

New Global Learning

Theory Book

Training modules for youth workers and trainers

New Global Learning

Authors on the project:

Fundacja Polska Debatuje
Radosław Czekan
Paweł Sieprawski

International Debate Education Association
Anastazija Stupar
Daan Welling

Asociace Debatních Klubů
Jakub Hlaváček
Jakub Okruhlica
Nga Thi Nguyen

Learning Wizard
Čedo Velašević

We also want to acknowledge and are grateful to all of our volunteers who tested and gave feedback on these materials throughout the project.

This project supports the production of:

1. Training modules for youth workers and trainers;
2. A youth worker toolkit on approaching contemporary issues;
3. A digital learning environment.

This project was funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Onderwijs in wereldburgerschap: Een pedagogische inleiding voor trainers

In onze steeds meer verbonden wereld is het van cruciaal belang dat we prioriteit geven aan de opvoeding van de jongeren van vandaag tot wereldburgers. Door hen te leren wereldburgers te zijn, rusten we hen uit met de kennis, vaardigheden en attitudes die nodig zijn om te navigeren en een positieve bijdrage te leveren aan onze complexe mondiale samenleving.

Ten eerste heeft de globalisering naties en volkeren als nooit tevoren met elkaar verbonden. Jonge mensen groeien op in een tijdperk waarin grenzen steeds poreuzer worden, technologie ons onmiddellijk met elkaar verbindt en mondiale uitdagingen zoals klimaatverandering, armoede en conflicten collectieve actie vereisen. Door hen te leren wereldburgers te zijn, stellen we hen in staat om deze problemen te begrijpen en zich ermee bezig te houden en stimuleren we een gevoel van verantwoordelijkheid en betrokkenheid om positieve verandering teweeg te brengen.

Ten tweede helpt onderwijs in mondiaal burgerschap jongeren het gevoel te ontwikkelen dat ze deel uitmaken van een bredere mondiale gemeenschap. Het moedigt hen aan om de gedeelde waarden en onderlinge verbondenheid van de hele mensheid te erkennen. Door dit gevoel van verbondenheid te stimuleren, kunnen we verdeeldheid tegengaan en een cultuur van tolerantie, inclusiviteit en respect voor mensenrechten cultiveren.

Ten slotte draagt het onderwijzen van jonge mensen als wereldburgers bij aan het creëren van een rechtvaardigere, vreedzamere en duurzamere wereld. Door hun begrip van sociale rechtvaardigheid, milieubeheer en mensenrechten te stimuleren, stellen we hen in staat om ongelijkheden aan te vechten, duurzame praktijken te bevorderen en pleitbezorgers te worden voor positieve sociale verandering.

Deze module introduceert drie concepten. Ten eerste, mondiaal burgerschapsonderwijs: de betekenis, doelen en doelstellingen ervan. Dit deel van de module kan beschouwd worden als de inhoud van wat we onze studenten willen leren met de materialen van dit project. Ten tweede, kritische pedagogie: de houding die we willen aannemen als trainer om het leren effectief te maken met onze groep. En tot slot, debateducatie: het instrument dat we gebruiken om onze studenten te helpen leren.

Sleutelconcepten

Concept	Definitie
Argumentatie	Het proces van het construeren en presenteren van argumenten op een logische en overtuigende manier om een standpunt over te brengen of een bewering te ondersteunen.
Kritische pedagogie	Een onderwijsbenadering die erop gericht is leerlingen mondiger te maken door kritisch denken te stimuleren, sociale ongelijkheden in twijfel te trekken en transformatieve actie voor sociale rechtvaardigheid te bevorderen.
Kritisch denken	Het vermogen om informatie objectief en logisch te analyseren, evalueren en interpreteren, waarbij meerdere perspectieven en bewijzen worden overwogen om tot goed onderbouwde oordelen en beslissingen te komen.

Debat Onderwijs	De praktijk van het betrekken van studenten in gestructureerde debatten om vaardigheden te ontwikkelen in het onderzoeken, construeren van argumenten, spreken in het openbaar en kritische analyse van verschillende standpunten.
Concept	Definitie
Noorden wereldwijd	Verwijst naar economisch ontwikkelde landen die zich voornamelijk op het noordelijk halfrond bevinden en gekenmerkt worden door een hogere levensstandaard, industrialisatie en technologische vooruitgang.
Mondiaal Zuiden	Verwijst naar economisch ontwikkelende landen die zich voornamelijk op het zuidelijk halfrond bevinden en vaak te maken hebben met sociaaleconomische uitdagingen en een lager niveau van industrialisatie en infrastructuur.
Onderwijs in wereldburgerschap	Een educatief kader gericht op het ontwikkelen van de kennis, vaardigheden, houding en waarden van individuen om mondiale kwesties te begrijpen en zich er actief mee bezig te houden, waarbij een gevoel van mondiale verantwoordelijkheid wordt gestimuleerd.
Globalisering	De toenemende onderlinge verbondenheid en afhankelijkheid van landen, economieën, culturen en mensen wereldwijd, mogelijk gemaakt door de vooruitgang in technologie, communicatie en wereldhandel.
Themagerichte interactie	Een methode voor groepsinteractie ontwikkeld door Ruth Cohn die de nadruk legt op het verkennen van thema's, het integreren van cognitieve, emotionele en sociale aspecten en het bevorderen van persoonlijke en groepsgroei en leren.
UNESCO	De Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, een agentschap van de Verenigde Naties dat internationale samenwerking bevordert op het gebied van onderwijs, wetenschap, cultuur en communicatie.

Wereldburgerschapseducatie is een educatieve benadering die gericht is op het bevorderen van de kennis, vaardigheden, houdingen en waarden die nodig zijn voor individuen om actieve, verantwoordelijke wereldburgers te worden.

Onderwijs in wereldburgerschap omvat drie belangrijke dimensies: cognitief, sociaal-emotioneel en gedragsgericht. Het wil leerlingen in staat stellen bij te dragen aan een rechtvaardigere, vreedzamere en duurzamere wereld door kritisch denken, empathie en een gevoel van gedeelde verantwoordelijkheid te stimuleren.

Cognitieve dimensie: Hierbij gaat het om het verwerven van kennis en begrip van mondiale vraagstukken, systemen en onderlinge verbanden. Het omvat het ontwikkelen van kritisch denkvermogen, het analyseren van meerdere perspectieven, en het erkennen van de complexiteit van mondiale uitdagingen.

Sociaal-emotionele dimensie: Deze richt zich op het bevorderen van empathie, respect en intercultureel begrip. Het gaat om het ontwikkelen van een gevoel van identiteit en verbondenheid met zowel lokale als globale gemeenschappen, het waarderen van diversiteit en het bevorderen van sociale rechtvaardigheid.

Gedragsdimensie: Deze richt zich op het in staat stellen van individuen om actie te ondernemen en zich bezig te houden met verantwoordelijk, actief burgerschap. Het omvat het ontwikkelen van vaardigheden voor effectieve communicatie, samenwerking en vreedzame conflictoplossing. Het benadrukt ook het belang van duurzaam en ethisch gedrag.

Zoals de UNESCO-leidraad het stelt, heeft onderwijs in mondiaal burgerschap tot doel leerlingen in staat te stellen om:

- Ontwikkel inzicht in mondiale bestuursstructuren, rechten en verantwoordelijkheden, mondiale vraagstukken en verbanden tussen mondiale, nationale en lokale systemen en processen.
- Verschil en meervoudige identiteiten herkennen en waarderen, zoals cultuur, taal, religie, geslacht en onze gemeenschappelijke menselijkheid, en vaardigheden ontwikkelen om in een steeds diverser wordende wereld te leven.
- Ontwikkelen en toepassen van kritische vaardigheden voor burgerschapsvorming, waaronder kritisch onderzoek, informatietechnologie, mediageletterdheid, kritisch denken, besluitvorming, probleemoplossing, onderhandeling, vredesopbouw en persoonlijke en sociale verantwoordelijkheid.
- Herkennen en onderzoeken van overtuigingen en waarden en hoe deze van invloed zijn op politieke en sociale besluitvorming, opvattingen over sociale rechtvaardigheid en maatschappelijke betrokkenheid.
- Attitudes ontwikkelen van zorg en empathie voor anderen en de omgeving en respect voor diversiteit.
- Waarden van eerlijkheid en sociale rechtvaardigheid ontwikkelen en vaardigheden om ongelijkheden op basis van geslacht, sociaaleconomische status, cultuur, religie, leeftijd en andere kwesties kritisch te analyseren.
- Deelnemen aan en bijdragen aan hedendaagse mondiale vraagstukken op lokaal, nationaal en mondiaal niveau als geïnformeerde, betrokken, verantwoordelijke en responsieve wereldburgers.

Definitie van globalisering

Om te begrijpen wat de focus van mondiaal burgerschapsonderwijs is, moeten we een kort overzicht geven van globalisering. Globalisering verwijst naar de toenemende onderlinge verbondenheid en afhankelijkheid van landen, economieën, culturen en mensen over de hele wereld. Het gaat om de uitwisseling van goederen, diensten, informatie, ideeën en technologieën op wereldschaal.

Globalisering omvat verschillende dimensies, waaronder economische, politieke, sociale, culturele en technologische aspecten.

Economisch gezien verwijst globalisering naar de integratie van nationale economieën in een mondiaal economisch systeem. Het gaat om de liberalisering van handel en investeringen, het wegnemen van belemmeringen voor het verkeer van goederen, diensten en kapitaal en de oprichting van multinationals die grensoverschrijdend werken. De groei van de wereldhandel, internationale financiële stromen en de opkomst van wereldwijde toeleveringsketens zijn centrale aspecten van economische globalisering.

In politiek opzicht heeft globalisering de dynamiek van internationale betrekkingen een nieuwe wending gegeven. Het heeft geleid tot de vorming van internationale organisaties en instellingen, zoals de Verenigde Naties, de Wereldhandelsorganisatie en het Internationaal Monetair Fonds, die tot doel hebben wereldwijde samenwerking te bevorderen en wereldwijde uitdagingen aan te pakken. Globalisering heeft ook geleid tot debatten over soevereiniteit, nationale identiteit en machtsevenwicht tussen landen.

Op sociaal vlak heeft globalisering de uitwisseling van ideeën, waarden en culturele praktijken tussen verschillende samenlevingen vergemakkelijkt. Het heeft gezorgd voor de verspreiding van populaire cultuur, de verspreiding van kennis en informatie via massamedia en het internet en de opkomst van wereldwijde sociale bewegingen. Het heeft echter ook geleid tot bezorgdheid over culturele homogenisering, de erosie van lokale tradities en de dominantie van westerse culturele normen.

Cultureel gezien heeft globalisering zowel culturele diversiteit als hybridisatie bevorderd. Het heeft geleid tot de vermenging van verschillende culturele tradities, talen en levensstijlen. Globalisering heeft culturele uitwisseling en dialoog vergemakkelijkt, waardoor individuen zich kunnen bezighouden met verschillende perspectieven en ervaringen. Tegelijkertijd heeft het aanleiding gegeven tot debatten over cultureel imperialisme en het behoud van cultureel erfgoed. Een verwant concept is dat van "amerikanisering" of "verwestering".

Technologisch gezien is globalisering vergemakkelijkt door de vooruitgang in transport-, communicatie- en informatietechnologieën. Innovaties in transport hebben de verplaatsing van goederen en mensen efficiënter gemaakt, terwijl de vooruitgang in communicatietechnologieën de manier heeft veranderd waarop informatie wereldwijd toegankelijk is en gedeeld wordt. Vooral het internet heeft een revolutie teweeggebracht in de wereldwijde connectiviteit en grensoverschrijdende communicatie en samenwerking vergemakkelijkt.

De historische ontwikkeling van globalisering gaat terug tot de oudheid, toen handelsnetwerken en culturele uitwisselingsroutes verre beschavingen met elkaar verbonden. De hedendaagse fase van globalisering kwam echter in een stroomversnelling aan het einde van de 20e eeuw. Technologische ontwikkelingen, zoals het internet en verbeteringen in het transport, speelden een belangrijke rol in het versnellen van de globalisering in deze periode.

Globalisering vindt plaats in de context van een ongelijk verdeelde wereld, waar de economische, politieke en culturele macht grotendeels werd gedomineerd door de belangen van het Noorden. In de afgelopen decennia is de toegang tot deze macht opengesteld voor een meer diverse elite, met de toename van de economische en culturele macht van landen als China, Zuid-Korea, Brazilië en India.

Deze opening gaat gepaard met grote complexiteiten in de manier waarop deze landen de Westerse macht uitdagen en heeft complexe gevolgen voor de rest van het Mondiale Zuiden.

Doelstellingen van onderwijs in mondiaal burgerschap

We volgen de UNESCO-leerdoelen voor tieners en jonge volwassenen bij het bepalen van de doelen voor wat we in dit project hopen te onderwijzen. Hier vind je deze doelstellingen in tabelvorm, overgenomen uit de UNESCO-gids over Global Education.

We gebruiken de termen "mondiaal noorden" en "mondiaal zuiden" in plaats van "ontwikkeld" en "ontwikkelingslanden" of "westers" en "niet-westers". Wij denken dat dit de voorkeur verdient omdat het de complexiteit en machtsdynamiek erkent die gepaard gaan met mondiale ongelijkheden. De termen "ontwikkeld" en "ontwikkelingslanden" impliceren een lineaire progressie en suggereren dat bepaalde landen of regio's inherent geavanceerder of superieur zijn. Dit is echter een te simpele voorstelling van de verschillende realiteiten en uitdagingen waar Aan de andere kant benadrukken de termen "Mondiaal Noorden" en "Mondiaal Zuiden" de structurele onevenwichtigheden tussen economisch geavanceerde en minder ontwikkelde regio's. Ze erkennen historische en voortdurende processen van kolonisatie, uitbuiting en machtsverschillen die de mondiale relaties vormgeven. Ze erkennen historische en voortdurende processen van kolonisatie, uitbuiting en machtsverschillen die de mondiale verhoudingen vormgeven.

TOPICS	LEERDOELEN
1. Lokale, nationale en mondiale systemen en structuren	Systemen, structuren en processen van mondiaal bestuur kritisch analyseren en de implicaties voor mondiaal burgerschap beoordelen.
2. Kwesties die de interactie en verbondenheid van gemeenschappen op lokaal, nationaal en mondiaal niveau beïnvloeden	Lokale, nationale en mondiale problemen, verantwoordelijkheden en gevolgen van besluitvorming kritisch onderzoeken, passende antwoorden onderzoeken en voorstellen.
3. Onderliggende aannames en machtsdynamiek	Kritisch beoordelen hoe machtsdynamiek invloed heeft op stem, invloed, toegang tot middelen, besluitvorming en bestuur.
4. Verschillende niveaus van identiteit	Kritisch onderzoeken op welke manieren verschillende niveaus van identiteit samenwerken en vreedzaam samenleven met verschillende sociale groepen
5. Verschillende gemeenschappen waartoe mensen behoren en hoe deze met elkaar verbonden zijn	Verbondenheid tussen verschillende groepen, gemeenschappen en landen kritisch beoordelen
6. Verschil en respect voor diversiteit	Waarden, houdingen en vaardigheden ontwikkelen en toepassen om diverse groepen en perspectieven te managen en met hen in gesprek te gaan
7. Acties die individueel en collectief kunnen worden ondernomen	Vaardigheden ontwikkelen en toepassen voor effectieve maatschappelijke betrokkenheid

8. Ethisch verantwoord gedrag	kwesties van sociale rechtvaardigheid en ethische verantwoordelijkheid kritisch beoordelen en actie ondernemen om discriminatie en ongelijkheid aan te pakken
9. Betrokkenheid en actie ondernemen	Actie voorstellen voor en agenten worden van positieve verandering

Kritische pedagogie

In dit hoofdstuk verkennen we de aanpak van twee onderwijshervormers. De eerste is Paulo Freire, een Braziliaanse pedagoog die aan de basis ligt van de kritische pedagogie. De tweede is Ruth Cohn, een Duits-Joodse psychoanalytica, die een methode ontwikkelde voor het werken met groepen die themagecentreerde interactie wordt genoemd. Het deel over Freire kan beschouwd worden als een uitnodiging om na te denken over de waarden die je als leerkracht zou moeten aanhouden. Het hoofdstuk over Cohn introduceert methoden die je kunt gebruiken om effectief met groepen te werken.

Paulo Freire en de pedagogie van de onderdrukten

Paulo Freire, een Braziliaanse pedagoog en filosoof, is vooral bekend om zijn invloedrijke werk op het gebied van de kritische pedagogie. Zijn ervaringen in het onderwijs in Brazilië speelden een belangrijke rol in de ontwikkeling van zijn theorieën.

Freire werd in 1921 geboren in een middenklasse gezin in Recife, Brazilië. De Grote Depressie had echter grote gevolgen voor zijn familie, waardoor ze in armoede belandden. Deze persoonlijke ervaring met armoede beïnvloedde Freire's begrip van onderwijs en maatschappij diepgaand.

Freire begon zijn carrière in het onderwijs als leraar Portugees. Zijn interesse ging echter al snel uit naar het probleem van analfabetisme onder de armen in Brazilië. In de jaren 1960 kreeg hij de leiding over een alfabetiseringsprogramma voor volwassenen voor de Nationale Dienst voor de Industrie, een initiatief dat tot doel had het analfabetisme onder arbeiders te verminderen.

In die tijd werd Freire zich scherp bewust van het verband tussen analfabetisme en sociale en politieke marginalisatie. Hij realiseerde zich dat traditionele onderwijsmethoden, waarbij de leraar kennis in passieve leerlingen deponert, er niet in slaagden om de sociaaleconomische realiteit van de leerlingen aan te pakken. Dit "bancaire" concept van onderwijs, zoals hij het noemde, moedigde kritisch denken of actieve deelname van studenten niet aan. Erger nog, hij geloofde dat het bestaande stereotypen onder studenten herhaalde.

Freire ontwikkelde een nieuwe benadering van onderwijs, later bekend als "kritische pedagogie", die erop gericht was leerlingen in staat te stellen de dominante maatschappelijke verhalen en structuren die hun omstandigheden in stand hielden in twijfel te trekken en uit te dagen. Hij zag onderwijs als een instrument voor politieke en sociale verandering, waarbij leerlingen actieve deelnemers konden worden in hun eigen leren, wat zou leiden tot de transformatie van hun individuele leven en de maatschappij in het algemeen.

Zijn methode bestond uit probleemgestuurd onderwijs, waarbij leraren en leerlingen samen leren door middel van een dialoog over echte problemen. Deze benadering werd voor het eerst beschreven in zijn baanbrekende werk "Pedagogie van de onderdrukten", geschreven tijdens zijn ballingschap na een militaire coup in Brazilië in 1964. Ondanks de politieke uitdagingen waarmee hij werd geconfronteerd, waren zijn ervaringen en observaties in het Braziliaanse onderwijs fundamenteel voor de ontwikkeling van zijn transformatieve onderwijsfilosofie.

Epistemologische nieuwsgierigheid

Centraal in kritische pedagogie staat 'epistemologische nieuwsgierigheid' (de bereidheid om te leren). Deze nieuwsgierigheid impliceert een diepgaand begrip van een onderwerp, dat verder gaat dan oppervlakkige feiten om de oorsprong, betekenis en implicaties van de kennis in kwestie in vraag te stellen. Dit fundamentele concept

rechttoe rechtaan is, wordt behoorlijk complex wanneer het wordt toegepast op de politiek van kennis en onderwijs in zowel media- als formele schoolomgevingen.

Epistemologische nieuwsgierigheid gaat verder dan alleen het begrijpen van een onderwerp. Het spoort ons aan om ons af te vragen waarom een bepaald onderwerp belangrijk genoeg wordt geacht om in de media te verschijnen of in een officieel lesprogramma op school te worden opgenomen. Het moedigt ons aan om na te denken over wiens belangen deze informatie dient, hoe het is geproduceerd en wat het doel ervan is. Deze nieuwsgierigheid verandert onze relatie met kennis en hoe we die waarnemen binnen het domein van media en onderwijs.

Bij het bestuderen van onderwerpen als armoede, bijvoorbeeld, richten we ons niet alleen op statistische gegevens en overheidsrapporten. In plaats daarvan proberen we de redenen achter het bestaan ervan te begrijpen, hoe het is om dagelijks in armoede te leven en hoe we het wereldwijd kunnen verminderen. Een voorbeeld van dit soort nieuwsgierigheid in actie op het gebied van economie is het werk van de Nobelprijswinnende economen Esther Duflo en Abherit Mukerjee. Zij betwistten de gangbare opvatting dat verarmde mensen irrationele keuzes maken en dat dat een reden is waarom ze arm zijn. Ze onderzochten waarom mensen in verarmde omstandigheden de keuzes maken die ze maken, legden de rationaliteit achter hun keuzes bloot en gebruikten dat om te pleiten voor nieuwe programma's om armoede te bestrijden. Dit verschil in benadering onderscheidt een traditioneel begrip van een onderwerp aanzienlijk van een kritisch begrip.

Dit perspectief stelt ons in staat om te beseffen dat er meer komt kijken bij de productie en validatie van kennis dan we in eerste instantie denken. We vertrouwen niet alleen op elitaire kennismakers die gepubliceerd worden in academische toptijdschriften. We zoeken overal naar kennis, ook op plaatsen die binnen de dominante machtsmatrix vaak worden afgedaan als van ondergeschikt belang. Verrassend genoeg zijn het vaak deze over het hoofd geziene plaatsen waar we transformatieve inzichten ontdekken die ons leven en dat van vele anderen kunnen veranderen.

Debatonderwijs sluit nauw aan bij Paulo Freire's concept van epistemologische nieuwsgierigheid. In het debatonderwijs worden leerlingen aangemoedigd om verschillende onderwerpen kritisch te analyseren en onder de loep te nemen, vergelijkbaar met het uitoefenen van epistemologische nieuwsgierigheid. Ze worden getraind om een onderwerp niet alleen te begrijpen, maar ook om de onderliggende dynamiek, de context waarin het bestaat, de oorzaken en gevolgen en de implicaties ervan te doorgronden. Debaters doen dit door de standpunten van de andere partij kritisch te analyseren en worden beloond voor het in twijfel trekken van aannames en overtuigingen.

De vaardigheid van kritisch denken, essentieel in zowel debatonderwijs als Freire's pedagogische filosofie, bevordert een actieve in plaats van passieve relatie met kennis. Dit komt overeen met Freire's overtuiging dat onderwijs een dialoog moet zijn, geen monoloog. Debaters zijn actieve leerlingen, die vragen stellen, uitdagen en zich met informatie bezighouden in plaats van deze slechts passief te ontvangen.

Kernattitudes voor leerkrachten die kritische pedagogie gebruiken

Hier zijn een paar kernattitudes die je als leraar kunt aannemen om Freire's onderwijsfilosofie te belichamen. Bij wijze van reflectie nodigen we je uit om na te denken over drie van deze houdingen en aan momenten te denken waarop je voelde dat je die houding met succes belichaamde of (bewust of onbewust) niet belichaamde.

1. Dialogische aanpak: Leerkrachten moeten dialoog aanmoedigen, niet alleen monoloog. Ze moeten van hun leerlingen leren, net zoals leerlingen van hen leren.
2. Probleemoplossend onderwijs: In plaats van leerlingen te behandelen als passieve ontvangers van kennis, moeten leerkrachten leerlingen betrekken bij probleemoplossend onderwijs, waarbij problemen uit de echte wereld worden gebruikt als basis voor leren en begrijpen.

3. Kritisch bewustzijn: Docenten moeten ernaar streven kritisch bewustzijn (of "conscientização" zoals Freire het noemde) bij hun leerlingen te ontwikkelen, zodat ze de sociaal-culturele en politieke contexten die hun leven beïnvloeden kunnen begrijpen en uitdagen.
4. Empowerment: Docenten moeten hun rol niet alleen zien als opvoeders maar ook als facilitators van empowerment. Onderwijs moet een hulpmiddel zijn voor studenten om controle te krijgen over hun eigen leven en hun sociale omstandigheden.
5. Oriëntatie op sociale rechtvaardigheid: Een belangrijk doel van kritische pedagogie is het bevorderen van sociale rechtvaardigheid. Leerkrachten moeten ernaar streven om hun leerlingen bewust te maken van sociale ongelijkheid en onrechtvaardigheid en hen inspireren om te werken aan de rechtzetting ervan.
6. Respect voor diversiteit: Leerkrachten moeten de diverse achtergronden en ervaringen van hun leerlingen respecteren en waarderen, deze opnemen in het leerproces, hun perspectieven legitimeren en begrijpen dat de leerkracht vaak minder goed op de hoogte is van deze ervaringen dan de leerlingen.
7. Democratisering van de klas: Leerkrachten moeten streven naar een democratisch klaslokaal, waar de macht gedeeld wordt en elke leerling een gelijke kans heeft om deel te nemen en zijn mening te uiten.
8. Transformatieve actie: Het uiteindelijke doel van leren is transformatieve actie. Leerkrachten moeten leerlingen inspireren om wat ze leren toe te passen om positieve veranderingen in hun leven en gemeenschap teweeg te brengen.
9. Reflectie: Docenten moeten reflectief denken aanmoedigen en oefenen, zowel voor henzelf als voor hun leerlingen. Dit houdt ook in dat ze moeten nadenken over hun onderwijspraktijken, vooroordelen en hoe deze het leren van hun leerlingen beïnvloeden.
10. Dominante verhalen uitdagen: Leerkrachten moeten leerlingen aanmoedigen om de dominante verhalen, ideologieën en structuren in de samenleving in twijfel te trekken en uit te dagen.
11. Context begrijpen: Leerkrachten moeten de sociale, culturele en politieke context van hun leerlingen begrijpen en er les in geven. Dit houdt in dat ze de impact van deze factoren op het leren en het leven van hun leerlingen erkennen.
12. Betrokkenheid bij de gemeenschap: Leerkrachten moeten het klaslokaal verbinden met de grotere gemeenschap door mogelijkheden te creëren voor leerlingen om zich bezig te houden met echte problemen in hun gemeenschap.

Ruth Cohn en themagecentreerde interactie

Ruth Cohn was een psychologe, pedagoge en groepstherapeute die Themagecentreerde Interactie (TCI) ontwikkelde. Ze werd geboren in Berlijn, Duitsland, groeide op in een familie van opvoeders en raakte al op jonge leeftijd geïnteresseerd in psychologie en filosofie.

Cohns ervaringen toen ze opgroeide tijdens de opkomst van het nazisme en haar emigratie naar Zwitserland om vervolging te ontlopen, hebben haar kijk op en benadering van groepswork sterk beïnvloed. Ze was getuige van de kracht van groepsdynamiek, zowel positief als negatief, en het belang van het bevorderen van begrip en samenwerking tussen individuen.

In de jaren 1950 begon Cohn haar benadering van groepswork te ontwikkelen, die later bekend werd als Themagecentreerde Interactie. Ze integreerde haar kennis van psychologie, filosofie en onderwijs om een uitgebreid raamwerk te creëren dat de integratie van het individu, de groep en de taak of het thema benadrukte. Haar interesse werd aangewakkerd door haar verlangen om de

reikwijdte van therapeutische benaderingen uit te breiden naar meer mensen dan alleen de patiënt-therapeut dynamiek.

Cohn geloofde dat effectief groepswork een balans vereiste tussen persoonlijke groei en collectieve ontwikkeling. Ze benadrukte het belang van het erkennen en waarderen van ieders unieke perspectieven en bijdragen binnen de groepscontext. Haar aanpak was gericht op het creëren van een sfeer van wederzijds respect, authenticiteit en open dialoog, waarin deelnemers een gekozen thema diepgaand konden verkennen en begrijpen.

Themagerichte interactie (TCI)

De essentiële elementen van TCI zijn gebaseerd op een 4-factorenmodel en dynamisch evenwicht.

Elke groep wordt gedefinieerd door vier factoren: IK (het individu), WIJ (de groepsinteractie), IT (de taak) en de GLOBE (context). Het vinden van een evenwicht tussen deze factoren vormt de basis van TCI-groepswork.

De TCI-groepsleider richt zich op het handhaven van een dynamisch evenwicht tussen de vier factoren. Deze balans omvat intellectuele en emotionele participatie, inspanning en ontspanning, spreken, stilte en activiteit. De term "dynamisch" suggereert dat de balans niet vastligt, maar deel uitmaakt van een continu proces.

Het thema (IT) definieert de gemeenschappelijke taak en het doel van het groepswork. Het thema van elke werkperiode is verbonden met het algemene cursusthema. Het moet de deelnemers holistisch benaderen, rekening houden met hun ontwikkelingsfase en hen naar de volgende stap leiden. Het thema moet algemeen genoeg zijn voor alle deelnemers om ermee aan de slag te gaan en tegelijkertijd oriënterend werken.

De deelnemende leider beschouwt zichzelf als deel van het systeem en handelt zowel als deelnemer als leider. Als deelnemer modelleert hij de postulaten (zie hieronder) en draagt hij op authentieke wijze zijn gedachten en gevoelens bij. Als leider neemt hij thema's waar, formuleert ze en presenteert ze die het groepsproces ondersteunen. Ze stellen structuren voor en zorgen voor de handhaving ervan, terwijl ze het evenwicht tussen de factoren Ik, Wij, Thema en Globe in acht nemen.

De waarden en visie van de mens in TCI zijn gebaseerd op drie axioma's:

- (1) Het individu is een psycho-biologische eenheid, autonoom en toch afhankelijk van het universum. Met andere woorden, we zijn niet alleen onze hersenen, we zijn belichaamd: we bestaan in de ruimte om ons heen en die beïnvloedt ons, we zijn niet alleen aanwezig in ons hoofd.
- (2) Alle levende wezens, hun groei en verval verdienen respect. Respect voor groei vormt de basis voor het evalueren van beslissingen, terwijl onmenselijkheid een bedreiging vormt voor wat waardevol is.
- (3) Vrije besluitvorming werkt binnen voorlopige interne en externe grenzen, die kunnen worden uitgebreid.

Uit deze waarden vloeien twee algemene postulaten voort: (1) Wees je bewust van je interne en externe situatie en neem verantwoordelijke beslissingen die rekening houden met anderen en jezelf. Wees in wezen je eigen "voorzitter!". (2) Verstoringen en hartstochtelijke betrokkenheid hebben voorrang. Zie ze als kansen en tekenen van over het hoofd geziene of onderdrukte aspecten.

Er zijn een aantal hulppostulaten die leiders helpen om met hun groepen te werken. Dit zijn richtlijnen: ze helpen wanneer ze helpen, ze helpen niet wanneer ze niet helpen. Bij wijze van reflectie kun je denken aan situaties waarin je verstoringen aantrof in een groep waarmee je werkte, en overwegen of deze postulaten je geholpen zouden hebben om op een betere manier met deze

verstoringen om te gaan. Vertegenwoordig jezelf als je spreekt. Gebruik "ik" in plaats van "wij" of "één" om individuele verantwoordelijkheid te nemen. Vage uitdrukkingen in directe taal zijn een poging om persoonlijke verantwoordelijkheid te vermijden.

1. Als je een vraag stelt, leg dan uit waarom je hem stelt en wat hij voor jou betekent. Spreek voor jezelf en maak er geen interview van. Vragen zonder een oprecht verlangen naar informatie zijn onoprecht. Gebruik vragen niet om je eigen mening of verborgen motieven te verhullen.
2. Wees authentiek en selectief in je communicatie. Wees je bewust van je gedachten en gevoelens en kies je woorden en daden dienovereenkomstig.
3. Spreek persoonlijke reacties uit in plaats van overhaaste interpretaties. Voorbarige interpretaties kunnen leiden tot defensiviteit en effectieve communicatie belemmeren.
4. Vermijd generalisaties, want die verstoren het groepsproces.
5. Als je over anderen praat, leg dan uit wat het voor jou betekent. Uitspraken over andere deelnemers zijn geheel persoonlijke meningen.
6. Privégesprekken moeten een lagere prioriteit krijgen. Hoewel ze belangrijk kunnen zijn, kunnen ze het groepsproces verstoren. Als je iets belangrijks met een buur wilt delen, overweeg dan om het met de hele groep te delen.
7. Laat slechts één persoon tegelijk aan het woord. De cohesie van de groep hangt af van de mate waarin de deelnemers interesse tonen in elkaar. Geïnteresseerd zijn in anderen betekent aandacht schenken aan hun uitspraken en handelingen. Daarom moeten uitspraken na elkaar worden gedaan.
8. Als meerdere mensen tegelijkertijd willen spreken, gebruik dan trefwoorden om het onderwerp dat je wilt bespreken over te brengen. Laat de groep de spreekvolgorde bepalen om ervoor te zorgen dat dominante personen het gesprek niet domineren en dat stillere personen niet genegeerd worden.

Debat Onderwijs

Debatonderwijs is een onderwijsaanpak waarbij gestructureerde en geformaliseerde debatten worden gebruikt om het kritisch denken, de communicatie en de argumentatievaardigheden van leerlingen te ontwikkelen. Het biedt leerlingen de mogelijkheid om onderzoek te doen, goed onderbouwde argumenten op te bouwen en in het openbaar te spreken. Door te debatteren leren leerlingen verschillende perspectieven te analyseren, bewijsmateriaal te evalueren en hun ideeën effectief over te brengen.

Debatonderwijs wordt al lang erkend om zijn vermogen om kritisch denken, samenwerkingsvaardigheden en goed burgerschap te bevorderen. Deelname aan debatten helpt leerlingen essentiële vaardigheden te ontwikkelen die kunnen leiden tot een leven lang educatief en sociaal succes.

Resultaten van debatonderwijs

Kritisch denken

Een van de belangrijkste voordelen van debatonderwijs is de ontwikkeling van kritisch denkvermogen. Kritisch denken is het intellectueel gedisciplineerde proces van actief en vaardig conceptualiseren, toepassen, analyseren, synthetiseren en evalueren van informatie. Veel studies hebben aangetoond dat leerlingen die deelnamen aan debatprogramma's betere kritische denkvaardigheden vertoonden dan hun leeftijdsgenoten die niet aan het debatteren waren, omdat

debat helpt om het denken van leerlingen in een collaboratieve en analytische omgeving te bevorderen. *Vaardigheden voor samenwerking*

Debatonderwijs helpt leerlingen ook om samenwerkingsvaardigheden te ontwikkelen. Als deelnemers samenwerken om hun argumenten op te bouwen en te verdedigen, leren ze het belang van samenwerking, communicatie en actief luisteren. Door deel te nemen aan debatten leren leerlingen verschillende meningen te respecteren, te onderhandelen en punten van overeenkomst te vinden, wat van onschatbare waarde is voor het werken in groepssituaties en het navigeren door een divers personeelsbestand.

Actief burgerschap

Naast academische voordelen speelt debatonderwijs een belangrijke rol in het bevorderen van actief burgerschap. Debatteren stimuleert studenten om een gevoel van sociale verantwoordelijkheid en mondiaal bewustzijn te ontwikkelen, omdat debaters worden blootgesteld aan verschillende lokale en internationale kwesties.

Op welke manier bereikt debatonderwijs deze resultaten?

Laten we eens kijken hoe debatonderwijs deze doelen bereikt, en wat je nodig hebt tijdens een debatsessie. Hier zijn enkele mechanismen die in de meeste vormen van debatonderwijs aanwezig zijn:

1. Actief leren: Debatonderwijs betreft leerlingen bij actief leren, waarbij ze zich met het materiaal moeten bezighouden, er kritisch over moeten nadenken en het moeten toepassen op situaties in de echte wereld. Cruciaal is dat actief leren vaak de motivatie van leerlingen verhoogt.
2. Structureren en structureren van informatie: Wanneer leerlingen debatteren, leren ze informatie te analyseren en te reorganiseren om overtuigende argumenten op te bouwen. Dit proces van cognitieve herstructurering stelt hen in staat om problemen vanuit verschillende perspectieven te bekijken en bevordert intellectuele flexibiliteit en probleemoplossende vaardigheden.
3. Oefening en versterking: Debatonderwijs biedt leerlingen de mogelijkheid om hun vaardigheden op het gebied van kritisch denken, onderzoek, schrijven en spreken in het openbaar te oefenen en te versterken. Door herhaling en blootstelling verbeteren leerlingen geleidelijk hun vaardigheden en krijgen ze vertrouwen in het gebruik van deze vaardigheden in verschillende academische en professionele contexten.
4. Sociale interactie: Debatteren is van nature een sociale activiteit waarbij deelnemers met anderen in gesprek moeten gaan, verschillende standpunten moeten overwegen en moeten reageren op tegengestelde argumenten. Dit proces helpt bij het ontwikkelen van belangrijke sociale vaardigheden, zoals actief luisteren, empathie en onderhandelen, terwijl het tolerantie en respect voor verschillende meningen bevordert.

Bouwstenen van debatsessies

Het debatonderwijs biedt een aantal bouwstenen die altijd aanwezig zijn om deze mechanismen te laten plaatsvinden. Deze bouwstenen zijn onafhankelijk van de specifiek gekozen debatvorm (zoals Worlds Schools, British Parliamentary of Lincoln-Douglas).

1. Duidelijke doelstellingen en verwachtingen: Het is cruciaal om duidelijke doelstellingen en verwachtingen voor leerlingen vast te stellen. Je moet het doel van de debatactiviteiten communiceren en uitleggen welke vaardigheden ze voor elke specifieke sessie willen ontwikkelen. Voor gevorderde leerlingen die zich het complexe geheel van vereisten eigen hebben gemaakt die betrokken zijn bij het scoren van een debatvorm (zoals materie, manier en strategie), kan feedback een veelvoud van deze regels volgen

Voor leerlingen die nog niet zo ver zijn op hun debattraject, wil je je doelen afstemmen op specifieke doelen.

2. Gestructureerd format: Een goed gestructureerd debatformat, zoals het format van het Worlds Schools Debating Championship, biedt leerlingen een kader om hun argumenten te organiseren en de flow van het debat te volgen. Deze structuur bevordert logische en coherente argumenten en stimuleert een ordelijke en respectvolle uitwisseling van ideeën. De complexiteit van debatformats betekent echter dat ze niet altijd de beste manier zijn om debatvaardigheden aan te leren.
3. Ontwikkeling van vaardigheden: Docenten moeten vaardigheden zoals kritisch denken, effectieve communicatie, actief luisteren en samenwerken expliciet onderwijzen. Door activiteiten te integreren die zich richten op deze vaardigheden, zoals brainstormsessies, weerleggingsoefeningen en groepsdiscussies, kunnen studenten een betere manier vinden om hun vaardigheden specifiek aan te scherpen.
4. Onderwerp kiezen: Het kiezen van relevante en boeiende onderwerpen is essentieel om de interesse van leerlingen te wekken en intellectuele nieuwsgierigheid te stimuleren. Onderwerpen moeten bespreekbaar, uitdagend en eerlijk zijn. Onderwerpen kunnen door leerlingen worden aangedragen of door jou worden geselecteerd - als je een goed idee hebt van wat je leerlingen interessant vinden. De onderwerpen in deze toolkit zijn gekozen door docenten die veel ervaring hebben met het werken met jongeren op deze gebieden.
5. Onderzoek en voorbereiding: Effectief debatonderwijs vereist dat leerlingen grondig onderzoek doen en hun argumenten voorbereiden. Je moet begeleiding bieden bij onderzoeksmethoden, geloofwaardige bronnen en argumentconstructie. Het benadrukken van het belang van op bewijs gebaseerde argumenten en het erkennen van tegenargumenten zal leerlingen helpen om goed afgeronde perspectieven te ontwikkelen.
6. Feedback en beoordeling: Het geven van constructieve feedback en beoordeling is essentieel voor de groei van leerlingen. Docenten moeten persoonlijke feedback geven over de sterke punten en verbeterpunten van leerlingen. Het implementeren van een eerlijke en transparante beoordelingsrubriek kan helpen bij het bijhouden van de vooruitgang en het meten van de effectiviteit van het debatonderwijsprogramma.
7. Een ondersteunende omgeving aanmoedigen: Het bevorderen van een respectvolle en inclusieve sfeer is cruciaal voor effectief debatonderwijs. Je moet het belang van actief luisteren, empathie en wederzijds respect tijdens debatten benadrukken, terwijl je ook ruimdenkendheid en de waarde van verschillende perspectieven bevordert. Debatteren kan gezien worden als een stressvolle bezigheid en we zijn minder ontvankelijk voor nieuwe informatie en leerervaringen als we gestrest zijn. Een ondersteunende omgeving en positieve feedback helpen om leerlingen een veilig gevoel te geven.

Uit deze zeven bouwstenen kun je afleiden dat een sessie altijd moet bestaan uit:

1. Een leerdoel voor de les dat is afgestemd op een specifieke vaardigheid of set van onderling gerelateerde vaardigheden die je wilt dat je leerlingen verbeteren;
2. Een oefening of reeks oefeningen die leerlingen helpt om deze specifieke vaardigheden aan te scherpen;
3. Een richtlijn of regel die leerlingen moeten horen, ontdekken, begrijpen, inlijven of beheersen die hen helpt deze vaardigheden te ontwikkelen;
4. Een ondersteunende omgeving en een positieve leerkracht die gemotiveerd is om

leerlingen op hun pad te helpen.

De meest voorkomende vormen van debatformats

Debatonderwijs neemt meestal de vorm aan van het volgen van een debatformat. Hieronder vind je enkele instructies voor het gebruik van een van de drie debatformats.

Merk op dat we ons in dit project laten inspireren door debatonderwijs, maar dat we geen kant-en-klare instructies geven voor hoe je mensen kunt leren debatteren (inclusief hoe je argumenten opbouwt, speeches maakt, argumenten vindt, de andere kant weerlegt, enz.) We raden je aan om de bronnen te gebruiken die beschikbaar zijn op www.idebate.net/resources/tools als je meer wilt weten over hoe je leerlingen kunt instrueren over debatvaardigheden en de lessen in dit project zijn wat dat betreft onvoldoende gedetailleerd. Deze hulpmiddelen zijn ontwikkeld in het kader van het door Erasmus+ gefinancierde project IDAC.

Lagerhuisdebat

Schema: Het Lagerhuis debat format wordt vaak gebruikt in Nederland en volgt een gestructureerd schema. Het bestaat meestal uit meerdere rondes met vaste spreektijden voor elke deelnemer of team.

Sprekersrollen: In een Lagerhuisdebat worden de deelnemers verdeeld in twee partijen, vaak aangeduid als de 'voor'- en 'tegen'-teams. Elk team heeft een aangewezen leider die de openingsspeech presenteert, gevolgd door wisselende sprekers van elke kant die argumenten presenteren en weerleggingen geven.

Sprekers staan op wanneer ze willen spreken en een moderator verdeelt de beurt. Na 10 minuten van dit vloerdebat vatten de aangewezen zweepsprekers de argumenten voor hun kant samen.

Beoordeling: De beoordeling in een Lagerhuisdebat is meestal gebaseerd op verschillende criteria, waaronder de duidelijkheid van de argumenten, het gebruik van voorbeelden en anekdotes, en effectief teamwork.

Wereldkampioenschappen debatteren op scholen (WSDC)

Schema: Het WSDC-format wordt gebruikt in internationale debatomgevingen, waaronder de Wereldkampioenschappen Schooldebat.

Sprekersrollen: Elk debat bestaat uit twee teams, met drie sprekers aan elke kant. De rollen bestaan uit de premier, vice-premier, regeringslid, oppositieleider, plaatsvervangend oppositieleider en lid van de oppositie. Elke spreker heeft een bepaalde spreektijd (meestal 8 minuten voor inhoudelijke sprekers en de helft van de spreektijd voor replieken), en ze presenteren hun argumenten en gaan dienovereenkomstig in op weerleggingen.

Beoordeling: WSDC debatten worden beoordeeld op een aantal criteria, zoals de kracht van de argumenten, effectief teamwork, het vermogen om te reageren op argumenten van de tegenpartij, stijl en presentatie, en strategisch gebruik van de tijd. Juryleden beoordelen de algemene prestaties van elk team en van individuele sprekers om de winnaar van elk debat te bepalen.

Brits parlementair debat (BP)

Rooster: Britse parlementaire debatten worden vaak gebruikt in het Verenigd Koninkrijk en volgen een gestructureerd schema met meerdere rondes. De debatten bestaan meestal uit vier teams die het tegen elkaar opnemen.

Sprekersrollen: In BP-debatten worden de teams "regering" en "oppositie" genoemd. Elk team bestaat uit twee sprekers en er zijn in totaal vier teams: twee teams voor en twee teams tegen het onderwerp. Elke spreker heeft een specifieke spreektijd en verantwoordelijkheden bij het presenteren van argumenten en het aangaan van weerleggingen.

Beoordeling: BP debatten worden beoordeeld op basis van de inhoud van het betoog, de manier van spreken en de strategie die de teams volgden. Juryleden beoordelen de prestaties van elk team en van individuele sprekers om de winnaars van elk debat te bepalen.

New Global Learning

Globalisation, Wealth, and Poverty

Globalisering, rijkdom en armoede

I. Inleiding

Globalisering is een veelzijdig proces waarbij samenlevingen, economieën en culturen over de hele wereld steeds meer met elkaar verbonden raken. Het omvat de snelle uitwisseling van goederen, diensten, informatie, ideeën en mensen over nationale grenzen heen, aangewakkerd door de vooruitgang in technologie, transport en communicatie.

In de kern heeft globalisering verschillende belangrijke componenten:

1. Economische globalisering verwijst naar de integratie van nationale economieën in de wereldeconomie door handel, directe buitenlandse investeringen, kapitaalstromen en de verspreiding van technologie. Dit heeft geleid tot de opkomst van multinationale ondernemingen en wereldwijde toeleveringsketens, die de economische verhoudingen en de machtsdynamiek een nieuwe vorm hebben gegeven.
2. Culturele globalisering houdt in dat verschillende culturele elementen, zoals talen, kunsten, keukens en gewoonten, worden gedeeld en vermengd. Dit kan resulteren in de bevordering van wederzijds begrip en tolerantie, maar kan ook aanleiding geven tot bezorgdheid over culturele homogenisering en de erosie van unieke tradities.
3. Politieke globalisering wordt gekenmerkt door het groeiende belang van internationale organisaties en overeenkomsten, die een cruciale rol spelen bij het vormgeven van mondiaal bestuur en het aanpakken van transnationale kwesties, zoals klimaatverandering, mensenrechten en mondiale veiligheid.

Hoewel globalisering veel voordelen heeft opgeleverd, zoals meer economische groei, technologische innovatie en culturele uitwisseling, heeft het ook geleid tot bezorgdheid over ongelijkheid, aantasting van het milieu en het mogelijke verlies van culturele identiteit. Bijgevolg blijft het voortdurende debat over de impact van globalisering op samenlevingen en individuen wereldwijd een cruciaal aspect van het hedendaagse discours.

In dit hoofdstuk richten we ons vooral op de economische globalisering van de afgelopen 30 jaar, haar oorsprong, kenmerken en gevolgen. Dit hoofdstuk is geschreven om de lezer een algemene inleiding tot deze thema's te geven, die je kunt gebruiken om discussies in de klas op gang te brengen aan de hand van de scenario's die overal worden gegeven.

In **blauwe blokken** vind je casestudies en context bij de algemene ideeën die in dit hoofdstuk worden geïntroduceerd. In **groene blokken** vindt u scenario's die u kunt gebruiken voor debatten en discussies met jongeren.

II. Historische achtergrond van globalisering

De economische globalisering zoals we die nu kennen, vindt haar meest directe oorsprong in de oprichting van mondiale instellingen en beleid na de Tweede Wereldoorlog. Dit versnelde de integratie van nationale economieën in een mondiaal systeem.

1. Het systeem van Bretton Woods: In 1944 kwamen vertegenwoordigers van 44 landen bijeen in Bretton Woods, New Hampshire, om een nieuwe internationale monetaire en financiële orde op te richten. Het systeem had als doel om wereldwijde economische groei, stabiliteit en samenwerking te bevorderen door instellingen als het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank op te richten en een systeem van vaste wisselkoersen gekoppeld aan de Amerikaanse dollar te implementeren.
2. De Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel (GATT): De GATT, ondertekend in 1947, was een multilaterale handelsovereenkomst die bedoeld was om handelsbelemmeringen te verminderen en de internationale handel te bevorderen. De GATT zou later in 1995 uitgroeien tot de Wereldhandelsorganisatie (WTO), waardoor de wereldhandel verder werd geliberaliseerd.
3. Multinationale ondernemingen: Het naoorlogse tijdperk zag de snelle expansie van multinationale ondernemingen (MNC's) die profiteerden van de steeds opener wordende wereldmarkt. MNC's werden vitale actoren van de economische globalisering en brachten kapitaal, technologie en expertise over de grenzen heen over.
4. Technologische vooruitgang: Innovaties in transport- en communicatietechnologieën, zoals containerisatie, internet en mobiele telefoons, maakten snellere en efficiëntere wereldwijde handel en informatie-uitwisseling mogelijk.

Deze factoren, in combinatie met ondersteunend overheidsbeleid, hebben bijgedragen aan een mondiaal economisch landschap dat wordt gekenmerkt door onderling verbonden markten, toegenomen handel en de opkomst van mondiale toeleveringsketens.

Een gelijktijdige trend naast deze ontwikkelingen was dekolonisatie. De effecten van dekolonisatie op de economieën van gedekoloniseerde landen waren gemengd. Aan de ene kant bracht de dekolonisatie deze landen politieke onafhankelijkheid, waardoor ze hun eigen economische ontwikkeling konden bepalen. Aan de andere kant bleven deze landen door de erfenis van het kolonialisme vaak achter met grote economische uitdagingen, zoals armoede, ongelijkheid en onderontwikkeling.

Een van de belangrijkste effecten van dekolonisatie op de economieën van gedekoloniseerde landen was de opkomst van nieuwe economische systemen. Veel nieuwe onafhankelijke naties probeerden socialistische of gemengde economieën op te bouwen die de nadruk legden op staatseigendom van belangrijke industrieën en hulpbronnen. In Tanzania bijvoorbeeld voerde president Julius Nyerere het Ujamaa-beleid, dat erop gericht was een socialistische samenleving op te bouwen door middel van collectivisatie en nationalisatie van belangrijke industrieën.

Andere landen, zoals India en China, voerden een beleid van staatsgeleide ontwikkeling dat de nadruk legde op investeringen in infrastructuur en zware industrie. Dit beleid hielp de basis te leggen voor de snelle economische groei die deze landen in de daaropvolgende decennia doormaakten.

De erfenis van het kolonialisme heeft veel nieuwe onafhankelijke naties echter ook met grote economische uitdagingen opgezadeld. Veel landen bleven bijvoorbeeld achter met een exportgerichte economie die sterk afhankelijk was van een paar belangrijke grondstoffen, zoals olie of mineralen. Dit maakte deze landen kwetsbaar voor schommelingen in de wereldwijde grondstofprijzen en belemmerde hun vermogen om hun economieën te diversifiëren.

Bovendien bleef de ongelijke verdeling van rijkdom en hulpbronnen die veel koloniale samenlevingen kenmerkte, vaak bestaan in het postkoloniale tijdperk. Dit leidde tot grote

ongelijkheid en armoede in veel nieuwe onafhankelijke landen. In multi-etnische staten bevoordeelde dit vaak dominante etniciteiten.

Economische globalisering in het tijdperk na de Koude Oorlog

De val van de Sovjet-Unie in 1991 betekende een belangrijk keerpunt in de historische achtergrond van de economische globalisering. Deze gebeurtenis betekende niet alleen het einde van de Koude Oorlog, maar versnelde ook de integratie van de wereldeconomie door verschillende belangrijke ontwikkelingen:

1. De opkomst van opkomende markten: De ineenstorting van het communisme leidde tot de snelle overgang van voormalige Sovjetlanden en andere centraal geplande economieën naar marktgebaseerde systemen. Dit had een enorme impact op de wereldwijde toeleveringsketens, waarbij China (en voor een groot deel andere landen in Zuid- en Zuidoost-Azië) het centrum van de wereldwijde productie werd.
2. Wereldwijde financiële integratie: Het post-Sovjettijdperk kende een ongekend niveau van financiële integratie, bevorderd door de liberalisering van kapitaalcontroles en de ontwikkeling van wereldwijde financiële markten. Hierdoor nam de grensoverschrijdende kapitaalstroom toe, waardoor zowel geavanceerde als opkomende economieën toegang kregen tot internationale financiële middelen.
3. Uitbreiding van vrijhandelsovereenkomsten: In de jaren 1990 en begin 2000 kwamen er steeds meer regionale en bilaterale vrijhandelsovereenkomsten, zoals NAFTA (1994) en de Europese interne markt (1993). Deze overeenkomsten hebben de wereldhandel en investeringen verder geliberaliseerd en de onderlinge economische afhankelijkheid tussen landen versterkt.
4. De internetrevolutie: De wijdverspreide toepassing van het internet en andere digitale technologieën maakte ogenblikkelijke communicatie en informatie-uitwisseling mogelijk, bevorderde de groei van wereldwijde e-commerce en bracht bedrijven en consumenten wereldwijd met elkaar in contact.

Deze ontwikkelingen hebben bijgedragen tot een steeds meer onderling verbonden en onderling afhankelijke wereldeconomie. Deze periode van snelle economische globalisering gaf echter ook aanleiding tot bezorgdheid over groeiende inkomensongelijkheid, verplaatsing van banen en aantasting van het milieu, waardoor discussies ontstonden over de noodzaak van een rechtvaardiger en duurzamer globaliseringsbeleid. Sommige van deze zorgen werden duidelijker in de reacties op de financiële crisis van 2008.

Globalisering na de financiële crisis van 2008

De financiële crash van 2008 markeerde een kritiek moment in de ontwikkeling van de globalisering. De crisis legde de kwetsbaarheid van het onderling verbonden wereldwijde financiële systeem bloot en zette aan tot een herevaluatie van de risico's en voordelen van economische globalisering. In de nasleep van de crisis kwamen verschillende belangrijke trends en zorgen naar voren:

1. Een verschuiving in economische macht: De crash had een blijvende impact op geavanceerde economieën, terwijl opkomende markten zoals China en India bleven groeien, wat leidde tot een geleidelijke verschuiving in de wereldwijde economische macht.

Deze trend heeft bijgedragen aan de opkomst van nieuwe regionale handelsafspraken en het toenemende belang van ontwikkelingslanden bij het vormgeven van het wereldwijde economische beleid.

2. Toenemend protectionisme: De crisis voedde het scepticisme over de voordelen van vrijhandel en economische liberalisering, waardoor sommige landen protectionistische maatregelen namen. Dit heeft geleid tot grotere handelsspanningen en een vertraging in het tempo van de liberalisering van de wereldhandel.
3. De behoefte aan financiële regulering: De crash van 2008 heeft aangetoond dat er behoefte is aan beter toezicht op en regulering van het wereldwijde financiële systeem. In reactie hierop hebben regeringen en internationale organisaties verschillende regelgevende hervormingen doorgevoerd om de financiële stabiliteit te vergroten en toekomstige crises te voorkomen.
4. Ongelijkheid en sociale onrust: De crisis verergerde de inkomensongelijkheid en voedde de publieke onvrede, omdat mensen de voordelen van de globalisering voor de bredere bevolking in twijfel trokken. Dit heeft geleid tot populistische bewegingen en oproepen voor een meer inclusief en rechtvaardig mondiaal economisch systeem.

Praktijkvoorbeeld: de handelsoorlog tussen de VS en China

Een belangrijk voorbeeld dat deze uitdagingen benadrukt, is de ontluikende handelsoorlog tussen China en de VS.

De handelsoorlog tussen de VS en China verwijst naar een langdurig economisch conflict tussen de Verenigde Staten en China, dat in 2018 begon. Het geschil werd voornamelijk gedreven door zorgen over onevenwichtigheden in de handel, diefstal van intellectueel eigendom en gedwongen overdracht van technologie, evenals bredere strategische concurrentie tussen de twee landen.

De handelsoorlog werd in gang gezet door de VS onder president Donald Trump, die tarieven instelde op Chinese goederen ter waarde van miljarden dollars in een poging deze problemen aan te pakken. Als reactie daarop reageerde China met tarieven op Amerikaanse producten, wat leidde tot een tit-for-tat escalatie van handelsbarrières tussen 's werelds twee grootste economieën.

Tijdens het conflict vonden meerdere onderhandelingsrondes plaats, waarbij beide partijen tijdelijke wapenstilstanden en gedeeltelijke overeenkomsten bereikten. Een alomvattende oplossing bleef echter uit. In januari 2020 ondertekenden de VS en China de "Eerste Fase" handelsovereenkomst, waarin China zich ertoe verbond meer goederen en diensten uit de VS aan te kopen en structurele hervormingen door te voeren op gebieden als de bescherming van intellectueel eigendom. In ruil daarvoor stemden de VS ermee in om sommige tariefverhogingen op te schorten en andere te verlagen.

Ondanks deze overeenkomst zijn de spanningen tussen de VS en China blijven bestaan en zijn er nog steeds veel tarieven van kracht. De handelsoorlog heeft verstrekking gevolgen gehad voor beide landen en de wereldeconomie, waaronder verstoringen van de toeleveringsketen, verminderde economische groei en meer onzekerheid voor bedrijven en investeerders. Het toekomstige verloop van de handelsrelatie tussen de VS en China blijft onzeker en blijft een belangrijke factor in de stabiliteit van de wereldeconomie.

In de volgende hoofdstukken gaan we dieper in op deze thema's. We kijken naar de drijvende krachten achter globalisering, kenmerken van wereldwijde economische integratie en de effecten van geglobaliseerde arbeid. Daarna kijken we naar een evaluatie van de effecten van globalisering op economische ontwikkeling en sluiten we af met enkele casestudies die mogelijke toekomst van economische globalisering in kaart brengen.

II. De drijvende krachten achter globalisering

De economische globalisering is de afgelopen decennia in een stroomversnelling geraakt onder invloed van verschillende sleutelfactoren. In dit deel zullen we vier primaire drijvende krachten van economische globalisering onderzoeken: technologische vooruitgang, economische liberalisering en deregulering, de rol van multinationale ondernemingen (MNC's), en culturele uitwisseling en wereldwijde onderlinge verbondenheid.

A. Technologische vooruitgang

1. Informatie- en communicatietechnologie

De digitale revolutie, gekenmerkt door de snelle ontwikkeling van informatie- en communicatietechnologie (ICT), heeft een centrale rol gespeeld in de bevordering van economische globalisering. Het wijdverbreide gebruik van internet en andere digitale technologieën heeft onmiddellijke communicatie vergemakkelijkt, waardoor bedrijven relatief gemakkelijk op wereldschaal kunnen opereren. Hierdoor is het delen van ideeën, innovatie en kennis veel toegankelijker geworden, wat internationale samenwerking en concurrentie stimuleert. Daarnaast hebben deze technologieën de snelle verspreiding van informatie vergemakkelijkt, waardoor bedrijven beter geïnformeerde beslissingen kunnen nemen en consumenten toegang hebben tot een breder scala aan goederen en diensten.

2. Vervoerstechnologie

De vooruitgang in transporttechnologie heeft ook een cruciale rol gespeeld bij het stimuleren van economische globalisering. Innovaties zoals containervervoer, dat een revolutie teweegbracht in de wereldwijde scheepvaart door efficiënt goederenvervoer mogelijk te maken, hebben de kosten en de tijd die nodig zijn voor internationale handel aanzienlijk verminderd. Bovendien hebben verbeteringen in luchttransport en logistieke infrastructuur het voor bedrijven gemakkelijker gemaakt om klanten wereldwijd te bereiken, waardoor hun marktpotentieel is vergroot. Deze toegenomen toegankelijkheid heeft geleid tot een meer onderling verbonden wereldeconomie, met goederen, diensten en mensen die zich vrijer over de grenzen bewegen.

B. Economische liberalisering en deregulering

1. Vermindering van handelsbelemmeringen

De geleidelijke vermindering van handelsbelemmeringen is een andere belangrijke motor van de economische globalisering. Door multilaterale overeenkomsten zoals de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en regionale handelsovereenkomsten zoals de Noord-Amerikaanse Vrijhandelsovereenkomst (NAFTA) en de Europese Unie (EU) hebben landen geleidelijk tarieven, quota en andere protectionistische maatregelen afgebouwd. Deze liberalisering van de handel heeft landen in staat gesteld zich te specialiseren in de

productie van goederen en diensten waar ze een comparatief voordeel hebben, waardoor de globale efficiëntie is toegenomen en de economische groei is bevorderd.

2. Onbelemmerde geldstromen van kapitaal

Naast het verminderen van handelsbarrières heeft de deregulering van de financiële markten bijgedragen aan de globalisering van de economie. De liberalisering van de kapitaalmarkten heeft de vrije stroom van investeringen vergemakkelijkt, waardoor bedrijven toegang kregen tot buitenlands kapitaal en grensoverschrijdende fusies en overnames werden aangemoedigd. Deze toegenomen kapitaalstroom heeft geleid tot het ontstaan van een mondiaal financieel systeem, waarbij grote financiële centra zoals New York, Londen en Hongkong een centrale rol spelen in het faciliteren van internationale investeringen. Bovendien heeft de ontwikkeling van wereldwijde financiële markten een grotere risicospreiding en een efficiënte allocatie van kapitaal mogelijk gemaakt, wat de algemene economische groei en stabiliteit heeft bevorderd.

C. De rol van multinationale ondernemingen (MNC's)

Multinationale ondernemingen hebben een cruciale rol gespeeld bij het aanjagen van de economische globalisering. Multinationale ondernemingen, die in meerdere landen actief zijn, hebben het voortouw genomen bij de uitbreiding van internationale handel en investeringen. Door hun wereldwijde activiteiten hebben multinationale ondernemingen schaal- en toepassingsvoordelen kunnen benutten en toegang gekregen tot nieuwe markten, hulpbronnen en technologie. Dit heeft geleid tot meer concurrentie en innovatie, die beide de wereldwijde economische groei hebben gestimuleerd.

Bovendien hebben multinationale ondernemingen de grensoverschrijdende overdracht van technologie en kennis vergemakkelijkt en zo bijgedragen aan de verspreiding van innovatie en beste praktijken. De wereldwijde aanwezigheid van multinationale ondernemingen heeft ook geleid tot het ontstaan van wereldwijde waardeketens, waarbij verschillende productiefasen in verschillende landen plaatsvinden. Deze versnippering van de productie heeft de nationale economieën verder geïntegreerd, waardoor bedrijven efficiënter toegang hebben tot hulpbronnen en arbeidskrachten. Voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling van hoogwaardige elektronica- en auto-industrieën in Zuid-Korea en Japan, waarbij bedrijven als Samsung en Toyota leiders werden in hun sector.

Het boek "Broken Promise of Globalisation: The Case of the Bangladesh Garment Industry" onderzoekt de impact van de globalisering op de kledingindustrie in Bangladesh. De auteur, Shahidur Rahman, geeft een negatiever beeld van de invloed van multinationale ondernemingen op het Zuiden. Hij stelt dat ondanks de beloften van economische ontwikkeling en betere arbeidsomstandigheden die de globalisering zou moeten brengen, de realiteit voor veel arbeiders in de kledingindustrie in Bangladesh er een is van uitbuiting, armoede en onveilige arbeidsomstandigheden.

Het boek geeft een historisch overzicht van de ontwikkeling van de kledingindustrie in Bangladesh, vanaf het begin in de jaren zeventig tot de huidige status als belangrijke exporteur van kleding naar de wereldmarkt. Het betoogt dat de industrie wordt gekenmerkt door lage lonen, lange werkdagen en slechte arbeidsomstandigheden, en dat deze omstandigheden zijn verergerd door de druk van de wereldwijde concurrentie.

Het boek onderzoekt ook de rol van wereldmerken en detailhandelaren in de kledingindustrie en stelt dat zij medeplichtig zijn aan de uitbuiting van arbeiders in Bangladesh. Het belicht de manieren waarop wereldmerken hun macht hebben gebruikt om de prijzen te drukken en de productiekosten af te wentelen op leveranciers en arbeiders, wat heeft geleid tot een race naar de bodem op het gebied van lonen en arbeidsomstandigheden.

productie nodig is, die de rechten en het welzijn van arbeiders prioriteit geeft en de sociale en milieukosten van productie erkent. Het roept ook op tot meer transparantie en verantwoording in de wereldwijde toeleveringsketen, en tot de empowerment van arbeiders door het bevorderen van collectieve onderhandelingen en het recht om vakbonden op te richten.

Oefening 1: Wat zijn de gevolgen van de economische globalisering voor het Zuiden?

Discussieer met de klas over de vraag: "Vrijhandel is goed geweest voor het Zuiden". Om de klassikale discussie te sturen, kun je de onderstaande argumenten en voorbeelden introduceren.

Geef na de discussie groepjes van 3-4 personen één aangereikte bron. Laat ze in deze groepjes de bron bespreken, bespreken of deze de vraag ondersteunt of tegenspreekt, en een argument bedenken met behulp van de tekst.

Ideeën voor voorstanders:

Betere toegang tot markten: Lagere handelsbelemmeringen kunnen de markttoegang voor ontwikkelingslanden vergroten en hen in staat stellen hun goederen en diensten naar een groter aantal landen te exporteren, waardoor hun economische groei kan toenemen en de armoede kan afnemen.

Meer buitenlandse investeringen: Vermindering van handelsbelemmeringen kan leiden tot meer buitenlandse investeringen in ontwikkelingslanden. Dit kan helpen om banen te creëren en de economische groei te verhogen.

Voorbeelden:

De voorgestelde Afrikaanse continentale vrijhandelszone (AfCFTA): De AfCFTA is een handelsovereenkomst tussen Afrikaanse landen gericht op het verminderen van handelsbarrières en het vergroten van de intra-Afrikaanse handel. Er wordt verwacht dat de overeenkomst een markt van meer dan 1,2 miljard mensen met een gezamenlijk BBP van meer dan \$3 biljoen zal creëren, wat Afrikaanse bedrijven nieuwe kansen zal bieden, maar de overeenkomst wordt tegengehouden door zowel logistieke als politieke obstakels.

Het Trans-Pacific Partnerschap (TPP): Het TPP was een handelsovereenkomst tussen 12 Pacific Rim landen, waaronder verschillende ontwikkelingslanden zoals Vietnam, Maleisië en Peru. De overeenkomst was gericht op het verminderen van handelsbelemmeringen en het bevorderen van economische integratie tussen de aangesloten landen. Voorstanders voerden aan dat het de economische groei zou stimuleren en banen zou creëren, vooral in ontwikkelingslanden. De TPP werd uiteindelijk echter niet geratificeerd door de Verenigde Staten en de toekomst ervan is onzeker.

Ideeën voor tegenstanders:

Risico van meer concurrentie: Lagere handelsbarrières kunnen leiden tot meer concurrentie van buitenlandse bedrijven, wat schadelijk kan zijn voor lokale industrieën en kan leiden tot banenverlies.

Afhankelijkheid van export: Een toename van de export kan ontwikkelingslanden afhankelijker maken van de internationale handel, waardoor ze kwetsbaarder worden voor economische schokken als de wereldwijde vraag naar hun export afneemt.

Voorbeelden:

De toetreding van China tot de Wereldhandelsorganisatie (WTO): De toetreding van China tot de WTO in 2001 leidde tot een aanzienlijke vermindering van de handelsbelemmeringen tussen China en andere landen. Hoewel dit hielp om de Chinese export en economische groei te stimuleren, leidde het ook tot bezorgdheid over de impact op banen en industrieën in andere landen, vooral in de productiesector.

NAFTA: De Noord-Amerikaanse Vrijhandelsovereenkomst (NAFTA) is een handelsovereenkomst tussen de Verenigde Staten, Canada en Mexico. Voorstanders beweerden dat NAFTA zou leiden tot meer economische groei en banen in alle drie de landen. Critici hebben echter gewezen op de negatieve gevolgen van de overeenkomst voor bepaalde industrieën en banen, vooral in Mexico.

Bronnen voor het gesprek:

Op AFCFTA: <https://www.dw.com/en/africas-afcfta-free-trade-agreement-takes-baby-steps/a-63983721>

Over de TPP: https://www.washingtonpost.com/opinions/ratify-the-trans-pacific-partnerschap/2015/11/12/e5dd206c-87dc-11e5-9a07-453018f9a0ec_story.html

Tegen de TPP: <https://www.getup.org.au/campaigns/tpp/tpp/the-dirtiest-deal-you-ve-never-hear-of>

Over NAFTA: <https://www.nytimes.com/roomfordebate/2013/11/24/what-weve-learned-from-nafta/under-nafta-mexico-suffered-and-the-united-states-felt-its-pain>

Over China en de WTO: <https://www.brookings.edu/testimonies/issues-in-chinas-wto-toetreding/>

III. Wereldwijde economische integratie

Mondiale economische integratie, gekenmerkt door de eenwording van markten en de toenemende onderlinge afhankelijkheid van landen, is een centrale kracht geworden die het economische landschap van de wereld vormgeeft. Dit deel onderzoekt de relatie tussen het Noorden en het Zuiden op het gebied van internationale handel, directe buitenlandse investeringen en internationale financiële markten. We bespreken de voordelen van internationale handel, verschillende handelsbeleidsmaatregelen en -overeenkomsten, de impact van directe buitenlandse investeringen op gast- en herkomstlanden, de relatie met economische groei en de rol van wereldwijde financiële instellingen en valutamarkten.

Internationale handel

1. Voordelen van internationale handel

De standaardopvatting van internationale handel is dat deze economische voordelen oplevert voor zowel het Noorden als het Zuiden. Ten eerste vergemakkelijkt het de efficiënte toewijzing van middelen door landen in staat te stellen zich te specialiseren in de productie van goederen en diensten waarin ze een comparatief voordeel hebben. Deze specialisatie leidt tot een hogere productiviteit, lagere productiekosten en een hogere kwaliteit van goederen voor consumenten.

Ten tweede breidt internationale handel de markten voor exporteurs uit, waardoor bedrijven schaalvoordelen kunnen behalen en hun concurrentievermogen kunnen vergroten. Ten slotte stimuleert handel economische groei, schept het werkgelegenheid en bevordert het technologische vooruitgang door de overdracht van kennis en vaardigheden tussen handelspartners.

2. Handelsbeleid en -overeenkomsten

Handelsbeleid en -overeenkomsten spelen een belangrijke rol bij het vormgeven van de dynamiek van de internationale handel tussen het Noorden en het Zuiden. De Wereldhandelsorganisatie (WTO) is het belangrijkste mondiale orgaan dat verantwoordelijk is voor het reguleren van de internationale handel en streeft naar eerlijke concurrentie en het verminderen van handelsbelemmeringen. Regionale overeenkomsten, zoals de Noord-Amerikaanse Vrijhandelsovereenkomst (NAFTA) en de Europese Unie (EU), bevorderen ook economische integratie en samenwerking tussen de aangesloten landen. Deze overeenkomsten kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van het Zuiden door preferentiële toegang te bieden tot de markten van het Noorden en de liberalisering van de handel aan te moedigen. Ze kunnen dienen als blauwdruk voor soortgelijke regionale handelsovereenkomsten (zoals MERCOSUR in Latijns-Amerika en TPP in Pacifisch-Azië). Maar ze kunnen ook de toegang tot de markten van het Noorden blokkeren. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door middel van tarieven of barrières op basis van productwetgeving, bijvoorbeeld het verplicht stellen van bepaalde productnormen.

Directe buitenlandse investeringen (DBI)

1. Impact op gast- en herkomstlanden

DBI's spelen een cruciale rol bij het bevorderen van economische integratie tussen het Noorden en het Zuiden. Voor gastlanden in het Zuiden kunnen DBI bijdragen aan

economische groei door kapitaal, technologie en managementexpertise te verschaffen. Zij kunnen ook werkgelegenheid scheppen, de infrastructuur verbeteren en binnenlandse investeringen stimuleren. DBI kunnen echter ook nadelige gevolgen hebben, zoals aantasting van het milieu, uitbuiting van arbeidskrachten en verdringing van lokale bedrijven (het "infant industry"-argument). Voor bronlanden in het Noorden bieden DBI de mogelijkheid van een hoger rendement op investeringen, toegang tot nieuwe markten en lagere productiekosten door de verplaatsing van productiefaciliteiten naar lagelonenlanden. Dit kan natuurlijk gevolgen hebben voor de beschikbaarheid van banen in de verwerkende industrie in het Noorden.

2. Relatie tussen directe buitenlandse investeringen en economische groei

BDI kunnen een belangrijke motor zijn voor economische groei in zowel het gastland als het land van herkomst. Ze kunnen bijdragen aan een hogere productiviteit, technologische vooruitgang en de overdracht van kennis en vaardigheden. Bovendien kunnen DBI's binnenlandse investeringen stimuleren en de betalingsbalans van ontvangende landen verbeteren. Het positieve verband tussen DBI en economische groei is echter niet gegarandeerd, omdat het afhangt van de kwaliteit van instellingen, het investeringsklimaat en het vermogen van gastlanden om DBI effectief te absorberen en te benutten. BDI kunnen bijvoorbeeld worden geïncorporeerd door een kleine groep zakelijke elites. Grote multinationale ondernemingen kunnen de belofte van directe buitenlandse investeringen ook gebruiken om landen in het Zuiden te dwingen belastingvoordelen of vrijstellingen van arbeids- en milieuwetgeving te verlenen.

Praktijkvoorbeeld: de opkomst van de Aziatische tijgers

In "How Asia Works" onderzoekt de journalist Joe Studwell de economische ontwikkeling van Aziatische landen en biedt hij een uitgebreide analyse van de factoren die hebben bijgedragen aan hun succes en falen. Studwell stelt dat er een samenhangend ontwikkelingsmodel is dat de snelle groei van Oost-Aziatische economieën zoals Japan, Zuid-Korea, Taiwan en China heeft aangedreven. Hij identificeert drie belangrijke componenten van dit model: landhervorming, exportgericht industriebeleid en financieel beleid.

Landhervorming: Studwell beweert dat een succesvolle landhervorming de basis is voor economische ontwikkeling in Azië. Door landbezit te herverdelen kan de overheid de landbouwproductiviteit en de groei van het inkomen op het platteland bevorderen. Dit helpt armoede te verlichten, een rechtvaardigere samenleving te creëren en besparingen te genereren die geïnvesteerd kunnen worden in toekomstige industriële ontwikkeling. De auteur benadrukt het belang van het focussen op kleinschalige, arbeidsintensieve landbouw als katalysator voor groei.

Exportgericht industriebeleid: Studwell benadrukt de rol van exportgericht industriebeleid bij het stimuleren van economische groei in Aziatische landen. Hij stelt dat de overheid de ontwikkeling van exportgerichte industrieën actief moet ondersteunen door middel van subsidies, belastingvoordelen en andere stimuleringsmaatregelen. Deze industrieën creëren op hun beurt banen, stimuleren de productiviteit en bevorderen technologische innovatie. Door zich te richten op specifieke sectoren en opkomende industrieën te stimuleren, kan de overheid geleidelijk een concurrentievoordeel opbouwen op de wereldmarkt.

Financieel beleid: De auteur stelt dat een goed beheerde financiële sector cruciaal is voor het succes van het Aziatische ontwikkelingsmodel. Regeringen moeten controle te houden over binnenlandse financiële instellingen en krediet te richten op strategische sectoren. Dit zorgt ervoor dat kapitaal efficiënt wordt toegewezen en ondersteunt de economische groei op lange termijn. Bovendien moet het financiële beleid prioriteit geven aan binnenlandse stabiliteit en ontwikkeling boven winstmaximalisatie op korte termijn en speculatieve investeringen.

Studwell bekritiseert ook de ontwikkelingsaanpak van Zuidoost-Aziatische landen als Indonesië, Maleisië, de Filippijnen en Thailand, die niet hetzelfde ontwikkelingsmodel hebben gevolgd als de succesvolle Oost-Aziatische economieën. Deze landen hebben te maken gehad met problemen zoals ongelijkheid, corruptie en inadequaat industrieel beleid, die hun vooruitgang

Internationale financiële markten

1. Wereldwijde financiële instellingen

Wereldwijde financiële instellingen, zoals de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds (IMF), spelen een cruciale rol in het bevorderen van wereldwijde economische integratie. Ze bieden financiële en technische hulp aan ontwikkelingslanden en helpen hen om infrastructuur op te bouwen, beleidshervormingen door te voeren en hun economieën te stabiliseren. Deze instellingen kunnen bijdragen aan het verkleinen van de kloof tussen het Noorden en het Zuiden door duurzame ontwikkeling te stimuleren, armoede te bestrijden en economische stabiliteit te bevorderen. Kritiek op deze instellingen is dat ze de behoeften van het Westen dienen door middel van gedwongen deregulering in ruil voor het verstrekken van geld.

2. Valutamarkten en wisselkoersen (vervolg)

Wisselkoersschommelingen kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor zowel het Noorden als het Zuiden. Plotselinge waardeinstijgingen van valuta kunnen exportgerichte sectoren schaden en het concurrentievermogen van binnenlandse industrieën verminderen, terwijl valutadepreciatie de invoerkosten en inflatiedruk kan verhogen. Het beheersen van de volatiliteit van de wisselkoersen is dus essentieel voor het bevorderen van stabiele en duurzame economische integratie. Valuta-appreciatie betekent dat uw valuta aantrekkelijker wordt, waardoor de kosten van de aankoop van uw goederen voor buitenlandse actoren stijgen. Valutadepreciatie is het tegenovergestelde: de aankoop van goederen wordt goedkoper voor buitenlandse actoren, maar het wordt ook duurder voor actoren om buitenlandse goederen te kopen.

Casestudie: Economische crisis Sri Lanka in 2022

De economische crisis in Sri Lanka in 2022 dient als illustratief voorbeeld van de complexe wisselwerking tussen internationale handel, directe buitenlandse investeringen en financiële markten in de context van wereldwijde economische

Een tekort aan buitenlandse valuta, hoge inflatie, torenhoge staatsschulden en een ongekeerde depreciatie van de Sri Lankaanse roepie.

Kortom, Sri Lanka was afhankelijk van voldoende dollars om goederen op de internationale markt te kopen. De COVID-19 pandemie ontwrichtte de toeleveringsketens en had ernstige gevolgen voor de cruciale toeristische sector van het land. De regering van Sri Lanka hield zich ook bezig met verkwistende projecten, zoals de bouw van een haven in de tweede stad van het land met Chinese steun. Deze stad was belangrijk voor de heersende elite, maar de economische noodzaak ervan was twijfelachtig. Bovendien verergerde Sri Lanka's grote afhankelijkheid van import voor essentiële goederen, in combinatie met een daling van de exportopbrengsten, de deviezen crisis. Het onvermogen van de Sri Lankaanse regering om voldoende externe financiering aan te trekken om aan haar schuldverplichtingen te voldoen, verergerde de situatie nog verder. Dit leidde tot een enorme depreciatie van de Sri Lankaanse roepie.

De crisis onderstreept het belang van gezond macro-economisch beleid, begrotingsdiscipline en economische diversificatie voor landen in het Zuiden. De crisis benadrukt ook de behoefte aan effectieve internationale samenwerking en bijstand van mondiale financiële instellingen, zoals het IMF, om landen te helpen

IV. De wereldwijde arbeidsverdeling

De wereldwijde arbeidsverdeling is een drijvende kracht geweest achter de onderlinge verbondenheid van nationale economieën en heeft de economische groei en ontwikkeling over de hele wereld vorm gegeven. In dit essay zullen we de verschillende aspecten van deze verdeling onderzoeken, waaronder offshoring en outsourcing, mondiale waardeketens en arbeidsmigratie. Daarnaast bespreken we de effecten van deze fenomenen op zowel ontwikkelde als ontwikkelingslanden, waarbij we voor elk aspect een voorbeeld geven. Door dieper in te gaan op elk van deze onderwerpen, kunnen we de nuances van de wereldwijde arbeidsverdeling en de gevolgen ervan voor de wereldeconomie beter begrijpen.

Offshoring en outsourcing

1. Redenen voor offshore outsourcing en outsourcing

Offshoring en outsourcing zijn praktijken waarbij bedrijven bedrijfsprocessen of banen naar andere landen verplaatsen, vaak om kosten te besparen of toegang te krijgen tot gespecialiseerde vaardigheden. Verschillende factoren dragen bij aan de toename van offshoring en outsourcing, waaronder de vooruitgang in communicatietechnologie, de liberalisering van het handelsbeleid en de wens van bedrijven om concurrerend te blijven in een steeds meer geglobaliseerde markt.

Voorbeeld: Apple Inc. besteedt de productie van zijn iPhone-onderdelen uit in verschillende landen, waaronder China en Taiwan, om toegang te krijgen tot gespecialiseerde vaardigheden en lagere arbeidskosten.

2. Effect op banen en lonen in ontwikkelde landen

Hoewel offshoring en outsourcing kunnen leiden tot kostenbesparingen voor bedrijven, kunnen ze ook leiden tot banenverlies en loonstagnatie in ontwikkelde landen. Als banen worden verplaatst naar landen met lagere arbeidskosten, kan het voor werknemers in ontwikkelde landen moeilijker worden om een goedbetaalde, stabiele baan te vinden. In sommige gevallen kan dit leiden tot een achteruitgang van de productiesector en een grotere inkomensongelijkheid.

Bovendien kan de angst voor offshoring en outsourcing werknemers in ontwikkelde landen ertoe aanzetten lagere lonen en minder voordelen te aanvaarden om hun baan te behouden.

Dit kan bijdragen tot een stagnatie van de lonen en een daling van de algemene arbeidskwaliteit.

3. Impact op het Zuiden

Offshoring en outsourcing kunnen daarentegen werkgelegenheid creëren en de economische groei in het Zuiden stimuleren. De toestroom van banen kan de werkloosheid helpen terugdringen en bijdragen aan de algehele economische ontwikkeling. Deze groei kan echter ten koste gaan van de rechten van werknemers, milieunormen en eerlijke lonen, omdat bedrijven kostenbesparing vaak belangrijker vinden dan sociale en milieuoverwegingen.

Bovendien kan de afhankelijkheid van buitenlandse bedrijven voor werkgelegenheid en investeringen leiden tot economische afhankelijkheid, waardoor het Zuiden kwetsbaar wordt voor schommelingen op de wereldmarkt en de beslissingen van multinationals. Op de lange termijn kan dit de ontwikkeling van binnenlandse industrieën belemmeren en de economische diversificatie beperken.

Wereldwijde waardeketens

1. De rol van MNC's in wereldwijde waardeketens

Multinationale ondernemingen (MNC's) spelen een belangrijke rol bij het vormgeven van wereldwijde waardeketens. Door hun uitgebreide netwerken kunnen multinationale ondernemingen de productie van goederen en diensten in meerdere landen coördineren, waarbij ze profiteren van comparatieve voordelen en schaalvoordelen. Hierdoor kunnen ze goederen efficiënter en tegen lagere kosten produceren, wat zowel de bedrijven zelf als de consumenten ten goede kan komen.

De auto-industrie is een uitstekend voorbeeld van mondiale waardeketens in actie, waarbij autofabrikanten onderdelen uit verschillende landen betrekken en het eindproduct op weer een andere locatie assembleren. Hierdoor kunnen ze profiteren van regionale specialisaties en lagere productiekosten. Critici beweren dat dit heeft geleid tot deïndustrialisatie in het Westen, in voormalige autofabrieken zoals Detroit.

2. Interdependentie van landen in productieprocessen

Het ontstaan van wereldwijde waardeketens heeft geleid tot een grotere onderlinge afhankelijkheid tussen landen. Naarmate landen zich specialiseren in specifieke productiefasen, worden ze afhankelijk van elkaar om efficiënte toeleveringsketens in stand te houden en aan de vraag van consumenten te voldoen. Deze onderlinge verbondenheid kan mogelijkheden bieden voor samenwerking en

gedeelde welvaart, maar stelt landen ook bloot aan risico's in verband met verstoringen in wereldwijde toeleveringsketens, zoals natuurrampen of geopolitieke spanningen.

Migratie van arbeid

1. Factoren die migratiepatronen beïnvloeden

De migratie van arbeidskrachten wordt beïnvloed door verschillende factoren, waaronder economische kansen, politieke stabiliteit en sociale netwerken. Mensen kunnen migreren om toegang te krijgen tot beter betaalde banen, om te ontsnappen aan conflicten of vervolging, of om zich aan te sluiten bij familieleden die al gemigreerd zijn. De vooruitgang in transport- en communicatietechnologieën heeft ook een rol gespeeld in het vergemakkelijken van de arbeidsmobiliteit, waardoor mensen gemakkelijker kunnen verhuizen op zoek naar betere kansen.

Voorbeeld: De migratie van geschoolde IT-professionals uit India naar de Verenigde Staten is ingegeven door de vraag naar gespecialiseerde arbeidskrachten in de Amerikaanse technologie-industrie en door het vooruitzicht op hogere lonen en betere levensomstandigheden.

2. De economische gevolgen van migratie voor uitzendende en ontvangende landen

Migratie kan zowel positieve als negatieve economische gevolgen hebben voor uitzendende en ontvangende landen. Voor uitzendende landen kunnen overmakingen van migranten de lokale economieën ondersteunen en bijdragen aan ontwikkeling. In 2020 bedroegen de overmakingen aan landen met een laag of gemiddeld inkomen 540 miljard dollar, waardoor ze voor veel ontwikkelingslanden een cruciale bron van deviezen en financiële stabiliteit vormen.

Deze landen kunnen echter ook te maken krijgen met een "braindrain", waarbij ze geschoolde werknemers verliezen aan meer ontwikkelde landen. Dit kan leiden tot een tekort aan professionals in belangrijke sectoren, zoals gezondheidszorg en onderwijs, wat de langetermijnontwikkeling van het land kan belemmeren. Inspanningen om braindrain tegen te gaan kunnen bestaan uit het creëren van prikkels voor geschoolde arbeiders om te blijven of terug te keren, zoals betere kansen op werk, concurrerende salarissen en verbeterde arbeidsomstandigheden.

Aan de andere kant kunnen ontvangende landen profiteren van een instroom van geschoolde arbeidskrachten, die gaten in de arbeidsmarkt kunnen opvullen en kunnen bijdragen aan economische groei. Migrantenvooropleidingen kunnen ook nieuwe ideeën, vaardigheden en culturele perspectieven meebrengen, die innovatie bevorderen en het sociale weefsel van het ontvangende land verrijken.

Ontvangende landen kunnen echter ook voor problemen komen te staan bij de integratie van migranten in de beroepsbevolking en bij het verlenen van de nodige sociale diensten. In sommige gevallen kan een toestroom van migranten spanningen op de arbeidsmarkt veroorzaken, wat leidt tot meer concurrentie om banen en een neerwaartse druk op de lonen. Om deze problemen aan te pakken, is een omvattend immigratiebeleid nodig en sociale programma's die de integratie van migranten in de samenleving ondersteunen.

De wereldwijde arbeidsverdeling heeft een complex web van economische onderlinge afhankelijkheid gecreëerd, dat vorm geeft aan de manier waarop landen en bedrijven met elkaar omgaan. Offshoring, outsourcing en mondiale waardeketens kunnen de economie groei en ontwikkeling, brengen, maar ze brengen ook uitdagingen met zich mee op het gebied van werkzekerheid, loonstagnatie en sociale en milieueffecten. Daarnaast benadrukt de migratie van arbeidskrachten, gedreven door factoren als economische kansen en politieke stabiliteit, hoe belangrijk het is om de economische implicaties van deze wereldwijde verschuivingen te begrijpen.

Oefening 2: een actordebat over economische arbeid

Verdeel de klas in de volgende groepen. Gebruik 2-3 mensen per groep. Houd 3 mensen over als jury. Geef alle groepen 15 minuten om zich voor te bereiden.

- Een laagopgeleide economische migrant uit het noorden van Nigeria, op zoek naar werk in Europa;
- De familie van de migrant die achterblijft in het noorden van Nigeria;
- Een bouwvakker uit Zuid-Spanje;
- Een jong gezin in Spanje dat hun eerste huis wil kopen;
- Een grenswachter die voor Frontex werkt, het EU-agentschap dat in de Middellandse Zee patrouilleert en mensensmokkelaars probeert te onderscheppen

Elke groep bereidt een verklaring van 3 minuten voor met hun perspectief op het onderwerp: "dat we alle barrières voor economische migratie moeten wegnemen".

Elke groep levert dan kritiek van 3 minuten op de bijdrage van de andere partij.

Op basis van dit debat beslissen de juryleden of ze het eens of oneens zijn met de motie. In hun oordeel proberen ze te benadrukken welke bijdragen ze het meest effectief vonden.

V. De effecten van economische globalisering evalueren

Zes gezichten van globalisering

In het boek *Six Faces of Globalization* (2021) maken Anthea Robert en Nicolas Lamp duidelijk dat er momenteel in westerse samenlevingen minstens zes verhalen de ronde doen over wat er de afgelopen decennia is gebeurd. Ooit gevierd als een onstuitbare kracht die de hele wereld westers, welvarend en liberaal zou maken, is het Grote Verhaal van de globalisering veranderd in een caleidoscoop waar elke draai van de kijker een nieuwe visie en de plot voor een ander verhaal brengt.

Ten eerste is er het gevestigde 'mainstream' perspectief. In dit verhaal zie je alleen vooruitgang en zijn er geen verliezers. Globalisering heeft markten efficiënter gemaakt en bedrijven innovatiever. Technologie gaat met sprongen vooruit. Schaalvergroting leidt tot hogere productiviteit. De economie groeit. Iedereen krijgt een groter stuk van de taart en de armoede in de wereld neemt af. Door vrijhandel, economische liberalisering, het terugdringen van de staat en de oprichting van internationale instellingen zoals de Wereldbank, het IMF en de World Hand Organization zijn vormen van internationale arbeidsverdeling ontstaan waar de hele wereld van profiteert. Consumenten kunnen nu meer voedsel, gadgets en diensten kopen dan ooit tevoren. De samenleving zal steeds homogener worden. Zeker is dat grote aantallen werknemers hun baan kunnen verliezen. Regio's kunnen achterop raken. Burgers krijgen minder beslissingsbevoegdheid. Management zal steeds technocratischer worden. Maar voor zover er verliezers zijn, kunnen ze ruimschoots gecompenseerd worden met geld - desnoods via een basisinkomen.

De andere vijf verhalen richten zich op degenen die in het bovenstaande verhaal aan het kortste eind trekken. Zelfs als de economie groeit en de taart groter wordt in absolute termen, worden de stukjes steeds ongelijker. Ook al worden dingen goedkoper en gaan mensen er als consument op vooruit, en ook al kunnen mensen die hun baan verliezen rekenen op bijstand en ondersteuning, het doet pijn als de fabriek waar je jarenlang hebt gewerkt sluit, de buurt zichtbaar achteruit gaat, jongeren de wijk verlaten, gezinnen uit elkaar vallen en je na eindeloos solliciteren een baan vindt die minder betaalt, waarvoor je nauwelijks gekwalificeerd bent. Dan wordt duidelijk dat alle soorten rijkdom niet voor geld te koop zijn, dat 'economische groei' wel degelijk gepaard kan gaan met verlies en dat globalisering - ondanks alle succesverhalen - een spoor van bitterheid en wrok door de wereld kan achterlaten.

De verhalen die worden besproken in *Six Faces of Globalisation* hebben allemaal te maken met het verlies van globalisering. De plot verschilt echter. Verlies en remedie worden anders gedefinieerd. In elk verhaal verschijnen nieuwe spelers op het toneel en de obstakels die overwonnen moeten worden zien er net iets anders uit. Hoewel de verhalen gebaseerd zijn op dezelfde feiten en cijfers, plaatsen ze die in een ander licht en trekken ze soms radicaal andere conclusies.

Naast het globaliseringsverhaal van de neoliberale elite onderscheiden de auteurs achtereenvolgens:

1. Een verhaal dat globalisering en economische groei afwijst, waarin 'de planeet' de grote verliezer is - denk aan de opwarming van de aarde;
2. Een rechts-populistisch verhaal, waarin 'de natie' aan het kortste eind trekt en de controle terugneemt, is de remedie - denk aan Front Nationale, Brexit of Make America Great again;
3. Een links populistisch verhaal waarin 'klassen', vooral de arbeidersklasse en de lagere middenklasse in Westerse landen, de grote verliezers zijn en een Green New Deal soelaas zou moeten bieden;
4. Een verhaal tegen multinationals en grote (tech)bedrijven, waarin arbeiders en gemeenschappen wereldwijd de verliezers zijn en hervorming van de instellingen van de wereldmarkt de belangrijkste oplossing is;
5. Een geopolitiek verhaal waarin van de grootmachten vooral het Westen macht en prestige dreigt te verliezen en diplomatie plus realistische machtspolitiek moeten zorgen voor het gewenste militaire en ideologische evenwicht.

Kortom, draai de caleidoscoop en het beeld van globalisering verandert. De verhalen doen niet voor elkaar onder in plausibiliteit. In elk verhaal wordt aandacht besteed aan misstanden of gevaren die in de andere verhalen weinig of geen aandacht krijgen. Elk dreigt een boze of bezorgde minderheid te genereren die genoegdoening of erkenning van het geleden onrecht eist. Elk ziet de splinter in het oog van de ander, maar niet de balk in zijn eigen oog.

De auteurs wijzen er nadrukkelijk op dat al deze verhalen westers van aard zijn. In Azië werden miljoenen mensen uit de armoede gehaald en groeide de middenklasse. Daar ligt het vooruitzicht van globalisering.

Een punt van kritiek op het boek is echter dat al deze verhalen ook 'wit' zijn. Niemand heeft het over de noodzaak van 'dekolonisatie' en dit vestigt onze aandacht op de manier waarop de ongelijkheid tussen bijvoorbeeld blank en zwart, man en vrouw en hetero of homo diep in de psyche en in de instituties van de samenleving is doorgedrongen en er nog steeds is.

De gevolgen van globalisering voor het Zuiden

Eén zo'n kritiek wordt bepleit door de antropoloog Jason Hickel. Zijn kritiek op globalisering concentreert zich op de rol ervan in het in stand houden van wereldwijde economische ongelijkheid en milieuverniëting.

Hickel stelt dat economische globalisering niet heeft geleid tot economische groei en ontwikkeling in ontwikkelingslanden zoals beloofd. In plaats daarvan heeft het de mondiale economische ongelijkheid verankerd en de ontwikkelingslanden in een staat van onderontwikkeling gehouden. Hij wijst erop dat de rijkste 1% van de wereldbevolking nu meer rijkdom bezit dan de onderste 50% samen, en dat deze ongelijkheid is verergerd door de globalisering.

Hickel wijst erop dat het Mondiale Zuiden is opgenomen in de wereldeconomie door het beleid van liberalisering van handel en investeringen dat wordt gepromoot door instellingen als de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Dit beleid heeft ontwikkelingslanden aangemoedigd om zich te richten op export en het aantrekken van buitenlandse investeringen.

industriën en kleine bedrijven. Als gevolg daarvan zijn veel ontwikkelingslanden afhankelijk geworden van de export van een paar primaire grondstoffen, waardoor ze kwetsbaar zijn geworden voor schommelingen in de wereldwijde grondstoffeprijzen. Een voorbeeld hiervan is de economische crisis in Brazilië in 2014 als gevolg van de lage grondstoffeprijzen, die bijdroeg tot de val van de regering Rousseff en de verkiezingsoverwinning van de populist Jair Bolsonaro.

Verder stelt Hickel dat globalisering heeft geleid tot uitbuiting van arbeid en hulpbronnen in het Zuiden, waarbij multinationale ondernemingen profiteren van lakse milieu- en arbeidsvoorschriften om hulpbronnen te winnen en arbeiders in ontwikkelingslanden uit te buiten. Dit heeft ertoe geleid dat arbeiders in het Zuiden vaak zeer lage lonen en slechte arbeidsomstandigheden krijgen.

Hickel wijst er ook op dat veel van de economische voordelen die worden toegeschreven aan de globalisering in het Zuiden vaak het resultaat zijn van de ontginning van natuurlijke hulpbronnen in plaats van duurzame economische groei. Dit heeft geleid tot aantasting van het milieu, met als gevolg dat veel ontwikkelingslanden lijden onder de gevolgen van klimaatverandering.

Tot slot stelt Hickel dat globalisering een verwoestende invloed heeft gehad op het milieu, omdat het streven naar economische groei en winst heeft geleid tot overexploitatie van natuurlijke hulpbronnen en de degradatie van ecosystemen. Hij wijst erop dat ontwikkelingslanden het zwaarst hebben geleden onder deze milieuvernietiging en dat veel van hen te maken hebben met de verwoestende gevolgen van klimaatverandering, ondanks het feit dat ze het minst bijdragen aan het probleem.

Hickel pleit voor een alternatief economisch model dat prioriteit geeft aan lokale economieën, duurzaamheid voor het milieu en sociale rechtvaardigheid. Hij roept op tot een radicale heroverweging van ons economisch systeem, waarin het welzijn van mensen en de planeet centraal staat in plaats van het nastreven van winst en economische groei tegen elke prijs.

Het tegenargument voor Jason Hickel wordt het best verwoord door onderzoeker Max Roser. Hij is econoom en oprichter van Our World in Data, een website met gegevens en onderzoek over wereldwijde ontwikkeling. Rosers visie op economische globalisering is dat het een positieve kracht is geweest voor economische groei en ontwikkeling, vooral in ontwikkelingslanden.

Roser stelt dat economische globalisering heeft geleid tot een aanzienlijke vermindering van armoede en een verbetering van de levensstandaard over de hele wereld. Hij wijst erop dat sinds de jaren 1980 het aantal mensen dat in extreme armoede leeft met meer dan 1 miljard is gedaald en dat dit grotendeels te danken is aan de uitbreiding van de wereldhandel en investeringen.

Roser stelt ook dat economische globalisering heeft geleid tot grotere economische kansen voor ontwikkelingslanden, waarbij veel landen een snelle economische groei en ontwikkeling hebben doorgemaakt als gevolg van toegenomen handel en investeringen. Hij wijst erop dat landen als China, India en Vietnam aanzienlijke economische winsten hebben geboekt als gevolg van hun integratie in de wereldeconomie.

Bovendien stelt Roser dat economische globalisering heeft geleid tot meer innovatie en technologische vooruitgang, omdat bedrijven en ondernemers toegang hebben tot nieuwe markten en middelen over de hele wereld.

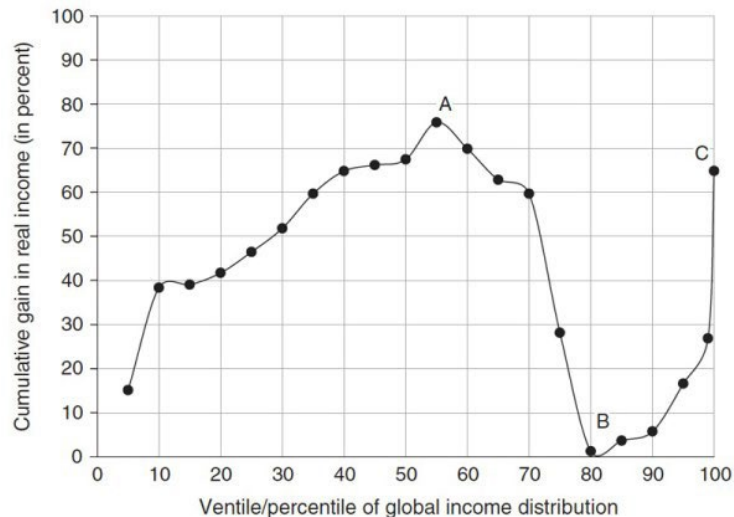
Maar ook Roser erkent dat economische globalisering ook negatieve effecten heeft gehad, vooral op het gebied van milieuvervuiling en de uitbuiting van arbeid in ontwikkelingslanden. Hij stelt dat deze problemen moeten worden aangepakt door middel van beleid dat duurzame economische groei en sociale rechtvaardigheid bevordert.

In het algemeen is Rosers visie op economische globalisering dat het een positieve kracht is geweest voor wereldwijde economische groei en ontwikkeling, maar dat de voordelen ervan eerlijker en duurzamer moeten worden verdeeld over landen en bevolkingen.

Een laatste stem om te introduceren is Branko Milanovic, een econoom en voormalig medewerker van de Wereldbank. Milanovic is van mening dat globalisering heeft geleid tot een aanzienlijke toename van de mondiale inkomensongelijkheid, maar ook voordelen heeft opgeleverd voor veel mensen in ontwikkelingslanden.

Een van de belangrijkste bijdragen van Milanovic aan het onderzoek naar globalisering is de "olifantencurve", die laat zien hoe de wereldwijde inkomensverdeling de afgelopen decennia is veranderd. De curve laat zien dat de grootste inkomensstijgingen zijn gegaan naar de top 1% van de verdieners in ontwikkelde landen, terwijl de middenklasse in deze landen weinig tot geen winst heeft geboekt. De curve laat echter ook zien dat veel mensen in ontwikkelingslanden, vooral in Azië, er in dezelfde periode aanzienlijk op vooruit zijn gegaan.

Milanovic stelt dat de olifantencurve aantoont dat globalisering heeft geleid tot een "divergentie" in de wereldwijde inkomensverdeling, waarbij de winsten van de topverdieners in ontwikkelde landen teniet worden gedaan door de winsten van de middenklasse en armen in ontwikkelingslanden. Hij wijst erop dat terwijl de mondiale inkomensongelijkheid is toegenomen, de armoede aanzienlijk is afgenomen, vooral in Azië.

RELATIVE GAIN IN REAL PER CAPITA INCOME
BY GLOBAL INCOME LEVEL, 1988–2008

Een punt van kritiek op de olifantencurve is dat deze niet de volledige omvang van de mondiale inkomensongelijkheid weergeeft, met name onder de allerarmsten. Nobelprijswinnaar Angus Deaton heeft betoogd dat de olifantencurve moet worden gecombineerd met metingen van absolute inkomensniveaus, zoals de armoedegrens van de Wereldbank, om een vollediger beeld te krijgen van de mondiale inkomensongelijkheid. Andere economen hebben de olifantencurve aangevochten op methodologische gronden, bijvoorbeeld het gebrek aan vergelijkingen van rijkdom tussen generaties en het buitensporige effect van de Japanse economische stagnatie op de 'neerwaartse helling' van de olifantencurve.

In het algemeen is Milanovic van mening dat globalisering zowel tot winst als tot verlies heeft geleid, met een aanzienlijke toename van de inkomensongelijkheid maar ook een aanzienlijke afname van de armoede in sommige delen van de wereld. Hij stelt dat beleidsinterventies nodig zijn om de negatieve effecten van globalisering aan te pakken en ervoor te zorgen dat de voordelen eerlijker worden verdeeld.

Institutionalistische opvattingen

Het grootste deel van dit hoofdstuk over economische globalisering heeft zich gericht op de effecten van economisch beleid op samenlevingen. Er zijn echter institutionalisten die stellen dat de manier waarop instellingen zoals de overheid en grote bedrijven worden bestuurd, de belangrijkste determinanten zijn van economisch succes. De belangrijkste onder hen zijn de economen Acemoglu en Robinson.

In hun boek "Why Nations Fail" stellen ze dat inclusieve politieke instellingen, die brede participatie mogelijk maken en de macht van elites beperken, leiden tot inclusieve economische instellingen, die innovatie, investeringen en economische groei aanmoedigen. Aan de andere kant leiden extractieve politieke instellingen, die slechts een kleine elite ten goede komen, tot extractieve economische instellingen, die innovatie en investeringen verstikken en economische groei beperken.

De uitdagingen waarmee het Zuiden en China worden geconfronteerd bij het bereiken van economische ontwikkeling zijn geworteld in hun historische erfenis van extractieve politieke instellingen. In veel van deze landen hebben elites in het verleden hun macht gebruikt om grondstoffen en rijkdom aan de bevolking te onttrekken, waardoor er weinig ruimte was voor economische groei en ontwikkeling. Acemoglu en Robinson stellen dat het doorbreken van deze cyclus een fundamentele verschuiving vereist naar inclusieve politieke instellingen die de ontwikkeling van inclusieve economische instellingen mogelijk kunnen maken.

In het geval van China erkennen Acemoglu en Robinson de indrukwekkende economische groei van het land in de afgelopen decennia, maar ze stellen dat die tot stand is gekomen door een combinatie van extractieve politieke instellingen en selectieve economische hervormingen. Ze suggereren dat voor duurzame groei op lange termijn een verschuiving nodig is naar meer inclusieve politieke instellingen die een gelijk speelveld kunnen bieden voor alle individuen en bedrijven.

Oefening 3: de zes gezichten van globalisering

Introduceer de zes gezichten van globalisering die in dit hoofdstuk zijn geïntroduceerd. Je kunt de begeleidende presentatie gebruiken om deze standpunten te presenteren, deze presentatie zal wat extra aanwijzingen geven.

Organiseer een Brits parlementair debat waarbij elk team argumenten moet aandragen die passen bij een van de 'gezichten' van globalisering. Gebruik als motie: This House Believes that the US and EU should significantly increase their economic investments in Sub-Saharan Africa.

De regeringsteams moeten passen in het gevestigde of geocentrische verhaal. De oppositieteams moeten passen in het links-populistische of rechts-populistische verhaal.

Het verhaal over mondiale bedreigingen of het corporatistische verhaal kan desgewenst worden geïntroduceerd op de oppositie.

Let er bij het beoordelen van het debat op waar teams sterk waren of niet consequent bleven in het toepassen van hun verhaal op het debat.

Ter voorbereiding kun je de website van het boek gebruiken:
<https://www.sixfacesofglobalization.com/>

VII. De toekomst van globalisering

In dit laatste deel bekijken we mogelijke toekomst van globalisering aan de hand van enkele casestudy's

China's betrokkenheid bij het Zuiden

China's handelsbeleid en invloed in het Zuiden zijn de afgelopen jaren steeds belangrijker geworden. China's focus op de ontwikkeling van infrastructuur, handel en investeringen heeft bijgedragen aan de transformatie van veel Afrikaanse economieën. Deze toegenomen betrokkenheid heeft echter ook geleid tot zorgen over de houdbaarheid van de schuld, transparantie en de impact op lokale industrieën.

China's handelsbeleid en invloed in het Zuiden worden vaak gekenmerkt door de focus van het land op de ontwikkeling van infrastructuur, handel en investeringen. China's Belt and Road Initiative (BRI) omvat verschillende Afrikaanse en Aziatische landen, die belangrijke ontvangers van Chinese investeringen zijn geworden. China heeft bijvoorbeeld de Asian Infrastructure Investment Bank (AIIB) opgericht, een multilaterale instelling die de ontwikkeling van infrastructuur in opkomende economieën, waaronder verschillende Afrikaanse landen, financiert. De AIIB heeft toegezegd verschillende projecten in Afrika te financieren, zoals een snelweg in Pakistan, een spoorweg in Bangladesh en een watervoorzieningsproject in Indonesië.

De AIIB vormt de hoeksteen van wat vaak de Nieuwe Zijderoute wordt genoemd, een netwerk van transportroutes dat Azië, Europa en Afrika met elkaar moet verbinden. De Nieuwe Zijderoute omvat verschillende infrastructuurprojecten in Afrika, zoals de Mombasa-Nairobi Standard Gauge Railway in Kenia, die de transportkosten heeft verlaagd en de economische groei in de regio heeft gestimuleerd. De Nieuwe Zijderoute heeft ook de handel tussen Afrika en China vergemakkelijkt en bijgedragen aan de groei van de Afrikaanse export naar China.

De betrokkenheid van China in het Zuiden heeft echter ook geleid tot bezorgdheid over de houdbaarheid van de schuldenlast en transparantie. In Sri Lanka heeft China bijvoorbeeld verschillende infrastructuurprojecten gefinancierd, waaronder een diepzeehaven in Hambantota, waardoor het land een zware schuldenlast heeft opgebouwd. Ook de financiering van het hoofdkwartier van de Afrikaanse Unie in Kenia heeft geleid tot bezorgdheid over de invloed van China in de Afrikaanse politiek. Critici beweren dat de financiële steun van China aan de Afrikaanse Unie de onafhankelijkheid van de organisatie kan ondermijnen en kan leiden tot een grotere Chinese invloed in Afrikaanse aangelegenheden. Sommige politieke wetenschappers maken zich zorgen dat Chinese investeringen dictators de financiële dekking geven die ze nodig hebben om hun bevolking te blijven onderdrukken.

Ook bestaat de zorg dat China's investeringen gericht zijn op het binnenhalen van Chinese bedrijven om wegen en bruggen te bouwen, waardoor lokale industrieën worden verdrongen, en dat het Chinese eigendom van havens en mijnen middelen en winsten onttrekt aan landen in het Zuiden.

In tegenstelling tot de betrokkenheid van China was de westerse betrokkenheid bij het Zuiden vaak gericht op hulp en ontwikkelingshulp. Westerse landen zijn ook betrokken geweest bij handel en investeringen in Afrika, maar hun aanpak was over het algemeen voorzichtiger en gericht op het bevorderen van democratisch bestuur, transparantie en

mensenrechten. Westerse landen hebben eerder een verband gelegd tussen ontwikkeling en goed bestuur en hebben meer aangedrongen op mensenrechten en politieke hervormingen.

De aanpak van westerse landen is echter ook bekritiseerd omdat deze te traag zou zijn en te veel gericht op conditionaliteit. Critici beweren dat de vasthoudendheid van westerse landen aan bestuur en mensenrechten soms heeft geleid tot verwaarlozing van economische ontwikkeling en het niet aanpakken van de onderliggende oorzaken van armoede en instabiliteit in Afrikaanse landen. Critici vatten dit standpunt samen als "China geeft het Zuiden geld, het Westen geeft het Zuiden de les".

De oorlog in Oekraïne en de wereldwijde energiemarkt

De oorlog in Oekraïne van 2022 heeft een grote impact gehad op de globalisering, vooral door de energiecrisis die erdoor ontstond. De uiteenlopende gevolgen van de plotselinge stijging van de energieprijzen tonen zowel de onderlinge verbondenheid van de wereldeconomie als de gecompliceerde hiërarchieën ervan.

De oorlog in Oekraïne heeft de wereldwijde energiemarkt verstoord, wat heeft geleid tot een energiecrisis die de Europese Unie en het Zuiden zwaar heeft getroffen. Dit was het gevolg van de onderbreking van de toevoer van aardgas uit Rusland naar de EU, waardoor de EU op zoek moest naar alternatieve energiebronnen. De EU kreeg te maken met torenhoge energieprijzen, waardoor huishoudens en bedrijven onder enorme druk kwamen te staan. Deze crisis benadrukte de kwetsbaarheid van de EU voor onderbrekingen in de levering van Russisch gas en zette aan tot inspanningen om energiebronnen te diversifiëren. Naast oproepen om de overgang naar hernieuwbare energie te versnellen, probeerde de EU ook de hoeveelheid vloeibaar aardgas die ze kon importeren en verwerken te vergroten.

De impact van het conflict op de energiemarkt leidde tot een verschuiving op de wereldwijde LNG-markt. Omdat Europese landen minder afhankelijk wilden worden van Russisch gas, steeg de vraag naar LNG. Deze verschuiving kwam ten goede aan grote LNG-producenten zoals Qatar, omdat het land een sterke stijging van de vraag en hogere prijzen voor zijn LNG-export ondervond. Omgekeerd kregen landen als Pakistan, die sterk afhankelijk zijn van de invoer van LNG, te maken met grotere financiële druk door de prijsstijging, waardoor hun economieën verder onder druk kwamen te staan.

De VS en China: geschil over microchips

De escalerende spanningen tussen de VS en China hebben geleid tot bezorgdheid over de toekomst van de globalisering. Deze twee grootmachten zijn verwickeld in een reeks geschillen op het gebied van handel, technologie en regionale veiligheid. Als 's werelds twee grootste economieën hebben hun meningsverschillen aanzienlijke gevolgen gehad voor de wereldwijde toeleveringsketens, technologische ontwikkeling en geopolitieke stabiliteit.

De CHIPS-wet (Creating Helpful Incentives to Produce Semiconductors), die door de Amerikaanse regering is aangenomen, is bedoeld om de binnenlandse halfgeleiderindustrie te versterken door financiële stimulansen te bieden voor chipfabricage en -onderzoek. Deze wetgeving weerspiegelt de groeiende bezorgdheid over de afhankelijkheid van de VS van buitenlandse toeleveringsketens van halfgeleiders, vooral uit China. De CHIPS Act benadrukt de strategische

concurrentie tussen de VS en China in de technologiesector en het potentieel voor verdere fragmentatie in de wereldwijde technologie-industrie.

Tegelijkertijd heeft Taiwan zich ontpopt tot een cruciale speler in de wereldwijde productie-industrie van microprocessors, met Taiwan Semiconductor Manufacturing Company (TSMC) als 's werelds grootste halfgeleidergieterij. Het belang van de Taiwanese halfgeleiderindustrie is nog groter geworden door het wereldwijde tekort aan chips, dat gevolgen heeft gehad voor verschillende sectoren zoals de auto-industrie, consumentenelektronica en telecommunicatie. Hoogwaardige microprocessors zijn noodzakelijk voor elke industrie die afhankelijk is van hightech oplossingen, als consumentenproduct of in de waardeketen.

De concentratie van de productie van microprocessors in Taiwan heeft het economische en strategische belang van het eiland voor zowel de VS als China vergroot. Als gevolg daarvan zou een verstoring van de Taiwanese halfgeleiderindustrie ernstige gevolgen kunnen hebben voor de wereldeconomie en de technologiesector.

De kans op een militair conflict tussen China en Taiwan blijft onzeker, omdat beide partijen sterke drijfveren hebben om een directe confrontatie te vermijden. De spanningen aan de overkant van de Straat van Taiwan zijn echter toegenomen als gevolg van de assertieve houding van China, het streven van Taiwan naar nauwere banden met de VS en de inzet van de VS voor de verdediging van Taiwan. Een misrekening of miscommunicatie tussen de partijen zou de situatie kunnen doen escaleren, met aanzienlijke gevolgen voor de regionale stabiliteit en de globalisering.

Klimaatverandering en economische gevolgen

Klimaatverandering zal naar verwachting verstrekkende gevolgen hebben voor de globalisering, omdat het ecosystemen verstoort, de voedsel- en waterzekerheid bedreigt en de frequentie en intensiteit van extreme weersomstandigheden doet toenemen. Deze gevolgen zullen waarschijnlijk de internationale handel, financiële systemen en politieke verhoudingen onder druk zetten, terwijl landen worstelen met de uitdagingen van een veranderend klimaat.

We kijken naar vier potentiële risico's voor de economieën van het Zuiden.

1. Landbouw en voedselzekerheid: Veel landen in het Zuiden zijn afhankelijk van de landbouw als een belangrijke bron van werkgelegenheid en inkomen. Door de klimaatverandering veroorzaakte verschuivingen in temperatuur- en neerslagpatronen, gekoppeld aan frequentere en ernstigere extreme weersomstandigheden, kunnen een negatieve invloed hebben op de oogstopbrengsten en de voedselzekerheid. Afrika bezuiden de Sahara loopt bijvoorbeeld het risico op een verminderde landbouwproductiviteit als gevolg van stijgende temperaturen en veranderende neerslagpatronen, waardoor de bestaansmiddelen van miljoenen mensen in gevaar komen.
2. Zeespiegelstijging en kust economieën: De stijgende zeespiegel vormt een aanzienlijke bedreiging voor laaggelegen kustgebieden in het Zuiden van de wereld, zoals Bangladesh en verschillende kleine eilandstaten in ontwikkeling (SIDS) in de Stille Oceaan en het Caribisch gebied. Deze landen zijn kwetsbaar voor overstromingen, kusterosie en zoutwaterinrusie, wat een negatieve invloed kan hebben op de landbouw, visserij en het toerisme en tot aanzienlijke economische

verliezen kan leiden.

3. Waterschaarste: Klimaatverandering zal naar verwachting de waterschaarste verergeren in veel regio's in het Zuiden, zoals het Midden-Oosten en Noord-Afrika.
4. Langdurige droogte en afnemende watervoorraden kunnen leiden tot mislukte oogsten, verminderde landbouwproductiviteit en meer concurrentie om schaarse hulpbronnen, waardoor regionale economieën mogelijk worden gedestabiliseerd en de kans op conflicten toeneemt.
5. Door het klimaat veroorzaakte migratie: De effecten van klimaatverandering op de economieën en bestaansmiddelen van het Zuiden kunnen leiden tot meer migratie, omdat mensen op zoek gaan naar betere kansen of vluchten voor klimaatgerelateerde rampen. Deze migratie kan een extra belasting vormen voor de toch al beperkte middelen in de landen van bestemming, de arbeidsmarkten verstoren en sociale spanningen in de hand werken.

Oefening 4 - Nadenken over de verdiensten van globalisering

Kies een van de bovenstaande casestudies.

Verdeel de groep in tweeën. Vraag hen een voorbeeld te bedenken waarin ze de effecten van deze casestudy in hun eigen omgeving zien.

Vraag de leerlingen om te evalueren of ze denken dat dit voorbeeld hen beïnvloedt om meer of minder globalisering te willen.

Vraag de groepen vervolgens om een rollenspel te spelen. De ene neemt het perspectief in van een gemiddelde geïnformeerde burger in het Noorden, de andere neemt het perspectief in van een gemiddelde geïnformeerde burger in het Zuiden.

Introduceer de regels van een Lagerhuisdebat, waarbij de leerlingen in elke groep argumenten naar voren mogen brengen waarvan ze denken dat die bij hun acteur passen, maar die aan verschillende kanten van een motie kunnen staan. Vertel hen dat de leerkracht het debat zal beoordelen op hoe goed ze voortbouwen op de argumenten van hetzelfde team en hoe goed ze de argumenten van het andere team bekritisieren.

Geef 10 minuten voor het Lagerhuisdebat. Debrief door de leerlingen te vragen welke argumenten aan de andere kant ze het meest overtuigend vonden, voordat je zelf maximaal drie voorbeelden geeft van sterke argumenten of teamwork.

Lagerhuisdebat

Een debat waarbij leerlingen korte statements maken in plaats van speeches. Teams wisselen de spreektijd af, waarbij een moderator bepaalt wie het woord krijgt. Leerlingen laten weten dat ze willen spreken door op te staan van hun stoel. Leerlingen zitten tegenover elkaar, net als in het Engelse Lagerhuis.

Debatten kunnen ofwel met toegewezen posities zijn (één team is voor, één team is tegen een motie) of met vrije posities (sprekers in een team kunnen vrij bepalen of ze voor of tegen zijn). In het eerste scenario is het team dat de rechter overtuigt van hun zaak de winnaar. In het tweede scenario is het team dat de beste argumentatie en het beste teamwork levert de winnaar.

Verder lezen

1. Stiglitz, J. E. (2003). Globalisering en haar ongemakken. New York: W.W. Norton & Company.
2. Rodrik, D. (2011). De globaliseringsparadox: Democratie en de toekomst van de wereldeconomie. New York: W.W. Norton & Company.
3. Wolf, M. (2004). Waarom globalisering werkt. New Haven: Yale University Press.
4. Wereldbank. (2021). Wereldontwikkelingsrapport 2021
5. Friedman, T. L. (2005). De wereld is plat: Een korte geschiedenis van de eenentwintigste eeuw. New York: Farrar, Straus and Giroux.
6. O'Rourke, K. H., & Williamson, J. G. (2002). Wanneer begon de globalisering? *European Review of Economic History*, 6(1), 23-50.
7. De Wereldbank. (2021). Wereldontwikkelingsindicatoren. Opgehaald van <https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=world-development-indicators>
8. De Wereldhandelsorganisatie. (2021). Statistisch overzicht van de wereldhandel 2021. Opgehaald van https://www.wto.org/english/res_e/statistics/wts2021_e/wts2021_e.pdf
9. Het Internationaal Monetair Fonds. (2021). Economische Wereldvooruitzichten: Beheer van uiteenlopende herstelprocessen. Opgehaald van <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2021/09/28/world-economic-outlook-october-2021>
10. Irwin, D. A. (2017). Clashing over Commerce: Een geschiedenis van het Amerikaanse handelsbeleid. Chicago: University of Chicago Press.
11. Landler, M., & Swanson, A. (2020, 15 januari). Trump ondertekent handelsovereenkomst met China, waardoor economisch conflict op pauze wordt gezet. *The New York Times*. Opgehaald van <https://www.nytimes.com/2020/01/15/business/economy/china-trade-deal.html>
12. Studwell, Joe (2013). Hoe Azië werkt: Succes en mislukking in de meest dynamische regio ter wereld
13. Roberts, A., & Lamp, N. (2021), *Six Faces of Globalisation*. HUP
14. Connors, M. K., Davison, R. & Dosch, J. (2016). *New Global Politics of the Asia-Pacific*. Routledge.
15. Ashcroft, B., Griffiths, G., & Tiffin, H. (Eds.). (2006). *De lezer voor postkoloniale studies*. Routledge.
16. Hickel, J. (2018). *De kloof: A Brief Guide to Global Inequality and its Solutions*. Windmill Books.
17. Roser, M. (2021). Economische groei. Onze wereld in gegevens. <https://ourworldindata.org/economic-growth>
18. Milanovic, B. (2016). *Mondiale ongelijkheid: A New Approach for the Age of Globalisation*. Harvard University Press.
19. Deaton, A. (2016). *The Great Escape: Health, Wealth, and the Origins of Inequality*. Princeton University Press.
20. Acemoglu, D., & Robinson, J. A. (2012). *Waarom naties falen: De oorsprong*

van macht, welvaart en armoede. Crown Books.

21. Acemoglu, D., & Robinson, J. A. (2013). Economie versus politiek: Valkuilen van beleidsadvies. *Tijdschrift voor Economische Perspectieven*, 27(2), 173-192.
22. Acemoglu, D., & Robinson, J. A. (2020). Political Origins of Economic Inequality. *Tijdschrift voor Economische Literatuur*, 58(3), 623-676.
23. DeLong, B. (2022). *Slouching Towards Utopia*. Ingram Uitgeversdiensten VS.
24. IPCC (2022), *Klimaatverandering 2022: gevolgen, aanpassing en kwetsbaarheid*.

New Global Learning

Environment and Climate Change

"Op een dag, misschien niet lang van nu, zullen de bewoners van een warmere, gevaarlijkere en biologisch kleinere planeet dan waar ik op leefde zich waarschijnlijk afvragen wat jij en ik dachten, of dat we zelfs onze hersenen gebruikten." John Steinbeck

De opwarming van de aarde is iets waar bijna iedereen mee bekend is, maar de meesten van ons weten niet wat het is. Sommigen geloven het misschien niet, sommigen zijn overweldigd, anderen depressief en weer anderen kan het gewoon niets schelen. Er worden veel vragen gesteld, maar niet genoeg beantwoord. De opwarming van de aarde is alomtegenwoordig, maar veel mensen hebben het nog niet door.

Als je op straat aan een vreemde zou vragen wat de opwarming van de aarde is, zou hij waarschijnlijk antwoorden, maar als je hem zou vragen wat de gevolgen zijn, is de kans op een relevant antwoord vrij klein. Een van de grootste problemen is dat mensen niet weten wat de opwarming van de aarde voor hen betekent. Bovendien zijn wetenschappers soms ook in de war. Dit wordt ook weerspiegeld in de debatgemeenschap. Niemand zal betwisten dat klimaatverandering plaatsvindt en slecht is, debaters zullen hun best doen, maar vaak hebben ze moeite om echte situaties, gevolgen en situaties uit het dagelijks leven te presenteren.

Deze module wil je de meest rauwe vorm van klimaatverandering laten zien en je meenemen naar gebieden waar wetenschappers nog maar net zijn begonnen met het ontdekken van nieuwe bedreigingen en uitdagingen. De module zal veel voorbeelden geven van verschillende geografische locaties, culturen en ecosystemen. Het zal ook proberen om wat licht aan het einde van de tunnel te laten zien en het geloof in de wetenschap aan te wakkeren. De opwarming van de aarde is een gebied van feiten. Feiten worden gemakkelijk weerlegd door andere feiten, maar als je die niet hebt, biedt deze module wat oefeningen om dat te doen.

Belangrijke kwesties

De module behandelt de volgende gebieden en vragen

- Wat is opwarming van de aarde? Hoe kunnen we het herkennen?
- Wat zijn de mogelijke scenario's? Wat is het gevaarlijkst aan de opwarming van de aarde?
- Is er iets dat niet wordt veroorzaakt door de opwarming van de aarde? Wat heeft de opwarming van de aarde al veroorzaakt? Waarom zouden mensen in ontwikkelde landen zich zorgen moeten maken?
- Wat is het cascade-effect van de opwarming van de aarde? Wat is klimaatmigratie en op wie heeft het invloed?
- Welk effect heeft de opwarming van de aarde op planten? Wat betekenen hogere temperaturen voor de landbouw?
- Wat is de rol van ecosystemen? Hoe worden ze beïnvloed? Wat zal er gebeuren als klimaatverandering ze vernietigt?
- Hoe bestrijden we klimaatverandering? Welke instrumenten kunnen politici gebruiken?
- Wat is geoengineering? Heeft het de potentie om ons te redden?
- Waarom is het zo moeilijk om klimaatverandering te bestrijden? Is de feedbackloop echt zo'n groot probleem?

Sleutelbegrippen

Opwarming van de aarde - Opwarming van de aarde is **de opwarming van de aarde op de lange termijn**. Hoewel deze opwarmingstrend al lange tijd aan de gang is, is het tempo in de afgelopen honderd jaar aanzienlijk toegenomen door de verbranding van fossiele brandstoffen. Naarmate de menselijke bevolking is toegenomen, is ook de hoeveelheid verbrande fossiele brandstoffen toegenomen.

Klimaat - Klimaat is **het weerpatroon op lange termijn in een bepaald gebied**. Dat betekent dat we kunnen zeggen dat het klimaat in de winter in Midden-Europa koud is, met sneeuw, temperaturen onder nul enz.

Weer - de toestand van de lucht en atmosfeer op een bepaalde tijd en plaats. Als je gewoon uit het raam kijkt, kun je zien wat voor weer het is, maar je kunt niet zeggen dat dat het klimaat van die regio is.

Ecologie - is de studie van de relaties tussen levende organismen, inclusief mensen, en hun fysieke omgeving; het probeert de vitale connecties tussen planten en dieren en de wereld om hen heen te begrijpen.

Ecosysteem - is een geografisch gebied waar planten, dieren en andere organismen, evenals het weer en het landschap, samenwerken om een bel van leven te vormen. De wereld bestaat uit miljoenen van deze ecosystemen die samen de biosfeer vormen.

Terugkoppelingslus - beschrijft de onderlinge verbondenheid in de natuur. Ecosystemen zijn ongelooflijk met elkaar verbonden en als we iets in het ene veroorzaken, kan het het andere volledig vernietigen of juist doen gedijen. Dit mechanisme beschrijft wat er zou gebeuren als bijen uitsterven. We weten dat we ongeveer 50% van alle gewassen zouden verliezen, maar wat er nog meer zal gebeuren is nog niet ontdekt. Dit mechanisme is waanzinnig complex, want niemand weet wat er zou kunnen gebeuren als ijsbergen in Nepal smelten enz. Dit is waarschijnlijk de grootste uitdaging voor wetenschappers, om deze onderlinge verbanden te ontdekken.

Wat is opwarming van de aarde?

Sinds de industriële revolutie is de jaarlijkse temperatuur wereldwijd in totaal met iets meer dan 1 graad Celsius gestegen. Tussen 1880 - het jaar waarin het nauwkeurig bijhouden van gegevens begon - en 1980 steeg de temperatuur gemiddeld elke 10 jaar met 0,07 graden Celsius. Sinds 1981 is de stijging echter meer dan verdubbeld: De afgelopen 40 jaar is de jaarlijkse temperatuur wereldwijd met 0,18 graden Celsius per decennium gestegen.

Het resultaat? Een planeet die nog nooit zo warm is geweest. Negen van de 10 warmste jaren sinds 1880 hebben plaatsgevonden sinds 2005-en de 5 warmste jaren in de geschiedenis hebben allemaal plaatsgevonden sinds 2015.

De opwarming van de aarde treedt op wanneer kooldioxide (CO₂) en andere luchtverontreinigende stoffen zoals methaan zich in de atmosfeer verzamelen en zonlicht en zonnestraling absorberen die van het aardoppervlak weerkaatst, respectievelijk blokkeren ze de weg ernaartoe. Normaal gesproken zou deze straling de ruimte in ontsnappen, maar deze vervuilende stoffen, die jaren tot eeuwen in de atmosfeer kunnen blijven, houden de warmte vast en zorgen ervoor dat de planeet heter wordt. Deze vervuilende stoffen die warmte vasthouden, met name kooldioxide, methaan, lachgas, waterdamp en synthetische gefluoreerde gassen, staan bekend als broeikasgassen (BKG) en hun invloed wordt het **broeikaseffect genoemd**.

Hoewel natuurlijke cycli en schommelingen ervoor hebben gezorgd dat het klimaat van de aarde de afgelopen 800.000 jaar verschillende keren is veranderd, is het huidige tijdperk van opwarming van de aarde direct toe te schrijven aan menselijke activiteit, met name aan onze verbranding van fossiele brandstoffen zoals kolen, olie, benzine en aardgas, wat resulteert in het broeikaseffect.

Wereldwijd wordt de meeste uitstoot veroorzaakt door energieverbruik (41,7%), transport (16,2%) en landbouw (18,4%).

Mogelijke scenario's

Grote delen van de wetenschap zijn voorspellingen. Ze vormen hoe de wereld eruit zal zien, of in ieder geval waar de middelen zullen worden toegewezen. Helaas is het moeilijk om een accurate voorspelling te doen. In de context van de opwarming van de aarde zijn er honderden voorspellingen, waarvan sommige optimistischer zijn en andere een wrede en langzame dood voorspellen zonder kans op redding. Eén ding is duidelijk, ze eindigen allemaal in het jaar 2050 of 2100.

Die twee zijn niet willekeurig gekozen, ze hebben de grenzen voor de mensheid bepaald. Beide zijn verbonden met verschillende temperaturen. Laten we er in het kort een paar laten zien

Stijging met 2°C

Volgens voorspellingen zouden 400 miljoen mensen geen toegang meer hebben tot water. De meeste ijsbergen zouden smelten. In India zouden hittegolven 32* sterker zijn, 5* langer duren en 93* meer mensen treffen. Een dergelijke toename zou de oogst van gewassen met 20% verminderen, wat nog grotere problemen zou veroorzaken als de bevolking groeit.

Een stijging met 3°C zou permanente droogte veroorzaken in Europa en zou de droge periode in Zuid-Amerika verlengen tot 18 maanden. De gevolgen voor de meeste ecosystemen zouden fataal zijn en de meeste van deze regio's zouden geen leefbare omstandigheden hebben.

Dit alles lijkt zo onwerkelijk dat mensen geneigd zijn het niet te geloven, wat hand in hand gaat met een andere factor. Deze semi-dodelijke of dodelijke gevolgen zullen zich vooral voordoen rond het jaar 2100, dat is waar studies hun voorspellingen beëindigen, omdat we ofwel de klimaatverandering zullen oplossen ofwel zullen stikken. Het gevoel van afstand

doet mensen denken dat het niet hun probleem is, wat leidt tot een lage stimulans om klimaatverandering te bestrijden en er geld in te investeren. Dit vormt de eerste barrière in de strijd tegen de opwarming van de aarde.

Opwarming van de aarde en de natuur

De natuur is de eerste en enige verdedigingslinie tegen fatale gevolgen voor de mens. Ze evolueert en past zich snel aan, maar soms kan ze de snelheid van de uitstoot niet bijhouden. Dit deel richt zich op hoe de opwarming van de aarde catastrofes versterkt en hoe deze ernstige gevolgen hebben.

Catastrofes komen steeds vaker en heviger in ons leven voor. Het is een van de weinige directe gevolgen van de opwarming van de aarde. Klimaatverandering op zich veroorzaakt ze niet, maar versterkt wel hun effect. In het verleden categoriseerden mensen rampen op basis van jaren, wat betekende dat sommige een honderdjarige overstroming waren en andere een vijfhonderdjarige overstroming. In de VS waren er deze eeuw drie orkanen die als vijfhonderdduizend jaar oud werden aangemerkt.

Tijdens hittegolven lopen de temperaturen op tot bijna 50°C. De meest recente hittegolf in India en Pakistan had een kettingeffect op de hele wereld. Als je googelt hoeveel mensen er in deze periode door de hitte zijn gestorven, zul je waarschijnlijk verbaasd zijn dat het "slechts" 90 mensen waren. Het is belangrijk om te zien dat deze sterfgevallen door een arts direct werden aangemerkt als "veroorzaakt door de hittegolf", maar in feite stierven er veel meer mensen en zullen er nog veel meer sterven als gevolg van de gevolgen op de lange termijn. In een dergelijke omgeving, wanneer het lichaam wordt blootgesteld aan hoge temperaturen, neemt de stress in het lichaam toe, waardoor andere ziekten kunnen ontstaan omdat de immuniteit van het lichaam is verzwakt. Dit is het duidelijkste deel van een hittegolf, maar wat ervoor en erna is geweest, is het belangrijke deel dat ons kan laten zien waarom de opwarming van de aarde zo'n probleem is. Het begon allemaal met verminderde regenval (India 71%, Pakistan 62%) die de ideale omstandigheden creëerde voor massale en langdurige hittegolven. Door de hogere temperaturen en het tekort aan water daalde de opbrengst met 15 tot 30% (India produceert 12,5% van de wereldgraanproductie), wat zeker een probleem is als je bedenkt dat de wereldgraanproductie al geleden heeft onder de Oekraïense oorlog.

De Indiase regering wilde de graanexport verhogen om het tekort aan Oekraïens graan aan te vullen, maar plotseling hadden ze zelf niet genoeg graan meer. De wereldmarkt had al een voedseltekort, maar door de klimaatverandering is dat nog verder toegenomen.

In hetzelfde jaar begonnen in China overstromingen als gevolg van massale regenval, waardoor 30 miljoen hectare niet kon worden beplant en nog veel meer werd verwoest. Dit veroorzaakte een afname van 20% van de oogst. Hiermee begon "de oogstcascade". Op dit punt begon de hele wereld getroffen te worden, de tarweprijzen rezen de pan uit. Afrikaanse landen zoals Kenia, Somalië en Ethiopië, die sterk afhankelijk zijn van Russisch-Oekraïense tarwe (40%), hebben moeite om aan de vraag naar voedsel te voldoen en het

aantal mensen dat extreme honger lijdt is verdubbeld tot 23 miljoen. Hoe meer tarwe er ontbrak, hoe meer landen een exportverbod op tarwe hadden ingesteld, wat betekende dat er minder tarwe op de markt beschikbaar was, waardoor de prijzen nog hoger werden en arme landen minder toegang hadden. Tegen die tijd werden Europese en Amerikaanse burgers ook geconfronteerd met de wreedheid van de opwarming van de aarde, want de broodprijzen stegen met 18%. In combinatie met de stijgende voedselprijzen werden gezinnen gedwongen om hun uitgaven voor niet-voedsel te verminderen. Achteraf probeerden wetenschappers te kwantificeren in welke mate menselijke koolstofactiviteit bijdroeg aan deze gebeurtenis. Het was de vroege, langdurige en droge hitte die deze gebeurtenis onderscheidde van hittegolven eerder deze eeuw.

Berekeningen zeggen dat de door de mens veroorzaakte uitstoot de kans op zo'n gebeurtenis 30 keer zo groot heeft gemaakt. Een andere voorspelling zegt dat hittegolven tegen 2050 direct aan 255 000 mensen het leven zullen kosten. Dit voorbeeld laat zien...

Het lijkt misschien al heel tragisch, maar tot nu toe hebben we slechts één stam van de cascade getraceerd. Om het nog erger te maken, hadden hoge temperaturen tijdens hittegolven ijsbergen aangetast in Indiaas-Pakistaanse bergen zoals Krakoram, Hindukush of Himalaya. Het smelten van de ijsbergen gebeurde op het slechtst mogelijke moment, want het was moessonperiode die al overstromingen veroorzaakte in Pakistan, maar dit jaar werd het ondersteund door extra water van smeltende ijsbergen. Wederom was er sprake van versterking en kreeg Pakistan te maken met de grootste overstromingen in de geschiedenis, die meer dan 1700 directe doden en 15,2 miljard dollar financiële schade veroorzaakten. Voor de wederopbouw is naar schatting nog eens 16,3 miljard dollar nodig. In totaal zullen de kosten ongeveer 10% van het Pakistaanse BBP (348,3 miljard) bedragen, wat zeker een aanzienlijk bedrag is.

Bovendien heeft dit alleen betrekking op uitgaven om terug te keren naar de status van voorheen, maar er zijn meer investeringen en innovaties nodig om soortgelijke gebeurtenissen in de toekomst te voorkomen, omdat de kans groter is dat ze vaker zullen voorkomen. Nog eens 8 miljoen mensen hebben het moeilijk door het verlies van hun huis, werk enz. Ze hebben te kampen met een gezondheids- en voedselcrisis, wat hen extreem kwetsbaar maakt.

Hoe meer CO₂ de mens uitstoot, hoe erger de gevolgen zullen zijn. Een ander onderzoek voorspelt dat als de temperatuur met 1,5°C stijgt, de schade door overstromingen met 160-240% zal toenemen. Voor Pakistan zou dit absoluut verwoestend zijn.

Ijsbergen spelen een belangrijke rol in de klimaatverandering. Ze zijn over de hele wereld verspreid, maar de meeste zijn te vinden op de Noord- en Zuidpool. Door hun witte kleur wordt warmte niet volledig geabsorbeerd en bovendien wordt het grootste deel teruggekaatst naar de atmosfeer en de ruimte, zodat ze niet kunnen bijdragen aan de opwarming van de aarde. Dit vermogen wordt het albedo-effect genoemd. Zonder dit effect zou onze planeet er heel anders uitzien. Het albedo-effect is een good guy, maar de mens heeft een bad guy gecreëerd om terug te vechten: het broeikas-effect. In feite bestond het al lang voordat de mens verscheen, maar we hebben het licht verbeterd.

Maar deze slechterik zorgt ervoor dat ijsbergen smelten. Smelten heeft een drievoudig

effect. Het eerste is duidelijk: de zeespiegel stijgt, wat later aan de orde komt. Ten tweede bevinden zich in het ijs enorme reservoirs van methaan die zouden vrijkomen. Als de Noordpool begint te smelten, komt er waarschijnlijk 100 miljard ton CO₂ vrij, wat overeenkomt met de helft van de uitstoot uitgestoten vanaf de industrialisatie tot nu. De tweede helft zou worden toegevoegd door het derde effect, als gevolg van het verloren albedo-effect zou de geabsorbeerde warmte toenemen, waardoor het broeikas-effect zou verergeren.

Een deel van het bovenstaande is onomkeerbaar en markeert een rode lijn in onze inspanningen om klimaatverandering tegen te gaan. Bovendien is de terugkoppelingslus afwachtend en zal hij zijn geheimen later prijsgeven, omdat we niet volledig kunnen voorspellen wat er in verschillende scenario's zal gebeuren.

Debat oefening

De tekst hierboven probeert aan te tonen dat dingen ongelooflijk met elkaar verbonden zijn en dat gebeurtenissen aan de ene kant van de wereld gemakkelijk invloed kunnen hebben op de andere kant. Debaters realiseren zich deze verbanden vaak niet en hebben moeite om uit te leggen hoe iets iemand beïnvloedt, een typische vraag "Waarom zouden Europeanen zich druk maken over hittegolven in India?". Hopelijk is dit al duidelijk, maar er kunnen nog veel meer gebeurtenissen plaatsvinden.

In deze oefening moeten de debaters brainstormen en ideeën ontwikkelen over hoe de volgende gebeurtenissen iets op een andere plaats kunnen beïnvloeden. Later kan onderzoek worden gedaan om hun analyse te bewijzen of te betwisten.

Evenementen:

Opwarming van de aarde en landbouw

Planten, kweken en oogsten bestaan al honderden jaren, maar toch worden ze geconfronteerd met uitdagingen als nooit tevoren. Het weer is onstabiel en extremer, kritieke hulpbronnen zoals water en voedingsstoffen worden schaarser. Planten, dieren en vooral mensen moeten zich aanpassen om te overleven.

Iedereen met basiskennis van biologie weet dat planten CO₂ verbruiken en zuurstof produceren, we noemen dit fotosynthese. Fotosynthese is wat onze planeet leefbaar maakt, hierdoor is de atmosfeer ontstaan en wordt deze in stand gehouden. Het probleem is dat er bepaalde voorwaarden voor nodig zijn. Ten eerste is er veel water nodig, als er weinig water is, zal de plant het meer gaan conserveren, dat betekent dat de poriën niet meer open zullen gaan, zodat er geen water via de poriën verdampt. Minder poriën openen betekent dat er minder CO₂ in de plant kan komen, dat wordt omgezet in suiker, lichaamsmassa of iets anders. Dit wordt CO₂-fixatie genoemd en is een van de belangrijkste

mechanismen om CO₂ uit de atmosfeer te krijgen. Hogere temperaturen hebben een vergelijkbaar effect, planten maken dikkere bladeren als bescherming tegen verdamping. Berekeningen zeggen dat dit elk jaar 6,39 miljard ton CO₂ zou toevoegen aan de atmosfeer, wat gelijk staat aan meer dan de helft van de totale CO₂-uitstoot van de uitstoot van China, dat de grootste vervuiler is. Een andere factor die de functies van planten beïnvloedt, is de CO₂-concentratie. Intuïtief betekent een hogere concentratie een hogere fotosynthese, maar zoals altijd is het niet zo lineair. De fotosynthese zal tot op zekere hoogte toenemen, maar er is een limiet aan de CO₂-concentratie die de fotosynthese effectiever maakt. De tweede factor is fotosynthetische acclimatisering. Dit beschrijft dat sommige planten na enige tijd hun verhoogde fotosynthese verminderen nadat ze zijn blootgesteld aan hogere CO₂-niveaus. Dit gebeurt niet bij alle planten, plus dat de fotosynthese nog steeds ten minste een beetje hoger blijft dan bij een lager CO₂-niveau. Dit geeft echter aan dat planten zich niet zullen aanpassen zoals mensen zouden willen, en dat ze niet de grote redders zijn waar we naar op zoek zijn.

Het tweede verwoestende effect zal vooral regio's treffen zoals midden Afrika waar de temperaturen al hoog zijn. Planten die in dit gebied groeien, zullen een hogere suikerproductie vertonen wanneer ze worden blootgesteld aan hoge temperaturen. Ze zullen minder voedingsstoffen bevatten die essentieel zijn voor mensen. Naar schatting zullen 150 miljoen mensen in ontwikkelingslanden te maken krijgen met een tekort aan voedingsstoffen.

Aangezien steeds minder gebieden geschikt zullen zijn voor het verbouwen van planten, zou de intuïtieve reactie zijn om velden meer naar het noorden te verplaatsen, waar het klimaat vergelijkbaar is met het klimaat waar planten nu groeien. Expliciet worden boerderijen van Tsjechië naar Zweden verplaatst enz. Op het eerste gezicht lijkt dit een geniaal idee, omdat de temperaturen waarschijnlijk ideaal zullen zijn, plus er zijn voldoende waterbronnen (tot nu toe tenminste). Het probleem is de bodem. Gebieden waar nu tarwe groeit hebben duizenden jaren de tijd gehad om voedselrijke grond te ontwikkelen, door afbraak van plantaardig materiaal. In milde klimaten duurt het 200-400 jaar om 1 cm vruchtbare grond te creëren. Om planten te laten groeien heb je meerdere centimeters nodig, dus het zou eeuwen duren voordat het veld vruchtbaar is. De conclusie is dat de plantenproductie zich niet zal kunnen verplaatsen, dus moet ze zich aanpassen.

Klimaatverandering en politiek

"Politici, wees alstublieft dapper en weersta de verleiding van lobbyisten."

Verantwoordelijkheid, niemand wil die nemen, maar toch wil iedereen er graag iemand bij hebben. Politiek is een onlosmakelijk onderdeel van wereldwijde klimaatverandering, politici zijn degenen die beleid maken dat ons leven en de toekomst van onze planeet zal beïnvloeden. Ze balanceren tussen populariteit en verantwoordelijkheid voor klimaatverandering.

Politieke betrokkenheid is verdeeld in twee gebieden, binnenlands, waar het gaat om het implementeren van bepaald beleid en internationaal, waar ze visie creëren en wereld-plan-tegen-klimaatverandering. Met betrekking tot binnenlands beleid worden ze vaak geconfronteerd met moeilijke beslissingen of het beleid te implementeren en een aantal kiezers te verliezen of niet. De mensen zijn degenen die zullen beslissen of de planeet overleeft of niet. Tot nu toe lijkt het erop dat de meerderheid van de mensen in de ontwikkelde landen zich niet realiseert hoe ernstig het is. De gevolgen op lange termijn zijn waar gewone mensen rekening mee moeten houden. Gevolgen op korte termijn, zoals rampen, gebeuren meestal ver weg of we hebben genoeg middelen om er snel weer bovenop te komen. Er is echter al iets gedaan en er worden al veel dingen geïmplementeerd. In de volgende paragraaf worden twee belangrijke mechanismen beschreven die worden gebruikt om koolstofemissies te bestrijden.

Het koolstofkredietstelsel is bekend in Europa, maar is ook in opkomst in China, India en andere landen. Het belangrijkste idee is het creëren van een koolstofmarkt, waar alle emissies aan het begin worden geteld. De hoeveelheid geproduceerde CO₂ wordt dan omgezet in emissierechten die proportioneel aan bedrijven worden gegeven. Sommige emissierechten worden echter geveild, zodat de prijzen stijgen en vervuilen duurder wordt. Deze bedrijven kunnen dan slechts zoveel CO₂ uitstoten als de rechten toelaten. Als ze meer moeten uitstoten, moeten ze een emissierecht kopen waarvan ze niet zoveel uitstoten. Op deze manier kunnen bedrijven die hun CO₂-voetafdruk verminderen geld verdienen als beloning, terwijl vervuilers meer moeten betalen. Op zich zou dit de netto CO₂-uitstoot niet verminderen, daarom verlaagt het panel/comité dat de emissierechten verdeelt elk jaar de hoeveelheid. Hierdoor wordt er elk jaar minder uitgestoten en zien we een algehele afname.

Dit is een effectieve manier om de kosten te drukken, maar het is nogal traag en heeft verschillende nadelen. Bedrijven die onder dit systeem vallen, verliezen concurrentievoordeel ten opzichte van bedrijven die er niet onder vallen, omdat hun productiekosten aanzienlijk lager zijn. Dit kan binnen het systeem eenvoudig worden bestreden door een koolstofgrens te implementeren. De koolstofgrens dwingt producenten die niet onder het kredietstelsel vallen om te betalen voor de CO₂ die ze uitstoten bij het importeren op de koolstofmarkt. De prijs wordt bepaald door de prijs van emissierechten. Het verdiende geld wordt dan gebruikt voor groene transformatie. Wanneer bedrijven binnen de koolstofmarkt echter willen exporteren, moeten ze nog steeds rechten betalen, maar ze concurreren met andere bedrijven die dat niet hoeven te doen, waardoor hun producten een aanzienlijk hogere prijs krijgen.

We komen weer op het punt dat mensen gaan beslissen over ons klimaat. Of ze gaan goedkope maar zwaar vervuilende producten kopen of ze moeten meer betalen voor iets duurzams.

Het op één na meest gebruikte beleid is koolstofbelasting. De implementatie is aanzienlijk eenvoudiger dan het creëren van een koolstofmarkt, dat is waarschijnlijk de reden waarom meer dan 60 landen dit systeem hebben geïmplementeerd. Het basismechanisme is

gebaseerd op een prijskaartje voor elke ton CO₂ die wordt uitgestoten. Producenten moeten dan expliciet aangeven hoeveel CO₂ is uitgestoten tijdens het productieproces en ze betalen het vereiste bedrag.

Dit systeem levert ook verschillende problemen op. Het grootste probleem is dat de totale CO₂-productie niet omlaag gaat, omdat niemand kan zeggen dat je moet stoppen met uitstoten op een bepaald niveau, je moet gewoon meer geld betalen. In vergelijking met welk kredietsysteem kun je ze ook niet minder rechten geven, dus ze kunnen nog steeds op hetzelfde niveau blijven. Koolstofbelasting wordt vaak verbeterd als progressieve belasting. Simpelweg is de prijs voor elke ton CO₂ niet hetzelfde, hoe meer je produceert hoe duurder het wordt.

Oefening: Debatteren over de oppositie tegen een

koolstofbelasting Spiekbriefje en opzet:

Verzet tegen een koolstofbelasting: Hoofdrolspelers en argumenten

1. De energie-industrie (fossiele brandstoffen)

Argument: Hogere operationele kosten en minder concurrentievermogen door hogere belastingen op koolstofemissies.

Tegenargument: Een koolstofbelasting stimuleert innovatie in schone energie, wat mogelijk leidt tot langetermijnvoordelen voor de industrie door investeringen in duurzame energiebronnen.

2. Consumenten en algemeen publiek

Argument: Zorgen over hogere prijzen voor energie en goederen, waardoor huishoudens met lagere inkomens onevenredig worden getroffen.

Tegenargument: Inkomsten uit een koolstofbelasting kunnen worden herverdeeld om de gevolgen voor consumenten, vooral kwetsbare bevolkingsgroepen, te verzachten door kortingen of door het financieren van openbare diensten.

3. Bepaalde regeringen en politieke leiders

Argument: Angst voor economisch nadeel ten opzichte van landen zonder koolstofbelasting, wat leidt tot banenverlies en verplaatsing van industrie.

Tegenargument: Internationale samenwerking en grensaanpassingen kunnen het speelveld nivelleren, terwijl investeringen in groene technologie banen kunnen creëren en kunnen leiden tot economische diversificatie.

4. Midden- en kleinbedrijf (MKB)

Argument: Onevenredig effect door dunnere winstmarges en minder flexibiliteit om extra kosten te absorberen of door te berekenen.

Tegenargument: Vrijstellingen, lagere tarieven voor kmo's of bijstandsprogramma's kunnen de impact verzachten en kmo's aanmoedigen om te innoveren en energie-efficiënter te worden.

Structuur oefening

Vorbereiding: maak 5 partijen. 1 partij is voor een koolstofbelasting, 4 partijen nemen de rollen aan die hierboven zijn toegewezen. Ze worden gevraagd om openingsverklaringen (5 minuten), een weerlegging tegen wat ze gehoord hebben (4 minuten) en slotverklaringen (2 minuten) voor te bereiden.

Openingsverklaringen

Elke partij presenteert haar belangrijkste argumenten en legt uit waarom ze denkt dat de oppositie tegen een koolstofbelasting gerechtvaardigd of misplaatst is.

Weerleggingsronde

Deelnemers gaan in op de argumenten van de tegenpartij en gebruiken gegevens, voorbeelden en strategische tegenargumenten om hun positie te versterken.

Vraag en antwoord (V&A)

Teams of individuen stellen elkaar vragen en dagen hen uit om hun standpunt te verdedigen en kritisch na te denken over de implicaties van hun argumenten.

Slotverklaringen

Vat de belangrijkste punten van het debat samen en benadruk de kracht van de argumenten en het belang van het in overweging nemen van verschillende perspectieven.

Casestudie: De tegenstrijdigheden van energiewetgeving in China

China's energiepolicies wordt zowel door tegenstanders als voorstanders van doortastende maatregelen tegen klimaatverandering gevoerd. Het land brengt nog steeds kolen- en gascentrales online, maar is ook wereldleider in de installatie van zonnepanelen. Hoe kan deze tegenstrijdigheid worden verklaard?

Economische groei versus ecologische duurzaamheid

Noodzaak van economische groei: China's snelle industrialisatie en verstedelijking van de afgelopen decennia waren sterk afhankelijk van steenkool, de meest koolstofintensieve fossiele brandstof. Steenkool is goed voor een aanzienlijk deel van de energiemix van China en heeft de economie van het land de op één na grootste ter wereld gemaakt. Deze afhankelijkheid van steenkool heeft geleid tot ernstige aantasting van het milieu en gezondheidsproblemen als gevolg van luchtvervuiling.

Streven naar een duurzaam milieu: Als reactie op binnenlandse en internationale druk heeft China aanzienlijk geïnvesteerd in hernieuwbare energiebronnen zoals wind- en zonne-energie en waterkracht. Het land is wereldleider op het gebied van de productie van en investeringen in hernieuwbare energie en streeft naar een piek in de koolstofuitstoot vóór 2030 en koolstofneutraliteit tegen 2060. De voortdurende uitbreiding van steenkool in sommige regio's benadrukt echter de voortdurende strijd tussen economische doelstellingen en milieuverplichtingen.

Innovatie versus legacysystemen

Innovatie in groene technologie: China loopt voorop op het gebied van groene technologie, waaronder elektrische voertuigen (EV's), batterijopslag en technologieën voor hernieuwbare energie. Deze sectoren hebben aanzienlijke overheidssteun ontvangen en laten zien dat China het potentieel heeft om een wereldwijde energietransitie te leiden.

Worsteling met verouderde systemen: Ondanks deze vooruitgang wordt de Chinese energiesector nog steeds gedomineerd door staatsbedrijven met gevestigde belangen in traditionele energiebronnen. Deze oude systemen en de bijbehorende bureaucratieën verzetten zich vaak tegen verandering, waardoor de overgang naar schonere energiebronnen wordt vertraagd.

Geopolitieke strategie

Energie-invoer en veiligheid: China's energiestrategie wordt ook beïnvloed door zijn behoefte aan stabiele energie-invoer, met name olie en gas, uit politiek onstabiele regio's. Deze afhankelijkheid is bepalend geweest voor het buitenlands beleid en de investeringsstrategieën van China, waaronder het Belt and Road Initiative (BRI). Deze afhankelijkheid is bepalend geweest voor het buitenlands beleid en de investeringsstrategieën, waaronder het Belt and Road Initiative (BRI), dat energiebronnen en -routes wereldwijd veilig wil stellen.

Export van energietechnologie: Als onderdeel van zijn geopolitieke strategie exporteert China zijn technologie voor hernieuwbare energie en infrastructuurontwikkeling. Dit opent niet alleen nieuwe markten voor Chinese bedrijven, maar vergroot ook zijn invloed in het mondiale energielandschap.

New Global Learning

News, Noise, and Neutrality

Ruis, nieuws en neutraliteit

INLEIDING

"Wie de media beheerst, beheerst de gedachten van het publiek" zou Noam Chomsky hebben gezegd.

Hoewel de beroemde taalkundige waarschijnlijk politieke invloed in gedachten had, bestaat er geen twijfel over dat degene die de media beheerst tegenwoordig bijna elk gebied van het leven beheerst. De meeste mensen consumeren hun nieuws 's ochtends op hun smartphone en blijven de hele dag door meer tijd dan ooit tevoren nieuws consumeren en informatie ontvangen. Mediaproviders en platforms zoals Facebook, Instagram en Twitter kennen onze persoonlijkheid, vooroordelen en verlangens beter dan wijzelf en kunnen ons verdrietig of blij maken (zoals ze hebben geprobeerd) of ons op de ene of de andere manier laten stemmen (zoals ze hebben gedaan). Sociale media zijn belangrijke communicatiemiddelen, een bron van sociale verdeeldheid, een plek waar eindeloze vruchteloze politieke debatten plaatsvinden, maar ook waar revoluties wordt georganiseerd. Zowel debatdocenten als debaters kunnen moeite hebben met het volume en de complexiteit van de informatie die nodig is om het gebied van media, nieuws, ruis en neutraliteit te bespreken en te analyseren. Tegelijkertijd wordt het debatteren over nieuws en media een essentieel onderdeel van elk ander debat, omdat het altijd neerkomt op de feiten die mensen geloven en de vooroordelen die ze delen.

Deze module is gemaakt om essentiële informatie over het onderwerp te verstrekken (met definities, casestudy's en voorbeelden), ideeën voor oefeningen en debatten aan te reiken en het debatonderwijs uit te breiden tot meer dan alleen argumenten. Leerlingen en docenten worden in deze gids aangemoedigd om hun gewoonten op het gebied van nieuwsconsumptie en vooroordelen van mediakanalen te controleren en hun eigen originele ideeën over nepnieuws en meer voor te stellen.

BELANGRIJKE KWESTIES EN CONCEPTEN

De module behandelt de volgende gebieden en vragen:

- Wat zijn media? Welke functies hebben media in de samenleving?
- Wat is de geschiedenis en evolutie van media? Wat waren de belangrijkste factoren die een rol speelden in de mediatransformatie? Hoe helpt dit bij de interpretatie van het huidige medialandschap?
- Wat is een bevestigingsvooroordeel? Hoe consumeren mensen nieuws en waarom? Hoe vormt het de journalistiek?
- Wat is het communicatieruis? Wat is nepnieuws? Wat is de werkelijke impact van nepnieuws? Wat zijn de manieren om nepnieuws te bestrijden?
- Wat is medianeutraliteit? Wat zijn de drijfveren en belangen van verschillende mediastakeholders? Wat zijn de verschillende benaderingen om medianeutraliteit en objectiviteit te bereiken?
- Wat zijn de recente ontwikkelingen in de media? Wat zijn de trends? Wat valt er te verwachten in de mediamarkt? Wat zijn de meest voorkomende debatten over media, nieuws, neutraliteit en ruis?

Sleutelbegrippen

- Media** - de belangrijkste middelen voor massacommunicatie (omroep, uitgeverij en internet) samen (Oxford Dictionary, 2022).
- Nieuwscyclus** - een periode van de ene uitzending (bijv. een nieuwsprogramma) of afdruk tot de volgende. Een term wordt ook gebruikt om de "levensduur" van een bepaald nieuwsbericht aan te geven, van het eerste tot het laatste bericht. Een "24-uurs nieuwscyclus" kan bijvoorbeeld betekenen dat het nieuws constant wordt gepresenteerd (dag en nacht live nieuwsprogramma's) of dat een bepaald nieuwsbericht de volgende dag wordt verwijderd omdat er ander "verser" nieuws is.
- Tabloidisering** - een proces van transformatie van media in de richting van een tabloidformaat, dat sensationeler is, gericht is op entertainment, aandacht en emoties uitbuit ten koste van verdienste, waarheid en kwaliteit.
- Poortwachter** - een persoon, groep of entiteit die de toegang tot bepaalde bronnen en mogelijkheden controleert. In de context van media wordt dit meestal geïdentificeerd met de nieuwsbronnen (zoals een krantenredacteur) of platforms

(zoals Twitter). Door de democratisering van de media hebben gatekeepers hun invloed verloren.

- E. **Informatiezeepbel (ook wel filterzeepbel)** - een situatie waarin iemand alleen nieuws en informatie hoort of ziet die ondersteunt wat hij al gelooft en leuk vindt, vooral een situatie die op internet ontstaat als gevolg van algoritmen die de resultaten van iemands zoekopdrachten kiezen (Cambridge Dictionary, 2022)
- F. **Nepnieuws** - valse verhalen die nieuws lijken te zijn, verspreid op internet of via andere media, meestal gemaakt om politieke standpunten te beïnvloeden of als grap (Cambridge Dictionary, 2022) .
- G. **Desinformatie** - valse of misleidende inhoud die wordt verspreid met de bedoeling te misleiden of economisch of politiek gewin te behalen, en die publieke schade kan veroorzaken (Europese Commissie 2022).
- H. **Misinformatie** - onjuiste of misleidende inhoud die wordt gedeeld zonder schadelijke bedoelingen, hoewel de gevolgen nog steeds schadelijk kunnen zijn (Europese Commissie 2022).

GRONDBEGINSELEN VAN HET DEBAT OVER MASSAMEDIA

Wat is media? Als je het aan 2 mensen zou vragen, zou je 3 meningen horen. Sommigen zouden zeggen dat het de vierde macht is, anderen zouden zeggen dat het een uiterst winstgevend bedrijf is en tot slot zouden sommigen beweren dat het misschien wel het fundamentele middel is voor sociale informatie en communicatie. Ze zouden allemaal gelijk hebben, want media als massacommunicatiemiddelen (zoals kranten, radio, televisie en internet) kunnen verschillende rollen spelen, die bronnen van hun macht zijn, maar ook reden tot bezorgdheid en onderwerp van belangrijke debatten.

In de literatuur worden vier essentiële functies van media erkend:

- Informatie
- Amusement
- Publiek forum en
- Waakhond.

De eerste is de informatieve rol. Het verwerven, selecteren en verspreiden van informatie naar de samenleving in de vorm van nieuws, artikelen, boeken, documentaires maar ook opiniestukken, debatten, politieke advertenties etc. De vraag in hoeverre deze rol

daadwerkelijk wordt of kan worden vervuld, staat open voor discussie. De democratisering van de media dankzij het internet en de sociale media heeft de rol van poortwachters, transparantie van informatie en verantwoordingsmechanismen veranderd. Met het toenemende probleem van desinformatie en desinformatie is er een belangrijk terrein voor uitdagingen en debatten over de informatieve rol van de media.

Media zorgen voor entertainment en terwijl in het verleden het onderscheid tussen informatie (zoals nieuwsprogramma's) en entertainment (zoals films, toneelstukken, concerten, tv-programma's) duidelijker was, is het tegenwoordig problematisch geworden. Omroepen en providers merkten dat het gebruik van amusementstechnieken, het vertellen van verhalen en het appelleren aan emoties de aandacht van de ontvangers verhoogt, waardoor fenomenen als tabloidization of infotainment ontstonden. De 24-uurs nieuwscyclus introduceerden nog meer mogelijkheden om nieuws te verslaan als verhalen of films met constante actie, breaking news en eindeloze duels tussen protagonisten en antagonist. Entertainment verhoogt zowel de aandacht als kan de kwaliteit van nieuwsverhalen verminderen, wat een ander discussiepunt creëert. Bijvoorbeeld, doen satire en ironie, gebruikt om commentaar te geven op de belangrijkste gebeurtenissen in late-night shows, meer kwaad of goed?

Een andere functie van media is het publieke forum voor meningen. Zoals in het oude Griekenland de agora een officieel forum was voor iedere burger die zich wilde uitspreken, zo wordt aangenomen dat media dit platform bieden aan iedereen in de samenleving. Dit is theorie. De praktijk roept verschillende uitdagingen en vragen op over de rol en belangen van poortwachters en hun transformatie door sociale media, en ook over de kwestie van aanvaardbare en onaanvaardbare meningen in de openbare ruimte (zoals de "Geen platform" beweging of de cancelcultuur).

Bovendien is de rol van de media als waakhond voor politici en bedrijven waarschijnlijk een van de belangrijkste functies van de democratie. Media worden verondersteld belangrijke en uitdagende vragen te stellen, machtsmisbruik en wanpraktijken te onderzoeken en aan het licht te brengen. Gezien de bovenstaande overwegingen is het duidelijk dat deze rol verre van perfect is. Media zijn afhankelijk van financiering, reclame, belangen van eigenaren, aandacht en politieke opinie van hun kijkers, evenals de vooroordelen van hun journalisten of medewerkers. Bovendien zorgt de toenemende invloed van sociale mediaplatforms zoals

Facebook, Instagram, Twitter of TikTok voor een nieuwe reeks vragen, niet alleen over wie er naar het bedrijfsleven en de politiek kijkt, maar ook over wie er op de uitkijk moet staan.

Oefening voor een debatklas:

Bezoek de favoriete nieuwssites van de leerlingen en kies nieuws dat hun aandacht trekt.

Welke rol speelt het nieuws en hoe? Is het meer informatief of onderhoudend? Biedt het een publiek forum voor nieuwe belanghebbenden of minderheden of blijft het bij mainstream stemmen? In hoeverre dient het als waakhond? Herschrijf het nieuws, zodat het andere doelen dient. Wat zou de impact zijn van het herschreven nieuws?

Oefening voor een debatklas:

Debatten worden gebruikt om terug te gaan naar fundamentele beweringen, die de eerste beginselen worden genoemd. Eerste beginselen helpen leerlingen om belangrijke meningsverschillen (botsingen) te identificeren en betere argumenten op te bouwen in een kortere tijd. Analyseer de onderstaande moties en vraag het de groep:

- a) Welke functies van media zijn het meest relevant voor het debat?*
- b) Hoe botsen verschillende functies met elkaar?*
- c) Hoe is het mogelijk om de ene functie zwaarder te laten wegen dan de andere?*

Stellingen voor de praktijk:

Dit Huis betreurt de opkomst van comedyshows met journalistieke inhoud als prominente nieuwsbron (bijv. John Oliver, Stephen Colbert, Trevor Noah, Samantha Bee).

Dit Huis zou alle nieuwsorganisaties dwingen om te opereren als nonprofits

Dit Huis zou genderquota invoeren in uitgezonden debatten

Dit Huis geeft er de voorkeur aan dat meningsuiting en gebruikersinhoud op sociale media worden gereguleerd door de overheid in plaats van onafhankelijk te worden bepaald door de platforms.

Geschiedenis en ontwikkeling van kranten, radio en tv

Hoe consumeren we nieuws? Onze grootouders zouden het hebben over het lezen van één krant en misschien 30 tot 60 minuten per dag luisteren naar de radiozender. Onze ouders zouden daar grote nieuwswebsites en tv-zenders aan toevoegen en waarschijnlijk nog meer tijd. Hoewel het patroon duidelijk is, is het de laatste 30 jaar ook drastisch veranderd en verwarrender geworden door de ontwikkeling van het internet en sociale media, waar mensen in plaats van een paar kanalen en zenders blijven hangen op platforms en oneindig veel nieuwsaanbieders.

De evolutie van media is complexer geweest en het onderzoeken ervan kan ons helpen om de status quo beter te begrijpen. Bovendien levert het talrijke cases en voorbeelden om argumenten en debatten vandaag de dag te ondersteunen.

Het begin van massacommunicatie (dus het communiceren van dezelfde boodschap aan een groot aantal mensen) wordt meestal gemarkeerd met de uitvinding van de drukpers met beweegbare letter door Johannes Gutenberg. Het echte "massa effect" werd echter veroorzaakt door de toepassing van de stoommachine en de industrialisatie van de drukpers in de 19e eeuw. Industrialisatie verlaagde de kosten van informatieverbreiding, fabrieksarbeiders kregen meer vrije tijd en meer geld, dat ze hadden kunnen gebruiken voor kranten. Vrije tijd vereist ook een andere set artikelen en daarom werd de ontwikkeling van de penny papers (de "voorouders" van de moderne tabloids) nauwlettend gevolgd door de ontwikkeling van kranten.

In het begin van de 20e eeuw won de radio aan populariteit. Het was goedkoop, het bood een meer geavanceerde ervaring voor luisteraars en het maakte real-time programma's (of advertenties) voor miljoenen burgers mogelijk, evenals effectieve propaganda-inhoud voor politici. Omdat radio vorm gaf aan gemeenschappelijke ervaringen en verlangens in de samenleving, werd in die tijd ook het gevoel van gemeenschappelijkheid gevormd, evenals het groeiende consumentisme. Een interessant voorbeeld van radio-invloed werd vermoedelijk waargenomen op 30 oktober 1938 tijdens het radioprogramma "War of the Worlds" dat werd uitgezonden op het CBS Radio Network. Luisteraars die van muziek genoten werden

onderbroken door een speciaal nieuwsprogramma over buitengewone gebeurtenissen in New York, wat later de invasie van Mars bleek te zijn. De "verslaggever" versloeg alle gebeurtenissen vanaf het dak van het Empire State Building met de kerkklokken op de achtergrond. Het verhaal en de realisatie waren zo realistisch dat sommige mensen geloofden dat het om een echte invasie ging. Als gevolg daarvan onderbrak de politie de show en riepen burgemeesters van steden op om het programma te stoppen vanwege de menigten die op straat ontstonden. De radioshow is een illustratief voorbeeld van de impact die radio had, hoewel sommige reacties van het publiek en de daaropvolgende gebeurtenissen door onderzoekers in twijfel worden getrokken.

Terwijl radio vóór de jaren 1940 absoluut de mediamarkt beheerste, heeft televisie na de Tweede Wereldoorlog "de ster van de radio gedood". Het bood zowel visuele als auditieve stimulatie die essentieel was voor consumenten en adverteerders. De voordelen van radio en televisie maakten de weg vrij voor een nieuw model van nieuwsconsumptie. In de kranten controleerden poortwachters de inhoud die aan de lezer werd geleverd, maar ze konden het moment van lezen niet controleren. Radio- en tv-zenders konden zowel de inhoud als het moment van consumptie controleren, want als je een programma hebt gemist, kun je het later niet bekijken. Dan ben je het kwijt. Nu kunnen gatekeepers kijkers "dwingen" om media op een specifiek moment te consumeren en profiteren van advertenties die op het juiste moment aan de juiste doelgroep worden getoond. Bovendien worden nieuwsberichten een belangrijk punt in de dagelijkse uitzendagenda, want als iemand het nieuwsbericht mist, kan hij belangrijke en verse informatie missen en moet hij wachten tot het volgende programma. Dit fenomeen wordt de nieuwscyclus genoemd en creëerde een vraag naar nieuwsupdates, maar resulteerde ook in een groter aanbod van informatie om aan de behoeften van de luisteraars te voldoen en ze betrokken te houden.

De popularisering van kabeltelevisie en gespecialiseerde nieuwsprogramma's leidde in de jaren 80 en 90 tot het doorbreken van regelmatige nieuwscycli en continue nieuwsverslaggeving gedurende 24 uur per dag, 7 dagen per week. Voorheen werd nieuws één keer per dag verspreid (bijv. ochtendkrant) of meerdere keren per dag (bijv. nieuwsberichten in de ochtend, middag en avond) of vaker met een pauze van 30-60 minuten tussen nieuwsberichten op radio of televisie. Toenemende concurrentie voor kijkers, adverteerders en globalisering creëerden

een stimulans om nieuws als eerste te presenteren vóór de andere kanalen en een kijker langer betrokken te houden. Verslaggeving over bosbranden zou bijvoorbeeld zes uur lang worden uitgezonden in plaats van drie keer per dag, telkens één minuut.

Oefening voor een debatklas

Lees de motie voor en leid een discussie met de volgende vragen: TH betreurt de opkomst van de 24-uurs nieuwscultuur

- *Wat zijn de voorbeelden van nieuwsmedia met een 24-uurs nieuwscyclus? Wat zijn de voorbeelden van media die niet 24/7 berichten?*
- *Welke rol speelt het internet in de 24-uurs nieuwscultuur?*
- *Wat zijn de voordelen van constante rapportage? Welke stakeholder profiteert het meest?*
- *Wat zijn de nadelen van een 24-uurs nieuwscultuur? Welke stakeholder wordt het meest geschaad?*
- *Wat zijn de gevolgen van constante rapportage over:*
 - *Selectie van verhalen*
 - *Dekking van verhalen*
 - *Gewoonten van consumenten*
 - *Alternatieve berichtgeving of nieuwsbronnen*
- *Welke functies van media worden beïnvloed en hoe?*

Het internet

De uitvinding en massale toegang tot het internet waren een andere game-changer in de markt. Iedereen kan nieuws uitzenden of voorzien van commentaar of inhoud delen en de kosten van nieuwsproductie, -distributie en -consumptie zijn bijna nul. Het internet en later de ontwikkeling van de sociale media speelden de belangrijkste rol in de nieuwsmarkt. Volgens verschillende rapporten zijn sociale media de primaire bron van nieuws voor ongeveer 40 - 80% van de samenlevingen, afhankelijk van het land, geslacht, ras, leeftijd en politieke voorkeur. De meest gebruikte nieuwsbronnen voor sociale media zijn Facebook, Reddit, Instagram, Twitter, Youtube en LinkedIn. Minder dan 35 procent van de volwassenen in Europa beschouwt sociale netwerken in dit opzicht als betrouwbaar, maar toch zegt meer dan 50 procent van de volwassenen in Portugal, Polen, Roemenië, Hongarije, Bulgarije, Slowakije en Kroatië dat ze hun nieuws via sociale media krijgen.¹

Door de dominantie van sociale media als nieuwsbron leven steeds meer mensen in hun eigen, nog sterkere echokamers wanneer ze kennismaken met het nieuws dat overwegend hun eerder ingenomen standpunten bevestigt. Dit is mogelijk dankzij de algoritmes van het platform, die onze acties en ons gedrag analyseren, een gepersonaliseerd profiel inschatten en op maat gemaakte inhoud presenteren. Aan de ene kant kunnen gebruikers hier baat bij hebben, omdat ze de voor hen meest geschikte en interessante informatie voorgeschoteld krijgen. Een liberale gebruiker vindt bijvoorbeeld zijn favoriete links georiënteerde influencers en hoeft zich niet bezig te houden met extreem rechts. Aan de andere kant heeft het een enorme bron van conformiteit en sociale verdeeldheid gecreëerd. Als elke nieuwsfeed anders is, is onze perceptie van de werkelijkheid totaal verschillend en zijn we het niet alleen eens met de mening, maar ook met de basisfeiten en het begrip van de wereld.

Oefening voor een debatklas

Lees de motie en leid een discussie met de volgende vragen: THR sociale media zijn de primaire bron van nieuws

- *Als traditionele media nog steeds de primaire bron van nieuws zouden zijn, hoe zouden ze zich dan ontwikkelen en hoe zouden ze er op dit moment uitzien?*
- *Wat zijn de belangrijkste verschillen tussen sociale media en traditionele media met betrekking tot nieuwsconsumptie?*
 - *Wat zijn de veranderingen in de hoeveelheid, frequentie, variëteit, snelheid en context (plaats, tijd, gelegenheid) van nieuwsconsumptie?*

¹ Amy Watson, Statista.com, 2022 Toegang: <https://www.statista.com/statistics/718019/social-media-news-source/>

- *Hoe verschilt interactie met nieuws van traditionele mediaconsumptie?*
- *Zijn mensen meer geneigd om het nieuws te consumeren dat hun standpunten bevestigt of staan ze meer open voor nieuwe perspectieven?*
- *Op welke manier is de toegang tot geloofwaardig nieuws veranderd?*
- *Beïnvloeden nieuwsmiddelen de inhoud van nieuws? Hoe?*
- *Hoe beïnvloeden sociale media de belangrijkste mediadoelen (informatie, entertainment, publiek forum en waakhond)?*

Het vermogen van platforms om gegevens te verzamelen over het gedrag en de kenmerken van gebruikers opende een nieuwe zee van mogelijkheden voor politieke en commerciële reclame met het bekendste schandaal van Cambridge Analytica en het Brexit-referendum. In deze gevallen konden algoritmes een zeer persoonlijk profiel van een gebruiker maken op basis van de geavanceerde dataset en voorspellen welk type politieke boodschap het meest effectief zou zijn om de gebruiker te overtuigen op een bepaalde manier te stemmen. Het probleem met de Cambridge Analytica-zaak was drieledig:

- a) Gebruikers gaven geen toestemming voor het gebruik van deze gegevens, werden er niet over geïnformeerd en waren zich niet eens bewust van de politieke profilering waarbij hun eigen vooroordelen werden misbruikt. De verfijning van het algoritme werd verondersteld de patronen en politieke gevoeligheid van de persoon beter in te schatten dan de werkelijke persoon.
- b) De berichten waren vaak zeer emotioneel (zoals het inboezemen van angst of haat) en misleidend.
bijv. foto's van vermeende immigranten die misdaden plegen
- c) De gegevens die Cambridge Analytica gebruikte, waren illegaal verkregen.

De ontwikkeling van de media is nauw verbonden met de evolutie van de technologie en de maatschappij. De mogelijkheid om tegen lagere kosten en op een eenvoudiger en effectievere manier in contact te komen met een bredere massa, heeft de politieke meningen en levensstijlen van miljarden mensen gevormd. Deze mogelijkheid verbeterde het leven op talloze manieren, maar creëerde ook nieuwe risico's en gevaren. De toegenomen toegang tot informatie is niet bepalend geweest voor de waarheidsgetrouwheid en kwaliteit van de informatie.

Communicatieruis en nepnieuws

Communicatieruis is alles wat de interpretatie van een boodschap in communicatie beïnvloedt. Het kan letterlijk een geluid op de achtergrond zijn dat het moeilijk maakt om te begrijpen wat iemand zegt. In het kader van deze module moet ruis echter worden geïnterpreteerd als psychologische ruis, die verwijst naar vooroordelen, stereotypen, vooroordelen en gevoelens die onze perceptie van een boodschap anders maken dan die van anderen. Als iemand bijvoorbeeld naar een favoriete nieuwsshow op tv kijkt, is de kans groot dat hij de gepresenteerde informatie gelooft en ermee instemt, terwijl dezelfde informatie die in een concurrerende krant wordt gepresenteerd, sceptischer wordt benaderd of zelfs wordt ontkend.

Een van de belangrijkste mechanismen die psychologische ruis in media- en nieuwsconsumptie verklaren is confirmation bias, wat de neiging inhoudt om informatie te verwerken door te zoeken naar, of te interpreteren, informatie die consistent is met iemands bestaande overtuigingen (Britannica 2022). In feite verwijst het naar een situatie waarin mensen eerder geneigd zijn om informatie op te merken, te onthouden en te vertrouwen op informatie die hun reeds bestaande overtuigingen bevestigt en minder geneigd zijn om informatie die hiermee in tegenspraak is op te merken, te onthouden en te beschouwen. In termen van mediaconsumptie zijn echokamers en informatiebellen fenomenen die gebaseerd zijn op de confirmation bias theorie.

Een ander aspect van communicatieruis dat de laatste jaren is toegenomen, is nepnieuws. Nepnieuws betekent valse verhalen die nieuws lijken te zijn, verspreid worden op het internet of via andere media, meestal gemaakt om politieke standpunten te beïnvloeden of als grap (Cambridge Dictionary, 2022). Nepnieuws wordt verspreid voor politiek (macht, stemmen), sociaal (populariteit, validatie) of economisch (winst uit advertenties) gewin.

Hoewel de term "nepnieuws" dateert uit de jaren 1890 (Merriam-Webster Dictionary, [2018](#)), toen het gewoon valse informatie betekende die als nieuws werd afgedrukt, verscheen het eerste "nepnieuws", genaamd "The Great Moon Hoax" van de Sun eerder in 1835 en sommigen wijzen zelfs op de XVde eeuw voor de oorsprong ervan. Er kan worden beweerd dat het probleem

van nepnieuws zo oud is als alle media, omdat het evolueert rond het concept van waarheid en objectiviteit, die uiteraard onderwerp zijn van een eindeloos debat.

Ongeacht zijn oorsprong en lange geschiedenis, kwam het fenomeen in 2017 in het publieke debat als een serieuze zorg door de Amerikaanse presidentsverkiezingen en later de titel van het "woord van het jaar" door uitgeverij Collins. De reden achter de toegenomen populariteit van het fenomeen moet worden gezocht in een samenspel tussen algoritmen van sociale media, advertentiesystemen en de grote belangstelling voor de verkiezingen. Al deze ingrediënten maakten het voor vrijwel iedereen mogelijk om nepnieuws te creëren, massaal te verspreiden en ervan te profiteren.

De technologische ontwikkeling en stijgende populariteit van sociale media hebben ervoor gezorgd dat nepnieuws gemakkelijk kan worden geproduceerd, gemakkelijk kan worden verspreid en gemakkelijk verkeerd kan worden geïdentificeerd als echte verhalen. Het algoritme van Youtube bleek bijvoorbeeld te zijn geoptimaliseerd voor sensationele, verdeeldheid zaaiende video's die meestal Donald Trump steunen en Hilary Clinton beschadigen (Lewis 2018). Om het bereik en de reactiesnelheid van het publiek te vergroten, worden sterke emotionele boodschappen, vertrouwdheid en verdeeldheid en conflicten gebruikt in nepnieuws.

Nepnieuws is wijdverspreid en wordt zeer zelden geverifieerd. In 2021 zag 47% van alle mensen tussen 16 en 74 jaar in de EU onware of twijfelachtige informatie op nieuwssites of sociale media tijdens de 3 maanden voorafgaand aan het onderzoek. Slechts ongeveer een kwart (23%) van de mensen controleerde echter het waarheidsgehalte van de informatie of inhoud.² Een prominent voorbeeld van desinformatie-invloed waren de verkiezingen van 2016 in de VS, waar onderzoekers ontdekten dat Facebook de belangrijkste vector van blootstelling aan nepnieuws was (Guess, Nyhan, & Reifler, 2018).

Het is niet duidelijk waarom sommige mensen nepnieuws eerder verifiëren dan geloven, erop reageren en het delen dan anderen. Hoewel politieke voorkeur, identiteitsvooringenomenheid en een laag vertrouwen in de reguliere media vaak worden genoemd als de voorafgaande factoren, leverde nieuw onderzoek bewijs en uitleg dat een kans om na te denken over informatie (met behulp van de langzame en rationele manier van denken in plaats van een

intuïtieve) veel belangrijker is voor dat effect dan persoonlijke afstemming.³ Deze conclusie kan leiden tot verdere analyse van wat de meest efficiënte manieren zijn om desinformatie te bestrijden.

Er zijn verschillende methodes om nepnieuws te bestrijden:

- wettelijke verboden (bijv. Duitsland, Frankrijk) en vervolging (bijv. Turkije, India, Griekenland)
- het afsnijden van reclame van verspreiders van nepnieuws (zoals Facebook en Google)
- gebruik van algoritmen om valse of verdachte invoer te bagatelliseren,
- factchecking en labeling (bijv. Twitter en Facebook),
- crowd-sourced fact-checking (door gebruikers, niet door experts)
- uitgever levendige etikettering,
- prebunking (inoculatietechnieken - uitleg over manieren van manipulatie die worden gebruikt in nepnieuws).

Oefening voor een debatklas

Verhaal: Studenten, als de meest vooraanstaande experts ter wereld, zijn door de Verenigde Naties geselecteerd om het opkomende probleem van nepnieuws op te lossen, een van de cruciale uitdagingen van de wereld. Helaas is de tijd schaars en moeten ze binnen 30/45/60 minuten met de ultieme oplossing komen. Ze kunnen hun eigen voorstellen maken of de voorstellen hierboven gebruiken.

Het uiteindelijke beleid moet echter wel uitgevoerd kunnen worden. Door middel van argumenten en debatten moeten studenten de beste optie bedenken.

Je kunt de "sneeuwbaloefening" gebruiken om de discussie te vergemakkelijken. Leerlingen worden eerst gekoppeld om te debatteren en de beste oplossing binnen een paar te kiezen. Later worden de tweetallen samengevoegd, wisselen ze ideeën uit en bedenken ze één oplossing voor de groep van vier. Herhaal de samenvoegingen tegen de tijd dat er nog maar twee groepen zijn gevormd. Tot slot staan de twee laatste groepen tegenover elkaar in een open debat, geëvalueerd door de leerkracht.

Het verspreiden van onwaarheden voor individueel belang ontwikkelde zich direct van losse slechte grappen met clickbait-koppen om kliks te krijgen tot de georganiseerde methoden van desinformatie, bijv. in de vorm van “trollenkwekerijen” (troll farms). De verfijning van het liegen is ook veranderd. Nepnieuwssites worden gemengd met echte verhalen om geloofwaardig over te komen en fotobewerking of diepe nepvideo's maken het ongelooflijk moeilijk voor burgers om de waarheid te herkennen en van onwaarheid te onderscheiden. Vanwege de complexiteit van het fenomeen en het feit dat nepnieuws niet alleen in de vorm van het vermeende nieuws lijkt te bestaan, heeft het rapport van de Europese Unie (EU) van de onafhankelijke deskundigengroep op hoog niveau over nepnieuws en online desinformatie voorgesteld om de term "nepnieuws" te laten vallen en "desinformatie" te gebruiken, gedefinieerd als "onjuiste, onnauwkeurige of misleidende informatie die is ontworpen, gepresenteerd en gepromoot om het publiek opzettelijk schade te berokkenen of om winst te maken".

Desinformatie evolueert voortdurend in meer geraffineerde vormen, waarvan sommige de moeite van het opmerken waard zijn:

Deep fakes - kunstmatig gecreëerde media, vaak met behulp van algoritmen, machinaal leren en kunstmatige intelligentie, die gebruikmaken van bestaand beeld en bestaande stem van een bepaalde persoon en deze zodanig samenvoegen dat het moeilijk te onderscheiden is of het authentiek is, bijv. een dictator die spreekt over democratie en vrijheid, Barack Obama die een stand-upcomedy doet.

Troll farms - groepen van echte of nepgebruikers die georganiseerd zijn om kwaadaardige politieke, economische of andere doelen te bereiken door middel van bijvoorbeeld verkeerde informatie in commentaren, berichten, het delen van informatie, afbeeldingen, foto's, memes enz. Zogenaamde toetsenbordlegers worden naar verluidt door veel landen gebruikt voor propaganda of het aanvallen van critici en oppositie. Van trollenfarms is bekend dat ze worden gebruikt om de eerlijkheid van het verkiezingsproces in de VS in twijfel te trekken, het beleid van COVID-19 te ondermijnen en worden gebruikt tegen politieke rivalen in Brazilië, naast vele andere voorbeelden.

Richtlijnen voor trainers

Studenten zijn waarschijnlijk bekend met de term "nepnieuws", maar kunnen moeite hebben met de definitie en reikwijdte van het onderwerp. Daarom moet een trainer overwegen:

- Verschillen tussen nepnieuws, desinformatie en verkeerde informatie presenteren of bespreken
- Verwijzen naar ervaringen van leerlingen (bijv. bespreken van TikTok- of Instagram-algoritmen, genereren van gebruikersgegevens die door platforms worden verwerkt, delen van verhalen over nepnieuws die leerlingen online hebben gevonden) en voorbeelden uit de praktijk van nepnieuws en bestrijdingsmethoden

Bovendien vervallen studenten vaak in simplificatie (bijv. "mensen die nepnieuws geloven zijn dom") en slippery slope fallacy, waarbij ze stellen dat contact met nepnieuws leidt tot directe en inherente gevolgen zoals het steunen van de eigen partij, het geloven van samenzweringstheorieën of een andere "Brexit". Een trainer moet kritische denkvragen gebruiken om gepresenteerde causale ketens te onderzoeken en studenten genuanceerde perspectieven te bieden.

Neutraliteit

Door het sociale belang en de enorme macht van de media om elk aspect van het leven te beïnvloeden, is de vooringenomenheid van de media onderwerp van verhitte en nooit eindigende debatten. Daarom is het van vitaal belang om verschillende, zowel aanvullende als tegenstrijdige belangen van de mediaspelers te herkennen en te analyseren die de vooringenomenheid compenseren.

Media-eigenaren.

Eigenaars controleren de media in de hoogste mate. Ze maken winst en lijden verlies uit media-activiteiten en kunnen het bestuursorgaan van de media (bijv. raad van bestuur, hoofdredacteur) aanzienlijk beïnvloeden. De eigenaar kan de media openen, opschorten, omvormen, verkopen of sluiten. Er zijn over het algemeen drie groepen media-eigenaren op de markt.

- a) Staat, bijvoorbeeld in publieke televisie zoals BBC in het VK, TVP in Polen, **Deutsche Welle** in Duitsland. Er is een groot belang voor het publiek om media te bezitten om de toegankelijkheid tot informatie te vergroten en de juiste kwaliteit van informatie te garanderen. Staatsmedia vertonen verschillende niveaus van vooringenomenheid en neutraliteit, van propaganda-instrumenten voor de regerende partij tot de norm van uitstekende objectiviteit.
- b) Particuliere eigenaren:
- i) individuen (Elon Musk - Twitter, Jeff Bezos - Washington Post)
 - ii) families (bijv. de familie Murdoch in Fox News, de familie Shaw in Canada)
 - iii) particuliere bedrijven (bijv. Axel Springer, AT&T),
 - iv) aandeelhouders,
 - v) werknemers (mediacoöperaties zoals il manifesto in Italië).

Particulier eigendom is de meest voorkomende vorm van eigendom en het neemt elk jaar toe als gevolg van mediaconcentratie. Onder de grootste mediaconglomeraten bevinden zich de volgende ondernemingen: Comcast (NBC, Sky, Universal Studios), The Walt Disney Company (ABC, ESPN, Lucas studio), Warner Bros. Discovery (CNN, HBO, DC).

- c) Speciale belangengroepen
- i) vakbonden,
 - ii) politieke partijen,
 - iii) kerken,
 - iv) NGO's
 - v) bedrijfsverenigingen.

Eigenaren kunnen hun eigen waarden, agenda en belangen hebben. De belangrijkste drijfveer voor particuliere eigenaren is bijvoorbeeld winst, maar de belangen zijn veel breder, bijvoorbeeld directe en indirecte politieke en sociale invloed, reclame, invloed op het verhaal en regelgeving. In het geval van een publieke discussie over het vergroten van ongelijkheid en het belasten van miljardairs, zijn de media die eigendom zijn van demiljardairs kunnen tegenstrijdige belangen hebben en ook een actieve stimulans om dergelijke regelgeving te bekritisieren.

Consumenten (gebruikers, luisteraars, kijkers, lezers)

Consumenten staan centraal in de media, hun functies en hun bedrijfsmodel. Media zonder consumenten zijn in alle opzichten waardeloos. Daarom spannen media-eigenaren en -medewerkers zich actief in om de voorkeuren en het gedrag van gebruikers te begrijpen en in te spelen op deze behoeften, vooroordelen en acties. In ruil voor informatie, entertainment, de mogelijkheid om deel te nemen aan het sociale leven, of voor hun waakhondfunctie, draagt een consument op verschillende manieren bij, zoals:

- a) betaling (eenmalig, regelmatig, abonnement),
- b) aandacht en betrokkenheid (via gesponsorde advertenties, die omzet genereren voor sponsors of politieke steun voor partijen of andere belanghebbenden),
- c) gegevens (die bijvoorbeeld Facebook of nieuwszenders verzamelen over hun gebruikers en later te gelde kunnen maken door middel van directe verkoop, gepersonaliseerde advertenties, enz.)

Bovendien raken consumenten meer en meer betrokken bij de productie en distributie van media via commentaren, polls, rechtstreekse oproepen of het delen van inhoud. Sommige consumenten worden burgerjournalisten, die hun eigen inhoud creëren en delen en hun eigen onafhankelijke gebruikersbestand opbouwen.

Werknemers en journalisten

Personen die werken voor media moeten (in theorie) handelen in het belang van de werkgever (de media-eigenaar). Daarom is hun objectiviteit afhankelijk van de agenda en het beleid van de organisatie. Journalisten kunnen echter ook profiteren van hun persoonlijke merk en zijn in staat om van werkgever te veranderen of hun eigen onafhankelijke mediastroom op te zetten (zoals een podcast, Instagram-account of nieuwsbrief). Het belang van journalisten is om nieuws te bieden dat waardevol is voor een consument, maar ook voor henzelf of hun werkgever. De tabloidisering van het nieuws wordt bijvoorbeeld deels veroorzaakt door de stimulans van journalisten om zogenaamde clickbaits en emotionele artikelen te maken, omdat advertenties worden verkocht gebaseerd op kliks, de tijd die op de website wordt doorgebracht en de betrokkenheid van de gebruiker. De belangen van

journalisten en consumenten spreken elkaar tegen en vullen elkaar tegelijkertijd aan.

Media strategische partners

Media en journalisten zijn sterk afhankelijk van verschillende actoren om hun doelen te bereiken.

- A) Nieuwsbronnen zoals politici, zakenmensen, woordvoerders, publieke figuren en informanten. Hun belangen kunnen in strijd zijn met de belangen van het grote publiek of van een journalist. Een journalist die bijvoorbeeld vertrouwt op directe informatie van de premier zal deze waarschijnlijk niet openlijk bekritisieren, omdat hij dan zijn bron zal verliezen.

- B) Aanbieders van advertenties en sponsors, die meestal zorgen voor het overgrote deel van de inkomsten die media-activiteiten überhaupt mogelijk maken. Adverteerders kunnen geïnteresseerd zijn in commerciële advertenties, maar ook in sociale of politieke advertenties.

Speciale en nieuwe belanghebbenden

A) **Platformen** - zoals Facebook, Twitter, TikTok, Instagram etc., die consumenten en aanbieders met elkaar verbinden, maar dit doen op een manier die volledig door hen wordt gecontroleerd (door middel van algoritmes en beslissingen) en die niet transparant of gecontroleerd is. In een experiment manipuleerde Facebook bijvoorbeeld de nieuwsfeeds van gebruikers om specifieke emoties op te roepen of Twitter verbande het account van Donald Trump zonder enige mogelijkheid om zich te verdedigen. Door hun internationale populariteit en technologische complexiteit zijn platforms moeilijk te reguleren door democratische staten, die onderworpen zijn aan lopende procedures in de Europese Unie en andere landen.

B) **Influencers** - informele personen die meestal online actief zijn met een eigen fanbase, geld verdienen en een eigen thema hebben. Influencers verdienen door middel van advertenties, productplaatsing, betaalde samenwerking en andere activiteiten. Een van de grootste problemen met beïnvloeders is dat er weinig controle is over hun autoriteit (geen formele vereisten of kwalificaties om er een te worden), kwaliteit van de informatie en

transparantie (weinig vereisten en normen over het onthullen van commerciële belangen, affiliatie, contracten etc.), waardoor ze zowel zeer nuttig en onafhankelijk kunnen zijn (bijv. bewustwordingscampagnes over klimaatbeleidsproblemen) als zeer manipulatief en uitbuitend (bijv. verkopen van nepmedicijnen en promoten van anti-wetenschap).

Neutraliteit in de media

Ongeacht de complexiteit van de belangen van de belanghebbenden zijn er enkele pogingen geweest om de neutraliteit en objectiviteit van de media te vergroten.

Casestudie - Fairness Doctrine

De Fairness Doctrine werd in 1949 in de Verenigde Staten ingevoerd als een beleid dat een eerlijke vertegenwoordiging van verschillende stemmen en een evenwichtige berichtgeving over controversiële onderwerpen in omroepprogramma's moest garanderen. Door het beperkte omroepspectrum in die tijd konden de omroepen de vrijheid van meningsuiting en het publieke debat aanzienlijk controleren. De doctrine verplichtte zenders niet om iedereen evenveel tijd te geven, maar alleen om contrasterende standpunten te presenteren. De Fairness Doctrine werd in het verleden voor bepaalde doeleinden gebruikt en misbruikt. Sommige politici eisten bijvoorbeeld dat ze hun kritiek of weerlegging op zo'n manier uitzonden, dat het zo problematisch en belastend werd voor de stations, dat een omroep het programma liever liet vallen dan de Fairness Doctrine toe te passen. Hoewel de Fairness Doctrine in het verleden niet perfect werd toegepast, betekent dit niet dat het niet kan worden rechtgezet en opnieuw kan worden ingevoerd.

Casestudie - Bewustzijnsdoctrine

De Awareness Doctrine vereist van distributeurs dat ze een door de staat goedgekeurd "classificatiesysteem creëren om verslaggeving van opinie te onderscheiden en het publiek te informeren wanneer het naar het een of het ander kijkt". Het idee komt van een analogie met de ouderlijke richtlijnen voor TV, die een succesvolle quasi-zelfregulering bleken te zijn. Er zijn veel voordelen van de Awareness Doctrine, zoals gemakkelijke adoptie, minder niet-naleving, geen terugslag of misbruik door de overheid, aanpasbaarheid aan nieuwe technologieën.

Casestudie - Onpartijdigheidsregel

Sommige nieuwszenders hebben hun eigen neutraliteitsregels geïnstalleerd. Bijvoorbeeld:

- A) BBC (redactionele richtlijnen, deel 4) - "meer dan een simpele kwestie van 'evenwicht' tussen tegengestelde standpunten. We moeten inclusief zijn, rekening houden met het brede perspectief en ervoor zorgen dat het bestaan van een scala aan standpunten op passende wijze wordt weerspiegeld. Dit vereist geen absolute neutraliteit ten aanzien van elke kwestie of het loslaten van fundamentele democratische beginselen, zoals stemrecht, vrijheid van meningsuiting en de rechtsstaat. We streven ernaar om een breed scala aan onderwerpen en perspectieven weer te geven in onze output als geheel en in een passend tijdsbestek, zodat geen enkele belangrijke denkrichting ondervertegenwoordigd of weggelaten is."
- B) Los Angeles Times (Ethische richtlijnen) - "Een eerlijke lezer van de berichtgeving van de Times mag niet in staat zijn om de privé-meningen te onderscheiden van degenen die hebben bijgedragen aan die berichtgeving, of om daaruit af te leiden dat de organisatie een agenda promoot[...] Bij het verslaan van controversiële zaken - stakingen, abortus, wapenbeheersing en dergelijke - zoeken we naar intelligente, welbespraakte standpunten vanuit alle perspectieven. Verslaggevers moeten echt proberen om alle standpunten te begrijpen, in plaats van simpelweg snelle citaten te gebruiken om een schijn van evenwicht te creëren[...] Mensen die in een negatief daglicht komen te staan, moeten een zinvolle kans krijgen om zichzelf te verdedigen."

Praktijkvoorbeeld - Allsides.nl

Allsides.com is een website met nieuwsberichten uit ten minste drie verschillende bronnen met drie verschillende richtingen (links, midden en rechts). Het idee achter de site is om te zorgen voor een verscheidenheid aan perspectieven op de gebeurtenissen en door confrontatie en vergelijking van conflicterende perspectieven een betere objectiviteit en neutraliteit te bereiken.

Casestudie - Anonieme auteurs

The Economist, een liberale krant in het Verenigd Koninkrijk, heeft al heel lang de gewoonte om artikelen zonder bijartikelen (namen en achternamen van de auteurs) te schrijven, op enkele uitzonderingen na, om als één collectieve stem van de krant te kunnen spreken. Deze techniek, die bedoeld was om de vooringenomenheid en persoonlijke mening van de individuele schrijvers niet te benadrukken, werd ook bekritiseerd vanwege de manipulatieve aard ervan. De artikelen lijken objectiever, maar de vooringenomenheid van de krant is algemeen bekend en verklaard liberaal te zijn.

Casestudie - Valse gelijkwaardigheid

In het onderzoek "The relevance of impartial news in a polarised world", uitgevoerd door

Oefening voor een debatklas

Vraag de leerlingen om hun nieuwsbronnen (kranten, sociale mediaprofielen, televisie, radioprogramma's, podcasts, nieuwsbrieven, enz.) te delen en ze (in groepjes) op de politieke partijdigheidskaart te zetten. Vervolg de activiteit met een discussie:

- a) Presenteer het verslag over dezelfde gebeurtenis, maar geproduceerd door verschillende nieuwsbronnen. Wat zijn de verschillen? Waarom? Hoe beïnvloedt dit de consument? Hoe zou de objectieve "versie" eruit zien?*
- b) Onderzoek de redenen voor de vooroordelen in bepaalde nieuwsbronnen. Waarom is New York Times links? Wat zou de reden kunnen zijn achter de vooringenomenheid van Al Jazeera?*
- c) Hoe moeten we media consumeren om objectiever te zijn en een goede mening te vormen over de wereldgebeurtenissen? Wat zijn de goede en slechte praktijken?*

het Reuters Institute for the Study of Journalism (Universiteit van Oxford, oktober 2021), deelden de meeste respondenten dat ze neutraliteit verwachten van de media en gelijke tijd en ruimte voor verschillende kanten van een kwestie. Geconfronteerd met een casus over een "valse gelijkwaardigheid", waarbij een wetenschappelijk onderbouwde mening wordt gepresenteerd naast een mening zonder dergelijk bewijs (bijv. klimaatwetenschappers versus klimaatontkenners), steunden de respondenten nog steeds de mogelijkheid om naar alle standpunten te luisteren.

ACTUALITEIT EN ONTWIKKELINGEN

Metaverse

Metaverse is een virtuele wereld waarin mensen, als avatars, met elkaar interageren in een driedimensionale ruimte die de werkelijkheid nabootst (Cambridge Dictionary 2022).

Metaverse maakt gebruik van internet en virtuele en augmented reality (VR & AR) headsets.

Tal van grote technologische bedrijven werken aan de ontwikkeling en commerciële toepassing van de metaverse.

Rand Waltzman in de Washington Post (22 augustus 2022):

"[...] Hier is een plausibel scenario dat zich binnenkort zou kunnen afspelen in de metaverse, de online virtuele realiteitsomgevingen die Mark Zuckerberg en andere tech-ondernemers in rap tempo ontwikkelen: Een politieke kandidaat houdt een toespraak voor miljoenen mensen. Terwijl elke kijker denkt dezelfde versie van de kandidaat te zien, zien ze in virtual reality eigenlijk elk een iets andere versie. Voor elke kijker is het gezicht van de kandidaat subtiel aangepast om op de kijker te lijken. [...]

Dat is zowel goed als verschrikkelijk nieuws. Goed, omdat het betere communicatie mogelijk maakt. Vreselijk, omdat het gebruikers blootstelt aan het hele scala van misleidende beïnvloedingstechnieken die in de fysieke wereld worden gebruikt - en aan wat nog intensievere, virtuele versies daarvan zouden kunnen zijn.

De metaverse zal een nieuw tijdperk van massale aanpassing van invloed en manipulatie inluiden. Het zal een krachtige set gereedschappen bieden om ons effectief en efficiënt te manipuleren. Nog meer opmerkelijk zal de mogelijkheid zijn om individuele manipulatie op maat en massamanipulatie te combineren op een manier die nooit eerder mogelijk was [...]"

Motie voor het debat: Dit Huis is van mening dat metaverses meer kwaad dan goed zullen doen

Trump, Musk en Twitter

Seth Fiegerman voor CNN Business (20 november 2022):

"Met zijn beslissing op zaterdag om het persoonlijke Twitter-account van voormalig president Donald Trump te herstellen, bijna twee jaar nadat het permanent was verboden, zou Elon Musk Twitter nog dieper in de chaos kunnen storten - en dat is misschien wel het punt [...]"

Sommige adverteerders hadden eerder al aangegeven dat ze hun uitgaven op het platform zouden stopzetten als Trump weer zou worden toegelaten, wat een nieuwe klap zou kunnen betekenen voor een bedrijf dat bijna al zijn inkomsten uit advertenties haalt.

Voordat hij Twitter kocht, had Musk herhaaldelijk gezegd dat hij Trumps account zou herstellen en de aanpak van het platform met betrekking tot permanente verboden zou heroverwegen als onderdeel van zijn maximalistische visie op "vrije meningsuiting". Maar Musk probeerde ook merken en gebruikers gerust te stellen dat hij een "content moderation council" zou oprichten om te bepalen of Trump en andere verbannen accounthouders terug op het platform zouden komen.

Er zijn geen aanwijzingen dat die groep zelfs maar was opgericht, laat staan betrokken bij de beslissing om Trump te herstellen. In plaats daarvan tweette Musk vrijdag een poll waarin hij volgers vroeg om te stemmen of het account van Trump wel of niet hersteld moest worden. "Ja" won, en Musk tweette zaterdag: "Het volk heeft gesproken. Trump zal worden hersteld. [...]"

Gedurende zijn presidentschap was Trump de meest spraakmakende en vaak ook de meest controversiële gebruiker op het platform, waardoor Twitter gedwongen werd na te denken over hoe het zou moeten omgaan met een zittende wereldleider die Noord-Korea beschimpt met dreigementen van nucleaire vernietiging (toegestaan) en het aanmoedigen van een gewelddadige pro-Trump menigte om het US Capitol aan te vallen op 6 januari 2021 (wat hem een ban opleverde)."

Motie voor het debat: Dit Huis geeft er de voorkeur aan dat meningsuiting en gebruikersinhoud op sociale media worden gereguleerd door de overheid in plaats van onafhankelijk te worden bepaald door de platforms

Transformatie van bedrijfsmodellen

De vrije toegang tot informatie en de dominantie van online sociale media in de nieuwsconsumptie dwongen mediakanalen en platforms om hun bedrijfsmodellen en inkomstenstromen, die voornamelijk gebaseerd zijn op advertenties, te heroverwegen. Succesvolle voorbeelden zoals New York Times, die abonnementen (vooral digitale abonnementen) prioriteit gaf boven advertenties, effenden het pad voor andere kranten maar dwongen sociale mediabedrijven ook om hun strategie te heroverwegen. De kosten, inkomsten en prikkels waren de belangrijkste reden voor de evolutie van de media en hun inhoud. Wat zouden de gevolgen zijn van op abonnementen gebaseerde media?

Laura Forman in de Wall Street Journal (31 oktober 2022):

"Consumenten brengen een recordaantal uren door op sociale media, maar de platforms hebben de laatste tijd moeite om van die tijd te profiteren. Lange tijd bloeiende online advertentiebedrijven, van oudsher de belangrijkste manier waarop social-mediabedrijven geld verdienen, zijn dit jaar gekelderd dankzij een verzwakkende economie en de wijzigingen in Apple's advertentietracking die het voor platforms moeilijker hebben gemaakt om het rendement op de investeringen van adverteerders aan te tonen.

[...] Zal het sociale platform met de meeste gebruikers (Meta, collectief) het beste zijn in het abonnementsspel? Of degene die de meeste tijd doorbrengt (ByteDance's TikTok)? Of misschien degene die meer voor werk dan voor spel wordt gebruikt (Elon Musk's Twitter)? Als de online datingindustrie ons iets heeft geleerd, dan zullen consumenten waarschijnlijk veel blijven gebruiken, maar ervoor kiezen om te betalen voor één of twee abonnementen waar ze op een bepaald moment het meest om geven.

Dat zou suggereren dat het totale aantal gebruikers minder relevant is dan betrokkenheid. [...]Abonnees zullen misschien nooit zo lucratief zijn voor sociale mediaplatforms als hun adverteerders, maar de sector zal moeite hebben om zonder hen te groeien."

Motie voor het debat: Dit Huis geeft de voorkeur aan advertentiemodellen boven abonnementsmodellen voor de financiering van nieuwsmediakanalen

SAMENVATTING

1. Media spelen vier belangrijke rollen:
 - a. Informatie
 - b. Amusement
 - c. Publiek forum
 - d. Waakhond

2. Media evolueerden en veranderden vooral dankzij technologische vooruitgang, die resulteerde in lagere kosten voor de productie en distributie van nieuws, en door sociale transformaties, waardoor mensen meer tijd konden besteden aan vrije tijd en sociaal of politiek engagement.

3. Nepnieuws is een onderdeel van desinformatie, dat gebruik maakt van de gelijkens met het nieuwsformaat, sterke emotionele boodschappen, vooroordelen en vooringenomenheid van gebruikers, viraliteit en de moeilijkheid om enorme hoeveelheden informatie te modereren. Er zijn wereldwijd concurrerende en aanvullende oplossingen getest, zoals preventieve algoritmen, labeling, crowdsourcing of wettelijke verboden.

4. Tot de belangrijkste belanghebbenden in de mediamarkt behoren
 - a. Media-eigenaren (staat, privé-eigenaren, speciale belangengroepen)
 - b. Media consumenten
 - c. Medewerkers van de media (incl. journalisten)
 - d. Strategische partners van de media (bronnen, informanten, sponsors)Belanghebbenden bij nieuwe media (bijv. beïnvloeders, platforms)

5. Neutraliteit en objectiviteit in de media is een verwacht ideaal dat onmogelijk te bereiken is door inherente vooroordelen, tegenstrijdige en sterke belangen en prikkels en de complexe aard van waarheid en realiteit. Er bestaan verschillende toegepaste modellen voor neutraliteit (bijv. de onpartijdigheidsregel van de BBC, de Fairness Doctrine, AllSides.com, enz.)

ANDERE MOTIES VOOR GEBRUIK IN DE KLAS

- 1) Dit Huis geeft de voorkeur aan sociale media (bijv. Facebook) om de nieuwsfeeds van gebruikers te manipuleren om inhoud te promoten die tegen hun overtuigingen ingaat.
- 2) Dit Huis geeft de voorkeur aan een wereld waarin alle nieuwszenders hun politieke voorkeuren bekendmaken en hun onpartijdigheid opgeven.
- 3) Dit Huis geeft de voorkeur aan een wereld zonder door de staat gefinancierde nieuwsorganisaties (bijv. SABC, BBC, AlJazeera, Deutsche Welle, etc.).
- 4) Dit Huis wil politieke reclame op sociale media verbieden
- 5) Dit Huis zou de productie, verspreiding en het delen van nepnieuws vervolgen
- 6) Dit Parlement is van mening dat sociale media (zoals Facebook en Twitter) inhoud die zij als nepnieuws beschouwen actief van hun platforms moeten verwijderen.
- 7) Dit Huis vindt dat progressieve activisten deepfakes moeten gebruiken om hun zaak vooruit te helpen
- 8) Dit Huis zou genderquota opleggen in de mediadebatten
- 9) Dit Huis vindt dat CEO's van grote nieuwsbedrijven democratisch moeten worden gekozen
- 10) Dit Huis geeft de voorkeur aan advertentiemodellen boven abonnementsmodellen voor de financiering van nieuwsmediakanalen
- 11) Dit Huis zou sociale mediaplatforms verplichten om nieuwsuitgevers te betalen voor het delen van hun verhalen.
- 12) Dit Huis zou media-aandacht voor lopende beroemdheidsprocessen verbieden

VERDER LEZEN Media en cultuur begrijpen: Een inleiding tot massacommunicatie, 2016, Uitgeverij Universiteit van Minnesota Bibliotheken, <https://open.lib.umn.edu/mediaandculture/>

- 2021 Wereld Persvrijheid Index
<https://rsf.org/en/2021-world-press-freedom-index-journalism-vaccine-against-disinformation- geblokkeerd-meer-130-landen>
- Fake News, Bente Kalsnes, 2018, Oxford Research Encycloepadia,
<https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190228613.013.809> Access:
<https://oxfordre.com/communication/communication/view/10.1093/acrefore/9780190228613.001.0001/acrefore-9780190228613-e-809>
- Digitaal Nieuwsbericht 2022
<https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2022>
- Index van Amerikaans mediabezit:
<https://projects.iq.harvard.edu/futureofmedia/index-us-mainstream-media-ownership>

New Global Learning

Identity, Culture, Religion, and
Border Crossings

Identiteit, cultuur, religie en grensoverschrijding

Waardering kweken voor diversiteit en het vermogen tot solidariteit, ruimte creëren voor jongeren om te zien hoe hun eigen identiteit samenhangt met stromingen van macht en privileges.

Inleiding:

In een wereld die steeds diverser wordt, is het belangrijk dat jongeren begrip en waardering ontwikkelen voor verschillende culturen, religies en identiteiten. Deze module verkent de complexe wisselwerking tussen deze concepten en de manieren waarop ze kruisen met macht en privileges. Door zich met deze onderwerpen bezig te houden, ontwikkelen studenten het vermogen om solidair te zijn met anderen die een andere achtergrond en een ander perspectief hebben.

De module is opgebouwd rond drie hoofdthema's: identiteit, cultuur en religie. Elk thema wordt onderzocht door de lens van grensoverschrijdingen, die veel verschillende vormen kunnen aannemen, waaronder fysieke grenzen, culturele grenzen en sociale hiërarchieën. Door middel van een reeks interactieve activiteiten, discussies en reflectieoefeningen zullen studenten vragen onderzoeken als:

- Welke factoren geven vorm aan onze identiteiten en hoe staan deze identiteiten in wisselwerking met macht en privileges?
- Wat is cultuur en hoe geven verschillende culturele praktijken vorm aan onze ervaringen van de wereld?
- Welke rol speelt religie bij het vormen van individuele en collectieve identiteiten, en hoe werkt het samen met andere vormen van macht en privileges?
- Hoe beïnvloeden grensovergangen, zowel fysiek als symbolisch, onze identiteiten, culturen en religies?
- Hoe kunnen we een dieper begrip en waardering van diversiteit ontwikkelen en dit begrip gebruiken om sociale rechtvaardigheid en solidariteit te bevorderen?

Tijdens de module worden studenten aangemoedigd om na te denken over hun eigen identiteit en ervaringen, en om na te denken over hoe deze worden gevormd door de wereld om hen heen. Door op een bedachtzame en empathische manier met deze complexe kwesties om te gaan, ontwikkelen studenten een dieper begrip van de wereld en een groter vermogen tot solidariteit en sociale rechtvaardigheid.

belangrijkste thema's en concepten:

a. Kernvragen: (De belangrijkste vragen die in deze module aan bod komen, zijn onder andere)

- Hoe geven verschillende factoren, zoals ras, geslacht, seksualiteit en klasse, vorm aan onze identiteiten en hoe staan deze identiteiten in wisselwerking met macht en privileges?
- Hoe vormen culturele praktijken en overtuigingen onze ervaringen van de wereld en hoe kunnen we een dieper begrip en waardering van culturele diversiteit ontwikkelen?
- Hoe heeft religie te maken met andere vormen van macht en privileges en hoe kunnen we ruimte creëren voor interreligieuze dialoog en begrip?
- Hoe beïnvloeden grensovergangen, zowel fysiek als symbolisch, onze identiteiten, culturen en religies en hoe kunnen we sociale rechtvaardigheid en solidariteit over deze grenzen heen bevorderen?
- Hoe kunnen we een meer inclusieve en rechtvaardige samenleving opbouwen en welke rol spelen jongeren in dit proces?

b. Sleutelbegrippen: (De volgende begrippen staan centraal in de module)

- Identiteit: de kenmerken, overtuigingen en waarden die een individu of een groep individuen definiëren.
- Cultuur: de gedeelde praktijken, overtuigingen en waarden van een gemeenschap, inclusief de taal, kunst en tradities.
- Religie: een systeem van overtuigingen en praktijken die individuen een gevoel van doelgerichtheid en verbondenheid met een hogere macht geven.
- Macht: het vermogen om anderen te beïnvloeden en de wereld om ons heen vorm te geven.
- Privileges: onverdiende voordelen die aan bepaalde individuen of groepen worden toegekend op basis van hun sociale identiteit.
- Intersectionaliteit: het idee dat sociale identiteiten, zoals ras, geslacht, seksualiteit en klasse, elkaar kruisen en op elkaar inwerken om de ervaringen en kansen van individuen vorm te geven.
- Solidariteit: een gevoel van gedeelde doelen en inzet voor het bevorderen van sociale rechtvaardigheid en gelijkheid.
- Grensoverschrijdingen: de beweging van individuen over fysieke of symbolische grenzen heen, die diepgaande gevolgen kan hebben voor identiteit, cultuur en religie.
- Diversiteit: de aanwezigheid van een reeks verschillende sociale identiteiten, perspectieven en ervaringen.
- Inclusie: het actieve en opzettelijke proces om ruimtes te creëren die diversiteit verwelkomen en waarderen, en die gelijkheid en sociale rechtvaardigheid bevorderen.

INHOUDSBLOKKEN:

a. HONGER

1. Definitie

Armoede is een toestand die wordt gekenmerkt door een gebrek aan basisvoorzieningen, zoals voedsel, onderdak, kleding en toegang tot onderwijs en gezondheidszorg. Armoede kan worden veroorzaakt door een reeks factoren, waaronder economische ongelijkheid, politieke instabiliteit en sociale uitsluiting. Armoede wordt vaak gemeten in termen van inkomen of consumptie en de drempel voor armoede verschilt per land en regio.

2. Evolutie/historische achtergrond

Armoede is door de eeuwen heen een hardnekkig probleem geweest, maar de oorzaken en oplossingen zijn in de loop der tijd geëvolueerd. In de vroegmoderne tijd werd armoede vaak toegeschreven aan persoonlijke morele tekortkomingen of een goddelijke straf, en liefdadigheid werd gezien als de primaire oplossing. In de 19e eeuw leidden de opkomst van het industriële kapitalisme en de verstedelijking tot nieuwe vormen van armoede en sociale hervormers begonnen te pleiten voor overheidsinterventie en sociale vangnetten. Halverwege de 20e eeuw kwam het concept van ontwikkeling naar voren als een belangrijke strategie om armoede aan te pakken en werden hulpprogramma's en internationale organisaties in het leven geroepen om economische groei en sociale vooruitgang in het Zuiden te ondersteunen.

3. Empirisch bewijs:

Er zijn veel voorbeelden van armoede over de hele wereld, maar enkele van de ernstigste gevallen zijn te vinden in Afrika ten zuiden van de Sahara, Zuid-Azië en Latijns-Amerika. In Afrika ten zuiden van de Sahara leeft bijvoorbeeld bijna de helft van de bevolking onder de armoedegrens en is de toegang tot basisvoorzieningen zoals gezondheidszorg en onderwijs vaak beperkt. In India leven ondanks de snelle economische groei van de afgelopen jaren nog steeds miljoenen mensen in extreme armoede en blijft ongelijkheid een groot probleem. In Latijns-Amerika is armoede vaak gekoppeld aan sociale uitsluiting en discriminatie van inheemse en Afro-afstammende gemeenschappen.

Om armoede aan te pakken zijn er verschillende benaderingen ontwikkeld, waaronder sociale vangnetten, microfinancieringsprogramma's en gerichte hulpinitiatieven. Een opmerkelijk voorbeeld zijn de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling, een reeks van acht wereldwijde ontwikkelingsdoelen die in 2000 door de Verenigde Naties werden aangenomen en die onder andere het terugdringen van extreme armoede en honger, het verbeteren van onderwijs en gezondheidszorg en het bevorderen van gendergelijkheid omvatten. Hoewel er op sommige gebieden vooruitgang is geboekt, zijn veel van deze doelen nog niet bereikt en blijven armoede en ongelijkheid grote uitdagingen in veel delen van de wereld.

b. Ontwikkeling

1. Definitie

Ontwikkeling verwijst naar het proces van economische en sociale vooruitgang, waaronder verbeteringen in levensstandaard, gezondheidszorg, onderwijs en andere belangrijke indicatoren. Ontwikkeling wordt vaak gezien als een middel om armoede en ongelijkheid aan te pakken en wordt meestal gemeten in termen van economische groei en indicatoren voor menselijke ontwikkeling zoals de Human Development Index.

2. Evolutie/historische achtergrond

Het concept van ontwikkeling ontstond halverwege de 20e eeuw als een belangrijke strategie om armoede aan te pakken en sociale vooruitgang te bevorderen in het Zuiden van de wereld. Dit werd deels gedreven door de dekolonisatiebeweging, die de economische en sociale ongelijkheden benadrukte die door het kolonialisme in stand waren gehouden. Internationale hulpprogramma's en ontwikkelingsorganisaties zoals de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds werden opgericht om economische groei en sociale vooruitgang in ontwikkelingslanden te ondersteunen.

Het ontwikkelingsmodel is echter bekritiseerd vanwege de nadruk op economische groei ten koste van sociale en milieuaspecten en vanwege de afhankelijkheid van top-down benaderingen en externe actoren. De laatste jaren is er een groeiende erkenning van het belang van lokale kennis, participatie en empowerment in het ontwikkelingsproces, en een verschuiving naar meer gemeenschapsgestuurde en duurzame benaderingen.

3. Empirisch bewijs:

Er zijn veel voorbeelden van ontwikkelingsinitiatieven en -projecten over de hele wereld, variërend van grootschalige infrastructuurprojecten tot initiatieven vanuit de gemeenschap. Een opmerkelijk voorbeeld zijn de VN-doelen voor duurzame ontwikkeling, een set van 17 doelen die in 2015 door de Verenigde Naties zijn aangenomen en die tot doel hebben een einde te maken aan armoede, de planeet te beschermen en welvaart en welzijn voor iedereen te bevorderen. Deze doelen omvatten doelstellingen

c. HULP

1. Definitie:

Hulp verwijst naar het verstrekken van middelen, zoals geld, voedsel of apparatuur, aan landen of gemeenschappen in nood, meestal door rijkere landen, internationale organisaties of niet-gouvernementele organisaties. Hulp kan worden verstrekt voor verschillende doeleinden, waaronder rampenbestrijding, ontwikkelingsprojecten of armoedebestrijding.

2. Evolutie/historische achtergrond:

Hulpverlening kent een lange geschiedenis, die teruggaat tot de oude beschavingen. Moderne hulpprogramma's ontstonden echter na de Tweede Wereldoorlog, met de oprichting van organisaties als de Verenigde Naties en de Wereldbank. Tijdens de Koude Oorlog werd hulp een belangrijk instrument van het buitenlands beleid van Westerse landen, die het gebruikten om hun belangen en waarden in ontwikkelingslanden te promoten.

landen. Sinds de jaren 1990 is er steeds meer aandacht voor de doeltreffendheid van hulp, met een verschuiving naar meer gerichte en resultaatgerichte hulpprogramma's.

3. Empirisch bewijs:

De doeltreffendheid van hulp is een onderwerp van debat en controversen. Hoewel hulp belangrijke middelen kan verschaffen aan landen in nood, kan het ook negatieve effecten hebben, zoals het creëren van afhankelijkheid en het verstoren van lokale economieën. Casestudies hebben aangetoond dat hulp succesvol kan zijn in het bereiken van haar doelstellingen wanneer ze goed gericht is, afgestemd is op de prioriteiten van het ontvangende land en gepaard gaat met sterke institutionele steun. Er zijn echter ook gevallen geweest van misbruik of verspilling van hulp, wat het belang van verantwoording en transparantie in hulpprogramma's benadrukt.

Over het algemeen kan hulp een belangrijk instrument zijn om ontwikkeling te bevorderen en armoede te verminderen, maar het moet zorgvuldig worden ontworpen en geïmplementeerd om de beoogde doelen te bereiken.

ACTUALITEIT

Het onderwerp identiteit, cultuur, religie en grensoverschrijding is voortdurend in ontwikkeling, met steeds nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen. Hier zijn enkele recente nieuwsberichten die enkele van de huidige kwesties en debatten op dit gebied illustreren:

1. Wereldwijde vluchtelingencrisis:

De wereld maakt momenteel een enorme vluchtelingencrisis door, met miljoenen mensen die van huis en haard verdreven zijn door oorlog, conflicten en vervolging. Dit heeft geleid tot debatten over immigratiebeleid en de verantwoordelijkheden van gastlanden ten opzichte van vluchtelingen.

De wereldwijde vluchtelingencrisis is een complex en urgent probleem dat internationale aandacht blijft krijgen. Volgens de VN-vluchtelingenorganisatie (UNHCR) is het aantal onder dwang ontheemde mensen wereldwijd de afgelopen tien jaar gestaag toegenomen tot een nieuw record van 82,4 miljoen in 2020. Hiervan waren 26,4 miljoen vluchtelingen, terwijl de rest asielzoekers en intern ontheemden waren.

De oorzaken van gedwongen verplaatsing variëren, maar omvatten vaak conflicten, vervolging en mensenrechtenschendingen. Veel mensen die hun huis moeten ontvluchten, worden geconfronteerd met grote uitdagingen en gevaren, zoals discriminatie, uitbuiting en geweld. Ze hebben vaak dringend hulp nodig, zoals onderdak, voedsel, water en medische zorg.

Het aanpakken van de wereldwijde vluchtelingencrisis vereist een gezamenlijke en gecoördineerde reactie van de internationale gemeenschap. Dit omvat het verstrekken van voldoende middelen voor humanitaire hulp, het ondersteunen van inspanningen om conflicten op te lossen en verdere ontheemding te voorkomen, en het bevorderen van beleid dat de rechten en het welzijn van vluchtelingen en andere gedwongen ontheemden beschermt.

Ondanks deze inspanningen blijft de wereldwijde vluchtelingencrisis een grote uitdaging. Aanhoudende conflicten en politieke instabiliteit blijven de oorzaak van ontheemding, terwijl de COVID-19

pandemie heeft de problemen van vluchtelingen en andere ontheemden nog verergerd. De noodzaak van voortdurende aandacht en actie op dit gebied blijft dan ook dringend.

2. Islamofobie en de oorlog tegen het terrorisme:

De gebeurtenissen van 11 september en de daaropvolgende terroristische aanslagen hebben geleid tot een toename van islamofobie en een gerichtheid op moslimgemeenschappen. Dit is verergerd door de War on Terror en de acties van sommige Westerse regeringen.

Islamofobie is een term die wordt gebruikt om vooroordelen en discriminatie tegen moslims en de islam te beschrijven. Deze vorm van vooroordelen is vooral prominent geworden in de context van de "War on Terror", een wereldwijd conflict dat begon na de terroristische aanslagen van 9/11 in de Verenigde Staten.

Na de aanslagen lanceerden de VS en hun bondgenoten militaire operaties in Afghanistan en later Irak, onder het mom van de noodzaak om terrorisme te bestrijden en de nationale veiligheid te beschermen. Deze acties werden echter ook bekritiseerd omdat ze bijdroegen aan de stigmatisering van moslims en islamofobie in stand hielden.

Moslims en mensen die als moslim worden beschouwd zijn in de nasleep van de aanslagen van 11 september vaak het slachtoffer geworden van discriminatie, pesterijen en geweld. Zo is het aantal haatmisdrijven tegen moslims in de VS na de aanslagen sterk gestegen en hebben moslims ook te maken gehad met discriminerend beleid, waaronder reisverboden en toezicht.

Critici beweren dat de "War on Terror" is gebruikt om acties te rechtvaardigen die mensenrechten schenden en vooroordelen in stand houden, vooral tegen moslims. Ze beweren dat de focus op terrorismebestrijding vaak is gebruikt om moslimgemeenschappen aan te vallen, zowel in de VS als daarbuiten, zonder voldoende rekening te houden met de bredere maatschappelijke implicaties.

Het aanpakken van islamofobie en de wortels ervan vereist een veelzijdige aanpak die onderwijs, pleitbezorging en beleidsverandering omvat. Dit omvat inspanningen om stereotypen en verkeerde informatie over de islam en moslims te bestrijden, de dialoog en het begrip tussen religies te bevorderen en te pleiten voor beleid dat diversiteit en inclusie stimuleert. Het vereist ook dat regeringen verantwoordelijk worden gehouden voor hun acties en beleid, vooral in de context van de "oorlog tegen het terrorisme".

3. Inheemse rechten:

De voortdurende strijd voor inheemse rechten en erkenning gaat wereldwijd door, met kwesties als landrechten, cultureel behoud en milieubescherming op de voorgrond.

Inheemse rechten verwijzen naar de rechten van inheemse volkeren, die vaak de oorspronkelijke bewoners zijn van een bepaald geografisch gebied. Deze rechten omvatten het recht op zelfbeschikking, cultureel behoud en deelname aan besluitvormingsprocessen die een invloed hebben op hun gemeenschappen.

Inheemse volkeren hebben in het verleden te maken gehad met grote uitdagingen en onrechtvaardigheden, waaronder kolonisatie, gedwongen verplaatsing en culturele assimilatie. Deze ervaringen hebben bijgedragen aan de voortdurende strijd voor erkenning en respect van inheemse rechten.

Zowel op nationaal als op internationaal niveau zijn er inspanningen geleverd om de rechten van inheemse volkeren aan te pakken. De Verklaring van de Rechten van Inheemse Volken van de Verenigde Naties, aangenomen in 2007, is een belangrijk internationaal instrument dat de rechten van inheemse volken beschrijft en een kader biedt voor hun bescherming en bevordering.

De implementatie van de rechten van de inheemse bevolking blijft echter in veel landen een belangrijke uitdaging. Inheemse gemeenschappen worden nog steeds geconfronteerd met discriminatie, marginalisatie en uitsluiting van politieke processen en besluitvorming. Ook hebben ze vaak geen toegang tot basisdiensten en -middelen, zoals gezondheidszorg, onderwijs en schoon water.

Om de rechten van inheemse volkeren aan te pakken, is een gezamenlijke inspanning nodig om de unieke identiteit en cultuur van inheemse volkeren te erkennen en te respecteren, en om samen te werken om historisch en voortdurend onrecht aan te pakken. Dit omvat het aangaan van een zinvolle dialoog en overleg met inheemse gemeenschappen, het verzekeren van hun deelname aan besluitvormingsprocessen en het nemen van concrete stappen om de sociale en economische ongelijkheid waarmee ze geconfronteerd worden aan te pakken.

4. LHBTI+ Rechten:

Hoewel er in sommige landen vooruitgang is geboekt op het gebied van LGBTQ+ gelijkheid, zijn er nog steeds veel plaatsen waar discriminatie en vervolging op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit heersen.

LBHTI+ rechten verwijzen naar de rechten van lesbiennes, homo's, biseksuelen, transgenders, queer en andere gender- en seksuele minderheden. Deze rechten omvatten het recht op gelijkheid, non-discriminatie en vrijwaring van geweld en vervolging op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit.

Historisch gezien hebben LBHTI+-personen te maken gehad met aanzienlijke uitdagingen en onrechtvaardigheden, waaronder juridische discriminatie, sociaal stigma en geweld. Deze ervaringen hebben bijgedragen aan de voortdurende strijd voor erkenning en respect van LGBTQ+ rechten, zo blijkt ook uit de officiële statistieken van Human rights watch (<https://www.hrw.org/topic/lgbt-rights>).

Zowel op nationaal als op internationaal niveau zijn er inspanningen geleverd om de rechten van LGBTQ+ aan te pakken. Veel landen hebben wetten en beleid aangenomen om de rechten van LGBTQ+-personen te beschermen, waaronder wetten die discriminatie en haatmisdrijven op basis van seksuele geaardheid of genderidentiteit verbieden. In veel delen van de wereld worden LGBTQ+-personen echter nog steeds geconfronteerd met aanzienlijke juridische, sociale en culturele barrières voor volledige gelijkheid.

Het aanpakken van LGBTQ+ rechten vereist een gezamenlijke inspanning om de unieke identiteiten en ervaringen van LGBTQ+ individuen te erkennen en te respecteren, en om samen te werken om discriminatie en onrecht aan te pakken. Dit omvat het aangaan van een zinvolle dialoog en het geven van voorlichting over LGBTQ+-kwesties, het pleiten voor juridische en beleidsveranderingen om

LGBTQ+-rechten te beschermen en het bevorderen van culturele acceptatie en het vieren van diversiteit.

Culturele toe-eigening:

De kwestie van culturele toe-eigening staat de laatste tijd in de schijnwerpers, met debatten over het gebruik van inheemse culturele symbolen en praktijken in de mainstream cultuur.

Culturele toe-eigening verwijst naar het overnemen van elementen uit een bepaalde cultuur om ze vervolgens ongepast te gebruiken of zonder het juiste begrip of respect voor de cultuur waar ze vandaan komen.

Culturele toe-eigening is een controversieel onderwerp, omdat het kan gaan om misbruik van culturele elementen die een diepe betekenis en betekenis hebben voor een bepaalde gemeenschap. Bijvoorbeeld, het dragen van een Indiaanse hoofdtooi als modeaccessoire, zonder enig begrip van de culturele betekenis of toestemming van de gemeenschap, wordt vaak beschouwd als een daad van culturele toe-eigening.

Culturele toe-eigening kan ook bredere implicaties hebben, zoals het bestendigen van schadelijke stereotypen of bijdragen aan het uitwissen van gemarginaliseerde culturen. Het kan ook gezien worden als een symptoom van grotere machtsonenwichtigheden, waarbij dominante culturen nemen van minderheidsculturen zonder de juiste eer of erkenning te geven.

Het aanpakken van culturele toe-eigening vereist een gezamenlijke inspanning om de culturele betekenis van verschillende elementen te begrijpen en te respecteren, en samen te werken om culturele uitwisseling te bevorderen die gebaseerd is op wederzijds begrip en respect. Dit omvat het aangaan van een zinvolle dialoog en onderwijs over verschillende culturen, het erkennen en erkennen van cultureel eigendom en intellectuele eigendomsrechten, en het bevorderen van culturele uitwisseling die gebaseerd is op wederzijds respect en begrip.

5. Grensbeleid:

De COVID-19 pandemie heeft over de hele wereld geleid tot nieuw grensbeleid en nieuwe grensrestricties, waardoor kwesties rond vrij verkeer, immigratiebeleid en grenscontrole aan het licht zijn gekomen. De COVID-19 pandemie heeft een aanzienlijke impact gehad op het grensbeleid over de hele wereld. Veel landen hebben hun grenzen gesloten of strenge reisbeperkingen opgelegd om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Hoewel dit beleid misschien nodig was vanuit het oogpunt van de volksgezondheid, heeft het ook grotere kwesties rond vrij verkeer, immigratiebeleid en grenscontrole aan het licht gebracht.

Een van de belangrijkste problemen is de impact van dit beleid op migranten en vluchtelingen. Veel mensen die op zoek waren naar asiel of hervestiging zijn gestrand of geweigerd door grenssluitingen. Dit heeft geleid tot een humanitaire crisis omdat veel van deze mensen vastzitten in precare situaties met beperkte toegang tot middelen en ondersteuning.

Een ander probleem is de impact op de internationale handel en toeleveringsketens. Omdat landen hun grenzen hebben gesloten en het reizen hebben beperkt, is het moeilijker geworden om goederen en diensten over de grens te vervoeren. Dit heeft aanzienlijke economische gevolgen gehad, waardoor veel bedrijven en industrieën verstoringen en verliezen hebben ondervonden. De pandemie heeft ook de ongelijke verdeling van macht en privileges in het grensbeleid aan het licht

gebracht. Sommige landen hebben strenge grenscontrolemaatregelen kunnen invoeren, terwijl andere landen lakser zijn geweest. Dit heeft vragen opgeroepen over wie de macht heeft om grenzen te controleren en wie de gevolgen van dit beleid ondervindt.

In het algemeen heeft de COVID-19 pandemie de aandacht gevestigd op de complexe kwesties rond grensbeleid en de behoefte aan een meer genuanceerde en rechtvaardige benadering van grenscontrole en immigratiebeleid.

Deze actualiteit toont het blijvende belang en de relevantie van het thema identiteit, cultuur, religie en grensoverschrijding, en de noodzaak van voortdurende betrokkenheid en discussie rond deze thema's.

SAMENVATTING:

Op basis van de verkenning van identiteit, cultuur, religie en grensoverschrijdingen, evenals het onderzoek naar belangrijke kwesties en concepten, volgen hieronder de belangrijkste bevindingen en geleerde lessen:

1. Diversiteit is een essentieel aspect van de menselijke ervaring en moet worden gevierd en gerespecteerd. Verschillen in identiteit, cultuur en religie kunnen samenlevingen verrijken en kansen bieden voor groei en leren. Het is belangrijk om te erkennen dat iedereen een unieke identiteit heeft, gevormd door zijn culturele en religieuze achtergrond, en dat deze diversiteit gewaardeerd en gevierd moet worden. Het bevorderen van intercultureel begrip en het stimuleren van een cultuur van inclusiviteit en respect kan barrières slechten en sociale harmonie bevorderen.
2. Macht en privileges spelen een belangrijke rol bij het vormgeven van grensbeleid en - praktijken. Het is essentieel om deze dynamiek te erkennen en te werken aan een meer rechtvaardige en rechtvaardige benadering van grenscontrole en immigratiebeleid. Dit houdt in dat de impact van historische en voortdurende kolonisatie, racisme en discriminatie wordt erkend en dat deze problemen worden aangepakt door beleidshervormingen en onderwijs. Het vereist ook een toewijding aan het handhaven van mensenrechten en het behandelen van alle individuen met waardigheid en respect.
3. Vooroordelen en stereotypen over individuen of groepen kunnen een nadelige invloed hebben op hun leven en ervaringen. Onderwijs en bewustmaking zijn cruciaal om deze vooroordelen te bestrijden en begrip en empathie te bevorderen. Dit omvat het bestrijden van stereotypen en vooroordelen en het bevorderen van interculturele uitwisseling en dialoog. Het vereist ook de bereidheid om te luisteren naar en te leren van verschillende perspectieven en om na te denken over de eigen aannames en vooroordelen.
4. De wereldwijde vluchtelingen crisis en de COVID-19-pandemie hebben het belang aangetoond van internationale samenwerking en solidariteit bij de aanpak van complexe problemen in verband met grensoverschrijding en migratie. Dit betekent samenwerken om vluchtelingen en migranten veilige en humane omstandigheden te bieden, de integratie van nieuwkomers in hun gastgemeenschappen te ondersteunen en de onderliggende oorzaken van ontheemding, zoals conflicten, armoede en klimaatverandering, aan te pakken. Het vereist ook erkenning van de gedeelde menselijkheid van alle individuen, ongeacht hun nationale of etnische achtergrond.

5. De rechten van gemarginaliseerde en onderdrukte gemeenschappen, zoals inheemse volken en LGBTQ+-personen, moeten in het grensbeleid en de grenspraktijken worden erkend en beschermd. Dit houdt in dat de rechten van inheemse volken op zelfbeschikking en landsoevereiniteit worden gerespecteerd en dat de unieke culturele en spirituele banden met hun voorouderlijk land worden erkend. Het gaat ook om het bevorderen van de rechten van LGBTQ+-personen om vrij van discriminatie en geweld te leven en het creëren van veilige en inclusieve ruimten voor alle individuen.
6. Culturele toe-eigening is een vorm van uitbuiting en uitwissing die schadelijke stereotypen in stand houdt en de bijdragen van gemarginaliseerde gemeenschappen ondermijnt. Er moeten inspanningen worden geleverd om culturele verschillen te begrijpen en te respecteren en culturele uitwisseling op een ethische en respectvolle manier te bevorderen. Dit houdt in dat de historische en voortdurende impact van kolonialisme en culturele genocide erkend moet worden en dat er gewerkt moet worden aan het ondersteunen van de culturele revitalisering en zelfbeschikking van inheemse volken. Het vereist ook een toewijding aan het bevorderen van intercultureel begrip en respectvolle betrokkenheid, en aan het erkennen van de unieke bijdragen van verschillende culturen aan de menselijke ervaring.

Over het algemeen benadrukt de verkenning van identiteit, cultuur, religie en grensoverschrijdingen het belang van het erkennen en vieren van diversiteit, het bevorderen van sociale rechtvaardigheid en gelijkheid, en het werken aan een meer inclusieve en compassievolle wereld.

VRAGEN VOOR DISCUSSIE:

Gebruik deze vragen als uitgangspunt voor discussies en debatten met je leerlingen. Je kunt het model van de Tweede Kamer gebruiken (zie Globalisering en rijkdom voor een beschrijving), of een rondetafeldebat.

1. **Wat is de relatie tussen identiteit en macht? Hoe kan het begrijpen van deze relatie ons helpen om complexe kwesties zoals culturele toe-eigening en inheemse rechten te begrijpen?**

Identiteit en macht zijn nauw met elkaar verweven, omdat de manier waarop we onszelf en anderen zien een grote invloed kan hebben op onze relaties en interacties met anderen. Het begrijpen van deze relatie is cruciaal voor het omgaan met complexe kwesties zoals culturele toe-eigening en inheemse rechten. Culturele toe-eigening doet zich bijvoorbeeld voor wanneer individuen of groepen elementen lenen uit een andere cultuur zonder toestemming of goed begrip, wat vaak schadelijke stereotypen en machtsonevenwichtigheden versterkt. Inheemse rechten daarentegen draaien om de noodzaak om de soevereiniteit en het culturele erfgoed van inheemse gemeenschappen te erkennen en te respecteren, omdat hun identiteit vaak wordt bedreigd door kolonialisme, racisme en ontheemding. Door de relatie tussen identiteit en macht te begrijpen, kunnen we leren om onderdrukkende structuren te herkennen en aan te vechten,

cultureel begrip en respect te bevorderen en te werken aan meer gelijkheid en rechtvaardigheid voor iedereen.

2. Hoe vormen religie en cultuur ons begrip van de wereld en onze interacties met anderen? Hoe kunnen we diversiteit leren waarderen zonder te vervallen in stereotypen en vooroordelen?

Religie en cultuur spelen een belangrijke rol bij het vormen van ons wereldbeeld en het beïnvloeden van onze interacties met anderen. Ze geven ons een gevoel van identiteit, erbij horen en betekenis en helpen ons de wereld om ons heen te begrijpen. Ze kunnen echter ook leiden tot stereotypen en vooroordelen wanneer we diversiteit niet waarderen en begrijpen. Leren om diversiteit te waarderen, moeten we een zinvolle dialoog aangaan en leren over verschillende culturen en religies. Dit kan ons helpen om onze aannames en stereotypen in twijfel te trekken, onze vooroordelen te herkennen en empathie en begrip voor verschillen te bevorderen.

3. Wat zijn enkele van de uitdagingen waarmee LGBTQ+-gemeenschappen in verschillende delen van de wereld worden geconfronteerd? Hoe kunnen we deze gemeenschappen steunen en hun rechten bevorderen?

LGBTQ+ gemeenschappen worden in verschillende delen van de wereld met aanzienlijke uitdagingen geconfronteerd, waaronder discriminatie, geweld en wettelijke belemmeringen. In sommige landen wordt homoseksualiteit nog steeds als een strafbaar feit beschouwd en kunnen LGBTQ+-personen te maken krijgen met intimidatie, arrestatie of gevangenisstraf. Om deze gemeenschappen te ondersteunen en hun rechten te bevorderen, moeten we discriminerende wetten en praktijken aanvechten, veilige ruimten en ondersteuningsnetwerken bieden en onderwijs en bewustwording over LGBTQ+-kwesties bevorderen. Dit kan inhouden dat we pleiten voor wettelijke bescherming, dat we middelen beschikbaar stellen voor geestelijke gezondheid en ondersteuning en dat we ons inzetten voor activisme en belangenbehartiging.

4. Hoe is het grensbeleid veranderd als reactie op de COVID-19 pandemie? Wat zijn enkele van de ethische en praktische implicaties van deze veranderingen?

De COVID-19 pandemie heeft geleid tot aanzienlijke veranderingen in het grensbeleid over de hele wereld, waaronder reisbeperkingen, quarantainevoorschriften en verscherpte bewakingsmaatregelen. Hoewel deze maatregelen bedoeld zijn om de verspreiding van het virus tegen te gaan, hebben ze belangrijke ethische en praktische vragen opgeroepen over kwesties als vrij verkeer, immigratiebeleid en grenscontrole. Sommigen beweren bijvoorbeeld dat dit beleid ten onrechte gericht is op bepaalde groepen mensen, zoals vluchtelingen of arbeidsmigranten, en bestaande ongelijkheden en machtsonevenwichtigheden verder heeft verankerd. Om deze problemen aan te pakken, moeten we kritisch nadenken en een dialoog aangaan over de gevolgen van grensbeleid, pleiten voor beleid dat mensenrechten en waardigheid bevordert en werken aan meer wereldwijde samenwerking en solidariteit.

5. Welke rol kan hulp spelen bij het bevorderen van ontwikkeling en het terugdringen van armoede? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat hulp effectief wordt gebruikt en

degenen bereikt die het het meest nodig hebben?

Hulp kan een belangrijke rol spelen bij het bevorderen van ontwikkeling en het terugdringen van armoede door middelen en steun te bieden aan gemeenschappen in nood. Het is echter belangrijk om ervoor te zorgen dat hulp effectief wordt gebruikt en degenen bereikt die het het meest nodig hebben, omdat er veel uitdagingen en risico's verbonden zijn aan de distributie van hulp. Deze kunnen bestaan uit corruptie, bureaucratie en culturele misverstanden. Om ervoor te zorgen dat hulp effectief wordt gebruikt, moeten we zinvolle partnerschappen aangaan met lokale gemeenschappen, transparantie en verantwoording bevorderen bij de distributie van hulp en prioriteit geven aan duurzame oplossingen voor armoede op de lange termijn.

New Global Learning

Young people are taking on today's most pressing issues - they are advocating for a greener, sustainable future, women's, LGBTQ, and minority rights, an end to discrimination, and wealth inequality. Some question or even oppose those movements. Unfortunately, they have more access to fake news and echo chambers perpetuating specific points of view than they do to education that tackles the local and global issues that are relevant now.

Formal education available to the youth, especially in lower-income EU countries or countries where populist policies have a strong influence on education, often does not cover present-day or "controversial" issues. Non-formal education can fill that gap and provide for exciting global learning opportunities in areas where there are currently no such options. However, these issues are transdisciplinary, complex, and difficult for youth workers to tackle and support young people in navigating them without proper support.

This project was created as a direct response to youth workers' needs. Supporting learning and informed discussion on a wide range of topics such as artificial intelligence, gender norms, different approaches to the climate crisis, or the friction between some cultural practices and European values is proving to be difficult, especially considering the fact that youth workers themselves are coming from highly specialized formal educational backgrounds where a narrow scope of topics was covered. What youth workers need is a set of methods, case studies, and exercises they can use to analyze those topics when working with young people.

All of these topics fall under the umbrella of global learning, an established educational concept denoting teaching and learning processes that aim to increase global awareness, tolerance and responsibility, sustainable development and green transformation, support young people in approaching the world's challenges and opportunities from multiple perspectives, and wrestling with the ethical implications of differential power and privilege across the globe. It has the potential to create a firm foundation for responsible and active citizenship.

While general global learning guidelines for educators exist, this project sets out to build on those foundations through innovative and digital methods, as well as by providing youth organizations with replicable training modules for youth workers and trainers.

This project supports the production of:

- Training modules for youth workers and trainers;
- A youth worker toolkit on approaching contemporary issues;
- A digital learning environment.